

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. gegužės 5 d.*

„Valstybės pagalba – Pašto sektorius – Kompensacija už universaliųjų paslaugų įsipareigojimo vykdymą – Sprendimas nereikšti prieštaravimų – Kompensacijos apskaičiavimas – Grynujų išvengiamų išlaidų metodas – Atsižvelgimas į nematerialųjį pelną teikiant universaliąją paslaugą – Kompensacijos tikslais skirtų lėšų naudojimas – Valstybės garantuojamas išeitinių kompensacijų mokėjimas bankroto atveju – Atleidimas nuo PVM už tam tikrus universaliosios paslaugos teikėjo įvykdytus sandorius – Bendrųjų sąnaudų buhalterinis paskirstymas universaliajai paslaugai priskirtai ir nepriskirtai veiklai – Valstybės įmonės įneštas kapitalas siekiant išvengti jos patronuojamosios įmonės bankroto – Konkurento skundas – Užbaigus preliminarų tyrimo etapą priimtas sprendimas, kuriuo konstatuojamas valstybės pagalbos nebuvimas – Esama pagalba – Periodinis naudos teikimas – Priskyrimas valstybei – Privataus investuotojo kriterijus“

Byloje T-561/18

ITD, Brancheorganisation for den danske vejgodstransport A / S, įsteigta Padborg (Danija),

Danske Fragtmænd A / S, įsteigta Åbyhøj (Danija),

atstovaujamos advokatės L. Sandberg-Mørch,

ieškovės,

palaikomos

Jørgen Jensen Distribution A / S, įsteigtos Ikaste (Danija), atstovaujamos advokatų L. Sandberg-Mørch ir M. Honoré,

ir

Dansk Distribution A / S, įsteigtos Karlslunde (Danija), atstovaujamos advokatų L. Sandberg-Mørch ir J. Buendía Sierra,

į bylą įstojusią šalių,

prieš

Europos Komisija, atstovaujamą K. Blanck ir D. Recchia,

* Proceso kalba: anglų.

atsakovę,

palaikomą

Danijos Karalystės, atstovaujamos J. Nymann-Lindegren ir M. Wolff, padedamų advokato R. Holdgaard,

į bylą įstojusios šalies,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo panaikinti 2018 m. gegužės 28 d. Komisijos sprendimą C(2018) 3169 *final* dėl valstybės pagalbos SA.47707 (2018/NN) – Valstybės kompensacijos, suteiktos *PostNord* už universaliosios pašto paslaugos teikimą – Danija,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas R. da Silva Passos (pranešėjas), teisėjai V. Valančius ir L. Truchot,

posėdžio sekretorius P. Cullen, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. spalio 22 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

I. Ginčo aplinkybės

- 1 *ITD, Brancheorganisation for den danske vejgodstransport A / S* (toliau – ITD) yra profesinė organizacija, kurios narės – pagal Danijos teisę įsteigtos bendrovės, nacionaliniu ir tarptautiniu mastu veikiančios krovinių vežimo keliais ir logistikos paslaugų rinkose.
- 2 *Danske Fragtmænd A / S* yra pagal Danijos teisę įsteigta bendrovė, be kita ko, veikianti Danijos krovinių vežimo keliais ir siuntinių pristatymo paslaugų rinkoje.
- 3 2010 m. gruodžio 21 d. iš dalies pakeistu *Postloven, lov nr. 1536* (Pašto įstatymas Nr. 1536) (*Lovtidende 2010 A Post Danmark A / S* paskirta universaliosios pašto pristatymo Danijoje paslaugos teikėja. Vadovaudamasi šiuo įstatymu 2016 m. gegužės 30 d. Danijos transporto ministerija nustatė įgaliojimą teikti viešąsias paslaugas, kuriuo *Post Danmark* nustatytas universaliųjų paslaugų įpareigojimas (toliau – UPI) laikotarpiu nuo 2016 m. liepos 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. (toliau – įgaliojimas teikti universaliąsias paslaugas). 100 % *Post Danmark* akcijų priklauso *PostNord AB*, kurios 40 % akcinio kapitalo priklauso Danijos Karalystei ir 60 % Švedijos Karalystei ir kurios direktorių valdyboje kiekviena iš šių dviejų valstybių akcininkių turi po 50 % balsavimo teisių.

- 4 Pagal įgaliojimo teikti universaliąsias paslaugas 2 punktą tokios paslaugos turi būti teikiamos tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu ne mažiau kaip penkias darbo dienas per savaitę. Ją apima šios paslaugos:
- laiškų, periodinių leidinių (dienraščių, savaitraščių ir mėnesinių leidinių) ir reklamos (katalogų ir reklaminių leidinių) iki 2 kg svorio surinkimas, rūšiavimas, pervežimas ir pristatymas,
  - siuntinių iki 20 kg svorio surinkimas, rūšiavimas, pervežimas ir pristatymas su pristatymu iki namų arba savitarnos punkto, o verslo subjektų siuntinių siuntimas pagal pristatymo sutartį nepatenka į universaliąją paslaugą,
  - registruotųjų ir įvertintųjų siuntų paslaugos,
  - nemokama pašto paslauga neregiamis neviršijant 7 kg siuntos svorio.
- 5 Konkrečiai dėl UPI, susijusio su gaunamomis ir siunčiamomis tarptautinėmis siuntomis, įgaliojime teikti universaliąsias paslaugas pažymėta, kad jas reglamentuoja Pasaulinės pašto sąjungos konvencija.
- 6 Nuo XXI a. pirmojo dešimtmečio pradžios visuotinai pradėjus naudotis elektroninėmis ryšių priemonėmis korespondencijos siuntų sumažėjo tiek, kad iš esmės dėl šios priežasties *Post Danmark* apyvarta 2009–2016 m. krito 38 %. Tokiomis aplinkybėmis 2017 m. vasario 23 d. *PostNord* padidino *Post Danmark* kapitalą milijardu Danijos kronų (DKK) (apie 134 mln. EUR) (toliau – 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas).
- 7 Be to, atsižvelgdamos į korespondencijos skaitmenizavimo pasekmes Danijos Karalystė ir Švedijos Karalystė 2017 m. spalio 20 d. sudarė susitarimą dėl *Post Danmark* verslo modelio pertvarkymo (toliau – 2017 m. spalio 20 d. susitarimas) – modelis parengtas *PostNord* ir oficialiai įtvirtintas 2017 m. rugsėjo 29 d. pastarosios direktorių valdybos pasiūlyme.
- 8 Pagal 2017 m. spalio 20 d. susitarimą susitariančiosios šalys susitarė dėl būtinybės patvirtinti šį naują verslo modelį, siekiant „susitvarkyti su skaitmenizavimo Danijoje iššūkiu“ ir užtikrinti *Post Danmark* ekonominį gyvybingumą. Pagal šį susitarimą naujas *PostNord* parengtas verslo modelis turėjo būti grindžiamas *Post Danmark* kapitalo didinimu ir pastarosios personalo mažinimu maždaug 4 000 darbuotojų, o visos šios sąnaudos įvertintos maždaug 5 mlrd. Švedijos kronų (SEK) (apie 491 mln. EUR).
- 9 Visų pirma įgyvendinant naują *Post Danmark* verslo modelį buvusiems *Post Danmark* valstybės tarnautojams, kurie tapo pastarosios darbuotojais ją pertvarkius iš nepriklausomos valstybės įmonės į ribotos atsakomybės bendrovę, reikėjo išmokėti specialiąsias išeitines kompensacijas. Šiuo klausimu 2017 m. spalio 20 d. susitarime buvo numatyta, kad Danijos Karalystė turėjo padengti šias sąnaudas injekcija į *PostNord* kapitalą 1,533 mlrd. SEK (apie 150 mln. EUR).
- 10 Naujas *Post Danmark* verslo modelis turėjo būti įgyvendinamas trimis atskiromis priemonėmis, t. y.:
- kompensacija už universaliosios paslaugos teikimą Danijoje, kurią, tarpininkaujant *PostNord*, Danijos valdžios institucijos pervedė *Post Danmark* ir kuri skirta finansuoti daliai specialiųjų išeitinių kompensacijų buvusiems *Post Danmark* valstybės tarnautojams,

- Danijos Karalystės ir Švedijos Karalystės atliekamam *PostNord* kapitalo didinimu 667 mln. SEK (apie 65 mln. EUR),
  - *PostNord* nuosavu įnašu į *Post Danmark*, siekiančiu apie 2,3 mlrd. DKK (apie 309 mln. EUR).
- 11 2017 m. lapkričio 3 d. Danijos valdžios institucijos iš anksto pranešė Europos Komisijai apie pirmąją iš šių trijų priemonių, t. y. *Post Danmark* sumokėtos 1,533 mlrd. SEK kompensacijos suteikimą tarpininkaujant *PostNord* už universaliosios pašto paslaugos teikimą Danijoje 2017–2019 m., šią sumą skyrus finansuoti daliai išeitinių kompensacijų, aprašytų šio sprendimo 9 punkte.
- 12 2017 m. lapkričio 27 d. ITD pateikė Komisijai skundą, jame teigė, kad įvairiomis ankstesnėmis ar būsimomis priemonėmis Danijos ir Švedijos valdžios institucijos suteikė arba suteikia neteisėtą valstybės pagalbą *Post Danmark*.
- 13 Remiantis skundu, šią pagalbą lėmė tokie aspektai:
- pirma, garantija, pagal kurią bankrutavus *Post Danmark* Danijos Karalystė buvo įsipareigojusi padengti – už tai nieko negaudama – jos išlaidas, susijusias su buvusių valstybės tarnautojų atleidimu iš darbo, siekiančias kiekvieno valstybės tarnautojo trejų metų atlyginimus (toliau – nagrinėjama garantija),
  - antra, Danijos administracinė praktika, pagal kurią prekybą paštu vykdančių bendrovių klientai galėjo būti atleisti nuo pridėtinės vertės mokesčio (PVM), kai šios bendrovės nusprendavo naudotis *Post Danmark* pervežimo paslaugomis, taip šiai didinant paklausą,
  - trečia, 2006–2013 m. laikotarpiu blogas bendrųjų sąnaudų buhalterinis paskirstymas UPI priskirtai ir nepriskirtai veiklai, dėl kurio UPI sąnaudos dirbtinai išaugo ir dirbtinai sumažėjo *Post Danmark* verslo veiklos sąnaudos, taigi iš UPI buvo teikiamas *Post Danmark* verslo veiklos kryžminis subsidijavimas,
  - ketvirta, 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas tiek, kiek jis priskirtinas Danijai ir Švedijai, ir tiek, kiek tokia priemonė neatitiko rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijaus,
  - penkta, kompensavimo priemonė, apie kurią 2017 m. lapkričio 3 d. iš anksto pranešė Danijos Karalystė (žr. šio sprendimo 11 punktą),
  - šešta, *Post Danmark* kapitalo didinimas, jį padidinus Danijos Karalystei, Švedijos Karalystei ir *PostNord*, kaip numatyta 2017 m. spalio 20 d. susitarime.
- 14 2017 m. lapkričio 30 d. ITD skundą Komisija perdavė Danijos ir Švedijos valdžios institucijoms, o šios 2017 m. gruodžio 20 d. pateikė bendras pastabas dėl tam tikrų šiame skunde pateiktų kaltinimų. 2017 m. gruodžio 21 d. Danijos valdžios institucijos pateikė pastabas dėl kitų minėtame skunde nurodytų kaltinimų.
- 15 2018 m. vasario 8 d. Danijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie tai, kad *Post Danmark* buvo skirta 1,533 mlrd. SEK kompensacija už universaliosios pašto paslaugos teikimą 2017–2019 m. laikotarpiu (toliau – nagrinėjama kompensacija).

- 16 2018 m. gegužės 7 d. Danijos valdžios institucijos nurodė, kad galutinė didžiausia galima nagrinėjamos kompensacijos suma yra 1,683 mlrd. SEK (apie 160 mln. EUR).
- 17 2018 m. gegužės 28 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2018) 3169 *final* dėl valstybės pagalbos SA.47707 (2018/NN) – Valstybės kompensacijos, suteiktos *PostNord* už universaliosios pašto paslaugos teikimą – Danija (toliau – ginčijamas sprendimas).
- 18 Ginčijamame sprendime Komisija pirmiausia pažymėjo, kad analizavo, pirma, nagrinėjamą kompensaciją ir, antra, ITD kaltinimus, nurodytus jos skunde, tačiau nenagrinėjo kapitalo didinimo, numatyto 2017 m. spalio 20 d. susitarime (ginčijamo sprendimo 73 punktas), kuris nagrinėjamas vėlesniame sprendime.
- 19 Antra, dėl nagrinėjamos kompensacijos Komisija visų pirma nusprendė, kad ji neatitinka ketvirtojo kriterijaus, nustatyto 2003 m. liepos 24 d. Sprendime *Altmark Trans ir Regieringspræsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), atsižvelgiant į tai, kad ji nebuvo suteikta pagal konkurso procedūrą ir kad jos suma nebuvo nustatyta remiantis tipinės gerai valdomos įmonės sąnaudomis. Tuo remdamasi Komisija padarė išvadą, kad ši priemonė yra valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, ir kad reikėjo išnagrinėti, ar ši pagalba suderinama su SESV 106 straipsnio 2 dalimi, įgyvendinama Komisijos komunikatu „Europos Sąjungos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (2011 m.)“ (OL C 8, 2012, p. 15, toliau – Bendrosios nuostatos dėl VESP).
- 20 Taip pat vertindama nagrinėjamos kompensacijos suderinamumą su vidaus rinka Komisija, taikydama grynųjų išvengiamųjų išlaidų (toliau – GII) metodą, be kita ko, išnagrinėjo, kaip Danijos valdžios institucijos apskaičiavo grynąsias išlaidas, reikalingas UPI vykdyti. Atlikdamos skaičiavimus Danijos valdžios institucijos vertino faktinį scenarijų, kai vykdytą UPI 2017–2019 m. laikotarpiu *Post Danmark* tikėjosi, pirma, pastebimo siuntų, įmonių siunčiamų vartotojams, augimo dėl augančios elektroninės prekybos, antra, nuolatinio korespondencijos mažėjimo dėl vis spartesnio susirašinėjimo skaitmeninimo, trečia, pastebimo siunčiamų laikraščių ir periodinių leidinių mažėjimo ir, ketvirta, naujo verslo modelio įgyvendinimo atleidžiant darbuotojus. Pagal Danijos valdžios institucijų siūlomą priešingos padėties scenarijų, jeigu *Post Danmark* nebūtų atsakinga už UPI už tą patį laikotarpį, pirma, būtų atsisakyta nepelningos veiklos, pavyzdžiui, laikraščių ir periodinių leidinių pristatymo, neadresuotų siuntų ir tarptautinių pašto siuntų, antra, būtų optimizuojamas verslo laišku pristatymas – jų pristatymas į namus būtų galimas tik didžiausiuose miestuose, trečia, būtų atsisakyta siuntinių pristatymo į namus tam tikrose kaimo vietovėse, ir, ketvirta, būtų sumažintas pašto skyrių skaičius.
- 21 Iš šios sumos Danijos valdžios institucijos atėmė išlaidas, kurių būtų išvengta nevykdant UPI, apskaičiuotas remiantis, be kita ko, personalo išlaidomis, susijusiomis, pirma, su laišku dėžučių tinklo, apimančio visą nacionalinę teritoriją, išlaikymu ir pašto ženklų gamyba, antra, su Kopenhagos (Danija) tarptautinių siuntų centro, kuris būtų uždarytas atsisakius tarptautinių pašto siuntų, veikimu, trečia, su laišku rūšiavimo centrais ir paskirstymo centrais, kurie būtų uždaryti optimizavus verslo laišku pristatymą, ketvirta, su pašto siuntų pristatymu į namus tam tikrose vietovėse ir, penkta, su pašto skyrių, kurie būtų uždaryti, veikimu.

- 22 Kita vertus, Danijos valdžios institucijos iš išvengiamųjų išlaidų išskaičiavo, pirma, pajamas, susijusias su paslaugomis, kurių *Post Danmark* atsisakė arba jas optimizavo nevykdant UPI, ir, antra, pelną, gaunamą dėl paklausos padidėjimo atleidus ją nuo PVM kaip universaliosios paslaugos teikėją, taip pat dėl su UPI susijusio intelektualinės nuosavybės turto, visų pirma reklamos, matomos aptarnavimo vietose ir ant pašto dėžučių.
- 23 Komisija nusprendė, kad Danijos valdžios institucijų pasiūlytas metodas yra patikimas, ir pažymėjo, kad remiantis šiuo metodu UPI vykdymo GII buvo 2,571 mlrd. DKK (apie 345 mln. EUR), t. y. kur kas didesnė suma, nei nagrinėjama kompensacija, kurios didžiausia galima nustatyta suma –1,192 mlrd. DKK (apie 160 mln. EUR).
- 24 Galiausiai atmetusi kaltinimus, kuriuos ITD pateikė savo skunde, visų pirma susijusius su nagrinėjama kompensacija, Komisija nusprendė, kad minėta kompensacija buvo suderinama su vidaus rinka.
- 25 Trečia, dėl kitų ITD skunde nurodytų kaltinimų, pirma, Komisija nusprendė, kad nagrinėjama garantija galėjo būti laikoma valstybės pagalba. Šiuo klausimu ji nusprendė, jog ši garantija galėjo suteikti pranašumą, nors ir labai netiesioginį, nes leido *Post Danmark*, ją pertvarkant į ribotos atsakomybės bendrovę 2002 m., išsaugoti dalį savo darbuotojų. Vis dėlto Komisija nusprendė, kad darant prielaidą, jog nagrinėjama garantija buvo valstybės pagalba, ji buvo suteikta 2002 m., nes buvo susijusi tik su darbuotojais, kurie nuo tos datos atsisakė savo valstybės tarnautojo statuso. Taigi nagrinėjama garantija buvo suteikta daugiau kaip dešimt metų iki tada, kai Komisija buvo informuota apie šią priemonę ITD skundu, ir dėl to ji yra esama pagalba pagal 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/1589, nustatančio išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015, p. 9), 1 straipsnio b punkto iv papunktį ir 17 straipsnio 1 dalį.
- 26 Antra, dėl Danijos administracinės praktikos, pagal kurią nuo PVM buvo atleisti *Post Danmark* klientai, Komisija nusprendė, jog šia priemone galėjo būti suteiktas netiesioginis pranašumas *Post Danmark*. Vis dėlto Komisija nusprendė, kad nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio grindžiamas 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1, toliau – PVM direktyva) 132 straipsnio 1 dalies a punktu, pagal kurią privaloma neapmokestinti paslaugų, teikiamų vykdant UPI. Taigi pagal ginčijamą sprendimą dėl *Post Danmark* atleidimo nuo PVM Danijos valstybė nebuvo atsakinga ir dėl to tai negalėjo būti laikoma valstybės pagalba.
- 27 Trečia, dėl išlaidų, susijusių su *Post Danmark* veikla ir galimu jos kryžminiu subsidijavimu, priskyrimo Komisija pritarė Danijos valdžios institucijų paaiškinimams ir nusprendė, kad bendrųjų sąnaudų paskirstymas *Post Danmark* UPI priskirtai ir nepriskirtai veiklai buvo tinkamas. Komisija pridūrė, kad bet kuriuo atveju neteisingai paskirsčius išlaidas, kaip nurodė ITD, visų pirma neatrodo, kad perduodami valstybės ištekliai. Taip pat pagal ginčijamą sprendimą dėl tokio priskyrimo nėra atsakingos Danijos valdžios institucijos, nes jei būtų taip, kad jos būtų nustačiusios *Post Danmark* taikomą apskaitos reglamentavimą, ITD vis dėlto neįrodė, kaip jos dalyvavo *Post Danmark* nustatant kainas, susijusias su jos veikla, nepriskirta UPI. Galiausiai Komisija nusprendė, kad tariamas kryžminis *Post Danmark* verslo veiklos subsidijavimas lešomis, gautomis vykdant UPI, nelaikytinas pranašumu, nes *Post Danmark* niekada nebuvo gavusi UPI vykdymo kompensacijos, apskaičiuotos remiantis ITD kritikuojamu sąnaudų paskirstymu.

- 28 Ketvirta, dėl 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo Komisija nusprendė, jog iš tiesų, atsižvelgiant į *PostNord* kapitalo struktūrą ir jos direktorių valdybos narių skyrimo tvarką, Danijos Karalystė ir Švedijos Karalystė galėjo daryti lemiamą įtaką šiai bendrovei. Vis dėlto, Komisijos nuomone, remiantis ITD pateikta informacija jos skundai pagrįsti negalima konstatuoti, kad Danijos Karalystė ir Švedijos Karalystė būtų faktiškai dalyvavusios taip didinant kapitalą. Tuo remdamasi Komisija nusprendė, kad dėl minėto kapitalo didinimo valstybė nebuvo atsakinga, dėl to jis nelaikytinas valstybės pagalba.
- 29 Be to, Komisija nusprendė, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė *PostNord* atveju, privatus investuotojas būtų veikiau nusprendęs atlikti 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą, nei leidęs jos patronuojamajai bendrovei, šiuo atveju – *Post Danmark*, bankrutuoti.
- 30 Galiausiai ginčijamo sprendimo baigiamuosiuose punktuose nurodyta:
- „(205) Komisija nusprendžia <...> pripažinti, kad pagalbos priemonė, apie kurią pranešta, susijusi su kompensacija už UPI 2017–2019 m. laikotarpiu, yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį, ir neteikti prieštaravimo dėl šios priemonės.
- (206) Be to, Komisija nusprendžia, kad:
- i) [nagrinėjama garantija] yra esama pagalba;
  - ii) atleidimas nuo PVM nėra valstybės pagalba;
  - iii) komercinių paslaugų kryžminis subsidijavimas nėra patvirtintas faktais ir bet kuriuo atveju nelaikytinas valstybės pagalba; ir
  - iv) [2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas] nėra valstybės pagalba.“

II. Procesas ir šalių reikalavimai

- 31 2018 m. rugsėjo 20 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovių ITD ir *Danske Fragtmænd* ieškinį.
- 32 2018 m. gruodžio 7 d. Komisija pateikė atsiliepimą į ieškinį.
- 33 2019 m. vasario 15 d. ieškovės pateikė dubliką. 2019 m. balandžio 17 d. Komisija pateikė tripliką.
- 34 Danijos Karalystė 2019 m. sausio 16 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė dokumentą, jame prašė leisti įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų. 2019 m. balandžio 11 d. sprendimu Bendrojo Teismo devintosios kolegijos pirmininkas patenkino šį prašymą.
- 35 Dokumentais, kuriuos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2019 m. sausio 17 ir 21 d., *Dansk Distribution A / S* ir *Jørgen Jensen Distribution A / S* paprašė leisti įstoti į šią bylą palaikyti ieškovių reikalavimų. 2019 m. balandžio 12 d. nutartimis Bendrojo Teismo devintosios kolegijos pirmininkas patenkino šiuos prašymus.
- 36 2019 m. liepos 1 d. Danijos Karalystė pateikė įstojimo į bylą paaiškinimą. 2019 m. liepos 3 d. *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution* pateikė įstojimo į bylą paaiškinimus. Komisija ir ieškovai savo pastabas dėl įstojimo į bylą paaiškinimų pateikė atitinkamai 2019 m. lapkričio 15 ir 18 d.

- 37 Pakeitus Bendrojo Teismo kolegijų sudėtį, taikant Bendrojo Teismo procedūros reglamento 27 straipsnio 5 dalį teisėjas pranešėjas 2019 m. spalio 17 d. buvo paskirtas į septintąją kolegiją, todėl byla paskirta šiai kolegijai.
- 38 Ieškovės Bendrojo Teismo prašo:
- pripažinti Danijos Karalystės pateiktus argumentus nepriimtinais ir bet kuriuo atveju nepagrįstais,
  - pripažinti ieškinį priimtinu ir pagrįstu,
  - panaikinti ginčijamą sprendimą,
  - priteisti iš Komisijos ir Danijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.
- 39 Komisija Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį,
  - priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.
- 40 Danijos Karalystė Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį.
- 41 *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution* Bendrojo Teismo prašo:
- pripažinti ieškinį priimtinu ir pagrįstu bei panaikinti ginčijamą sprendimą,
  - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

III. Dėl teisės

- 42 Ieškiniui pagrįsti ieškovės pateikia vienintelį pagrindą, grindžiamą tuo, kad Komisija nepradėjo formalios tyrimo procedūros, numatytos SESV 108 straipsnio 2 dalyje, nors buvo didelių sunkumų, kilusių vertinant nagrinėjamą kompensaciją ir kitas ITD skunde kritikuojamas priemonės.
- 43 Pirmiausia reikia priminti, kad SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatyta ir Reglamento 2015/1589 4 straipsnyje reglamentuota pagalbos priemonių, apie kurias pranešta, preliminarus tyrimo etapu siekiama suteikti Komisijai galimybę susidaryti pirminę nuomonę apie šias priemones (šiuo klausimu žr. 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Komisija / Kronoply ir Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 43 punktą).
- 44 Pasibaigus šiam etapui, Komisija konstatuoja, kad priemonė, apie kurią pranešta, nėra pagalba, ir tokiu atveju ji priima sprendimą nepateikti prieštaravimų pagal Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 2 dalį, arba kad ji patenka į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Jei atlikusi preliminarų tyrimą Komisija konstatuoja, kad dėl priemonės, apie kurią pranešta, tiek, kiek ji patenka į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, suderinamumo su vidaus rinka nekyla

- abejonių, pagal Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 dalį ji priima sprendimą nepateikti prieštaravimų (šiuo klausimu žr. 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Komisija / Kronoply ir Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 43 ir 44 punktus).
- 45 Kai Komisija priima sprendimą nepateikti prieštaravimų, ji pripažįsta ne tik tai, kad nagrinėjama priemonė nėra pagalba arba yra su vidaus rinka suderinama pagalba, bet ir netiesiogiai atsisako pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje ir Reglamento 2015/1589 6 straipsnio 1 dalyje numatytą formalią tyrimo procedūrą (šiuo klausimu žr. 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Komisija / Kronoply ir Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 45 punktą).
- 46 Jei atlikusi preliminarų tyrimą Komisija konstatuoja, kad dėl priemonės, apie kurią pranešta, suderinamumo su vidaus rinka kyla abejonių, ji privalo pagal Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 4 dalį priimti sprendimą pradėti formalią tyrimo procedūrą, numatytą SESV 108 straipsnio 2 dalyje ir minėto reglamento 6 straipsnio 1 dalyje (2011 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Komisija / Kronoply ir Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 46 punktas).
- 47 Be to, pagal Reglamento 2015/1589 24 straipsnio 2 dalies pirmą sakinį bet kuriai suinteresuotajai šaliai suteikiama teisė pateikti skundą, kad Komisijai būtų pranešta apie įtariamą neteisėtą pagalbą, o tai, remiantis to paties reglamento 15 straipsnio 1 dalies pirmu sakiniu, lemia, kad pradėdamas SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatytas preliminarus tyrimo etapas, per kurį Komisija turi priimti sprendimą pagal Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 2, 3 arba 4 dalį.
- 48 Abejones, kuriomis gali būti pagrįstas sprendimas pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytą formalią tyrimo procedūrą, rodo tai, kad yra objektyvių didelių sunkumų, kurių kyla Komisijai nagrinėjant, ar aptariama priemonė yra pagalba arba ar ji suderinama su vidaus rinka. Iš tikrųjų iš jurisprudencijos matyti, kad didelių sunkumų sąvoka yra objektyvaus pobūdžio (2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Club Hotel Loutraki ir kt. / Komisija*, C-131/15 P, EU:C:2016:989, 31 punktas). Tokių sunkumų egzistavimas turi būti nustatytas tiek iš ginčijamo akto priėmimo aplinkybių, tiek iš jo turinio, objektyviai susiejant sprendimo motyvus su įrodymais, kuriuos Komisija turėjo ir galėjo turėti tuo metu, kai priėmė sprendimą dėl ginčijamos pagalbos suderinamumo su vidaus rinka (žr. 2012 m. kovo 28 d. Sprendimo *Ryanair / Komisija*, T-123/09, EU:T:2012:164, 77 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), turint omenyje tai, kad informacija, kurią Komisija „galėjo turėti“, yra ta, kuri atrodo reikšminga atliekant vertinimą ir kurią ji galėjo gauti per preliminarus tyrimo etapą pateikusi prašymą (2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Komisija / Frucona Košice*, C-300/16 P, EU:C:2017:706, 71 punktas).
- 49 Darytina išvada, kad Bendrojo Teismo vykdoma teisėtumo kontrolė, susijusi su didelių sunkumų nustatymu, dėl savo pobūdžio aprėpia daugiau nei vien patikrinimą, ar nepadaryta akivaizdžios vertinimo klaidos (žr. 2011 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *3F / Komisija*, T-30/03 RENV, EU:T:2011:534, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *Smurfit Kappa Group / Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, 80 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Iš tiesų, jei tokių sunkumų yra, Komisijos sprendimas, priimtas nepradėjus formalios tyrimo procedūros, gali būti panaikintas dėl vienintelio motyvo, t. y. dėl to, kad nebuvo atliktas SESV numatytas išsamus tyrimas, kuriam taikomas rungimosi principas, net jeigu neįrodyta, jog Komisijos pateikti vertinimai dėl esmės buvo klaidingi teisiniu ar faktiniu požiūriu (šiuo klausimu žr. 2010 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *British Aggregates ir kt. / Komisija*, T-359/04, EU:T:2010:366, 58 punktą).

- 50 Reikia priminti, kad atsižvelgdama į SESV 108 straipsnio 3 dalies tikslą ir jai nustatytą pareigą laikytis gero administravimo principo Komisija gali, be kita ko, pradėti dialogą su pranešimą pateikusia valstybe ar su trečiaisiais asmenimis, kad vykstant pirminiam patikrinimui įveiktų galinčius kilti sunkumus. Ši galimybė reiškia, kad Komisija gali pritaikyti savo poziciją pagal pradėto dialogo rezultatus ir šis pritaikymas negali *a priori* būti aiškinamas kaip įrodantis didelių sunkumus (2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Club Hotel Loutraki ir kt.* / Komisija, C-131/15 P, EU:C:2016:989, 35 punktas). Tik tuo atveju, jei šių sunkumų nebuvo galima įveikti, jie yra dideli ir Komisijai kyla abejonių, dėl kurių ji pradeda formalią tyrimo procedūrą (2009 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom* / Komisija, C-431/07 P, EU:C:2009:223, 61 punktas ir 2011 m. spalio 27 d. Sprendimo *Austrija / Scheucher-Fleisch ir kt.*, C-47/10 P, EU:C:2011:698, 70 punktas).
- 51 Būtent ieškovė turi įrodyti, kad kilo didelių sunkumų, o tai galima padaryti nurodant nuoseklius požymius (2018 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *HH Ferries ir kt.* / Komisija, T-68/15, EU:T:2018:563, 63 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 52 Ieškovių argumentus, kuriais siekiama įrodyti, jog kilo didelių sunkumų, dėl kurių Komisija turėjo pradėti formalią tyrimo procedūrą, reikia nagrinėti atsižvelgiant į pirma nurodytas pastabas.
- 53 Šiuo atveju ieškovės remiasi įrodymais, jų nuomone, įrodančiais, kad kilo didelių sunkumų, kuriuos nulėmė, pirma, preliminarus tyrimo etapo trukmė ir jo eigos aplinkybės, ir, antra, ginčijamo sprendimo turinys ir Komisijos atliktas įvairių šiame sprendime nagrinėjamų priemonių vertinimas.

A. Dėl požymių, susijusių su preliminarus tyrimo etapo trukme ir jo eiga

- 54 Pirma, ieškovės, palaikomos *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution*, tvirtina, kad preliminarus tyrimo etapo trukmė parodo didelius Komisijai kilusius sunkumus. Šiuo klausimu jos pažymi, kad Danijos valdžios institucijos apie nagrinėjamą kompensaciją pranešė 2018 m. vasario 8 d. ir kad ginčijamas sprendimas buvo priimtas 2018 m. gegužės 28 d., t. y. pasibaigus Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 5 dalyje numatytam dviejų mėnesių sprendimo pradėti arba nepradėti formalios tyrimo procedūros terminui.
- 55 Ieškovės priduria, kad atsižvelgiant į tai, kada buvo iš anksto pranešta apie nagrinėjamą kompensaciją, t. y. 2017 m. lapkričio 3 d., tokio termino viršijimas juo labiau kelia nuostabą. Šiuo klausimu, pirma, jos tvirtina, kad 2018 m. lapkričio 15 d. Sprendime *Tempus Energy ir Tempus Energy Technology* / Komisija (T-793/14, apskūstas apeliacine tvarka, EU:T:2018:790) Bendrasis Teismas konstatavo, kad vertinant, ar kilo didelių sunkumų, reikia atsižvelgti į etapą iki pranešimo pateikimo. Antra, ieškovės nurodo, kad ilgiau kaip tris mėnesius trukus etapui iki pranešimo pateikimo neatsižvelgta į Geriausios praktikos vykdant valstybės pagalbos kontrolės procedūras kodekso (OL C 136, 2009, p. 13, toliau – Geriausios praktikos kodeksas) 14 punkte numatytą dviejų mėnesių trukmę. Jų manymu, tokią trukmę lemia tai, kad nagrinėjamos kompensacijos suderinamumo vertinimą Komisija pradėjo etape iki pranešimo pateikimo.
- 56 Be to, ginčijamą sprendimą priėmusi praėjus šešiams mėnesiams nuo ITD skundo pateikimo Komisija viršijo nustatytą terminą.

- 57 Antra, ieškovės tvirtina, kad Komisijos ir Danijos bei Švedijos valdžios institucijų susirašinėjimas tiek etape iki pranešimo pateikimo, tiek preliminaraus tyrimo etape rodo, kad kilo didelių sunkumų. Jos prašo, kad Bendrasis Teismas priimtų proceso organizavimo priemonę, kuria siekiama, kad būtų pateiktas šis susirašinėjimas.
- 58 Komisija, palaikoma Danijos Karalystės, ginčija ieškovių argumentus.
- 59 Pirma, dėl ieškovių argumento, grindžiamo pernelyg ilga preliminaraus tyrimo trukme, reikia priminti, kad remiantis suformuota jurisprudencija preliminaraus tyrimo trukmė kartu su kitais požymiais gali būti laikoma Komisijai kilusių didelių sunkumų rodikliu, jei ta trukmė gerokai viršija įprastai priemonės preliminarium tyrimui reikalingą laiką (žr. 2014 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Castelnuovo Energia / Komisija*, T-57/11, EU:T:2014:1021, 58 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 60 Šiuo klausimu reikia atskirti procedūrą, kuri vyksta valstybei narei pateikus pranešimą, nuo procedūros, per kurią Komisija po skundo pateikimo nagrinėja informaciją, neatsižvelgiant į jos šaltinį, dėl įtariamos neteisėtos pagalbos. Iš tikrųjų Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad pirmoji procedūra negali trukti ilgiau kaip du mėnesius, skaičiuojant nuo išsamaus pranešimo gavimo. Kita vertus, Sąjungos teisėje nenumatyta jokie antrosios procedūros užbaigimo termino, o Reglamento 2015/1589 12 straipsnio 1 dalyje tiesiog nurodyta, kad Komisija „nepagrįstai nedelsdama išnagrinėja <...> skundą“ (2019 m. gegužės 6 d. Sprendimo *Scor / Komisija*, T-135/17, nepaskelbtas Rink., EU:T:2019:287, 106 punktas).
- 61 Šiuo atveju Komisija, pirma, ITD skundą gavo 2017 m. lapkričio 27 d., o antra, išsamų Danijos Karalystės pranešimą apie priemonę dėl nagrinėjamos kompensacijos suteikimo – 2018 m. vasario 8 d. 2018 m. gegužės 28 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, kuris susijęs su abiem procedūromis.
- 62 Taigi, jeigu termino pradžia būtų laikoma kita diena po Danijos valdžios institucijų pranešimo pateikimo, preliminaraus tyrimo etapas truko tris mėnesius ir devyniolika dienų arba, jeigu termino pradžia būtų laikomas ITD skundo pateikimas, – šešis mėnesius ir vieną dieną.
- 63 Taigi, viena vertus, kiek tai susiję su trijų mėnesių ir devyniolikos dienų laikotarpiu nuo tada, kai Danijos valdžios institucijos pateikė pranešimą, iki tada, kai buvo priimtas ginčijamas sprendimas, Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 5 dalyje numatytas dviejų mėnesių terminas buvo viršytas daugiau nei mėnesį. Vis dėlto toks šioje nuostatoje numatyto termino viršijimas gali būti lengvai paaiškinamas tuo, kad, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 72 punkto, Komisija vienu metu nagrinėjo priemonę, apie kurią pranešė Danijos valdžios institucijos, ir keturias iš penkių ITD skunde nurodytų priemonių, kurias *Post Danmark* naudai įgyvendino Danijos valdžios institucijos (žr. šio sprendimo 13 punktą). Taigi Komisija turėjo išnagrinėti didelį šalių pateiktos informacijos kiekį. Be to, likus dviem dienoms iki Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 5 dalyje numatyto dviejų mėnesių termino pabaigos Danijos valdžios institucijos pranešė Komisijai norinčios pakeisti nagrinėjamos kompensacijos sumą iš fiksuotos 1,533 mlrd. SEK kompensacijos į didžiausią galimą 1,683 mlrd. SEK siekiančią kompensaciją.
- 64 Taigi aplinkybė, kad preliminaraus tyrimo etapas truko mėnesiu ir devyniolika dienų ilgiau, nei Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 5 dalyje numatytas terminas, nėra kilusių didelių sunkumų požymis.

- 65 Kita vertus, kiek tai susiję su šešiais mėnesiais ir viena diena nuo ITD skundo pateikimo iki ginčijamo sprendimo, ieškovės, nepateikdamos išsamesnės informacijos, tik nurodo, kad tokia trukmė „aiškiai viršija [terminą], per kurį Komisija privalo užbaigti preliminarų tyrimą“. Kaip priminta šio sprendimo 60 punkte, taikomose nuostatose nenumatyta jokie privalomo Komisijai pateikto skundo valstybės pagalbos srityje nagrinėjimo termino.
- 66 Be to, jau buvo nuspręsta, kad siekiant įvertinti, ar patikrinimo trukmė yra kilusių sunkumų požymis, reikia remtis Komisijos nusistatytomis vidaus taisyklėmis (šiuo klausimu žr. 2001 m. kovo 15 d. Sprendimo *Prayon-Rupel / Komisija*, T-73/98, EU:T:2001:94, 94 punktą ir 2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *Magic Mountain Kletterhallen ir kt. / Komisija*, T-162/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:341, 146 punktas). Šiuo klausimu Geriausios praktikos kodekso 47 punkte numatyta, kad „Komisija dės visas pastangas, kad gavusi skundą jį išnagrinėtų per orientacinį dvylikos mėnesių terminą“, kad „tas terminas nėra privalomas“ ir kad „priklausomai nuo atskiros bylos aplinkybių, jeigu prireiks prašyti skundo pateikėjo suteikti papildomos informacijos, valstybė narė arba suinteresuotosios šalys gali pratęsti skundo tyrimą“.
- 67 Šiuo atveju Komisija, ginčijamą sprendimą priėmusi praėjus šešioms mėnesiams ir vienai dienai nuo ITD skundo pateikimo, laikėsi vidaus taisyklėse nustatytų principų.
- 68 Ieškovės negali pagrįstai remtis 2009 m. vasario 10 d. Sprendimu *Deutsche Post ir DHL International / Komisija* (T-388/03, EU:T:2009:30), nes iš šio sprendimo 96–98 punktų matyti, kad Bendrasis Teismas nusprendė, jog septynių mėnesių laikotarpis, skaičiuojant nuo tada, kai valstybė narė pranešė apie priemonę, o ne nuo skundo pateikimo, gerokai viršijo dviejų mėnesių terminą, kurio Komisija iš esmės privalėjo laikytis, kad užbaigtų savo pirminį patikrinimą pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias [SESV 108] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 4 straipsnio 5 dalį, kurios turinys buvo toks pat kaip Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 5 dalies turinys. Šis sprendimas taip pat nėra reikšmingas nagrinėjamu atveju vertinant preliminarų tyrimo etapo trukmę, skaičiuojant nuo tada, kai Danijos valdžios institucijos pranešė apie nagrinėjamą kompensaciją, nes dėl šio sprendimo 63 punkte išdėstytų priežasčių ši trijų mėnesių ir vienos dienos trukmė laikoma pagrįsta.
- 69 Šiomis aplinkybėmis preliminarų tyrimo trukmė nėra didelių sunkumų požymis.
- 70 Antra, dėl preliminarų tyrimo etapo aplinkybių ieškovės remiasi gausiu menamu susirašinėjimu, kuris vyko tarp Komisijos ir Danijos bei Švedijos valdžios institucijų.
- 71 Šiuo klausimu reikia priminti, kad vien to, kad per preliminarų tyrimo etapą vyko Komisijos ir atitinkamos valstybės narės diskusijos ir kad joms vykstant Komisija galėjo paprašyti pateikti papildomos informacijos apie jos peržiūrai pateiktas priemones, negalima savaime laikyti įrodymu, jog ši institucija susidūrė su dideliais vertinimo sunkumais (šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 15 d. Sprendimo *Naviera Armas / Komisija*, T-108/16, EU:T:2018:145, 69 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Vis dėlto negalima atmesti galimybės, kad per šį procedūros etapą vykusių Komisijos ir pranešančiosios valstybės narės diskusijų turinys tam tikromis aplinkybėmis, taip pat didelis kiekis Komisijos prašymų, kad pranešanti valstybė narė pateiktų informaciją, gali atskleisti, jog esama tokių sunkumų (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *Netherlands Maritime Technology Association / Komisija*, T-140/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:1029, 74 punktą ir 2015 m. sausio 8 d. Sprendimo *Club Hotel Loutraki ir kt. / Komisija*, T-58/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:1, 47 punktą).

- 72 Šiuo atveju iš ginčijamo sprendimo 1–10 punktų matyti, kad, pirma, 2017 m. lapkričio 30 d. Komisija perdavė Danijos ir Švedijos valdžios institucijoms ITD skundą, dėl kurio jos pateikė savo pastabas 2017 m. gruodžio 20 ir 21 d. Vėliau, 2018 m. vasario 5 d., Komisija paprašė, kad Danijos valdžios institucijos pateiktų informaciją dėl 2018 m. vasario 2 d. ITD pateikto skundo papildymo. 2018 m. vasario 13 d. Danijos valdžios institucijos pateikė informaciją. Galiausiai po išsamaus pranešimo apie nagrinėjamą kompensaciją pateikimo 2018 m. vasario 8 d. Danijos valdžios institucijos 2018 m. gegužės 7 d. pranešė Komisijai pakeitusios didžiausią galimą šios kompensacijos sumą.
- 73 Toks susirašinėjimas negali būti laikomas ypač dažnu ar aktyviu, nes į Danijos valdžios institucijas Komisija kreipėsi tik prašydama pateikti pastabas dėl ITD skundo. Taigi jis nėra kilusių didelių sunkumų požymis.
- 74 Galiausiai, trečia, priešingai, nei tvirtina ieškovės, etapas iki pranešimo pateikimo iš esmės neturi reikšmės vertinant, ar kilo didelių sunkumų, nes tai, ar kilo tokių sunkumų, vertinama atsižvelgiant į preliminarų tyrimo etapą, kuris pradedamas nuo išsamaus pranešimo apie priemonę, kaip tai matyti iš Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 5 dalies (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 28 d. Sprendimo *Ryanair / Komisija*, T-123/09, EU:T:2012:164, 168 punktą).
- 75 2018 m. lapkričio 15 d. Sprendime *Tempus Energy ir Tempus Energy Technology / Komisija* (T-793/14, EU:T:2018:790, apskūstas apeliacine tvarka) Bendrasis Teismas nusprendė, kad etapo iki pranešimo pateikimo eiga gali būti kilusių didelių sunkumų požymis tik ypatingomis aplinkybėmis – priemonės, apie kurią pranešta iš anksto, sudėtingumas ir naujumas, etapo iki pranešimo trukmė ir tokios priemonės suderinamumo vertinimas tame etape.
- 76 Šiuo atveju ieškovės negali įrodyti, kad buvo susiklosčiusios tokios ypatingos aplinkybės.
- 77 Viena vertus, nors jos remiasi argumentu, kad etapas iki pranešimo pateikimo truko ilgiau nei tris mėnesius, ta trukmė nėra pernelyg ilga, net jeigu viršija Geriausios praktikos kodekse nurodytą dviejų mėnesių terminą. Iš tiesų etape iki pranešimo pateikimo Komisija taip pat prašė, kad Danijos ir Švedijos valdžios institucijos pateiktų pastabas dėl ITD skundo ir dėl jos papildomų pastabų (žr. šio sprendimo 14 punktą).
- 78 Kita vertus, kiek tai susiję su Komisijos ir Danijos bei Švedijos valdžios institucijų susirašinėjimo turiniu, ieškovės tik daro prielaidą, kad nagrinėjamos kompensacijos suderinamumas buvo aptariamasis etape iki pranešimo pateikimo, tačiau nepateikia jokių konkrečių įrodymų šiuo klausimu.
- 79 Vadinasi, net ir atsižvelgiant į etapą iki pranešimo pateikimo pačios preliminarų tyrimo etapo eigos aplinkybės neatskleidžia didelių sunkumų, kurie įpareigoja Komisiją pradėti formalią tyrimo procedūrą, numatytą SESV 108 straipsnio 2 dalyje.
- 80 Atsižvelgiant į tai, kad Bendrasis Teismas galėjo priimti sprendimą dėl ieškovių argumentų, grindžiamų preliminarų tyrimo etapo trukme ir jį supančiomis aplinkybėmis, nereikia patenkinti jų prašymo taikyti proceso organizavimo priemonę, kuria siekiama, kad būtų pateiktas visas per preliminarų tyrimo etapą ir ankstesnį etapą vykęs susirašinėjimas tarp Komisijos ir Danijos bei Švedijos valdžios institucijų. Bet kuriuo atveju grįsdamos prašymą taikyti proceso organizavimo priemonę ieškovės nepateikė jokios informacijos, leidžiančios įsitikinti tokios

priemonės nauda nagrinėjant bylą (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 11 d. Sprendimo *Europa Terra Nostra / Parlamentas*, T-13/17, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:428, 103 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 81 Taigi reikia išnagrinėti kitus argumentus, kuriais ieškovės grindžia vienintelį pagrindą ir kuriais siekiama įrodyti, kad pats ginčijamo sprendimo turinys yra požymis, kad atitinkamų priemonių nagrinėjimas kėlė didelių sunkumų, dėl kurių Komisija turėjo pradėti formalią tyrimo procedūrą.

B. Dėl su ginčijamo sprendimo turiniu susijusių požymių

- 82 Grįsdamos vienintelio pagrindo antrą dalį ieškovės iš esmės pabrėžia, kad Komisija padarė kelias klaidas, parodančias, jog kilo didelių sunkumų, kai ginčijamame sprendime nusprendė, kad:
- nagrinėjama kompensacija yra suderinama su vidaus rinka,
  - nagrinėjama garantija yra esama pagalba,
  - *Post Danmark* atleidimas nuo PVM nepriskiriamas valstybei,
  - klaida *Post Danmark* buhalterijoje sąnaudas paskirstant UPI priskirtai ir nepriskirtai veiklai nebuvo įrodyta, ji nereiškė valstybės išteklių perdavimo ir ji nėra priskirtina valstybei,
  - 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nebuvo priskirtinas valstybei ir nesuteikė ekonominio pranašumo.

1. Dėl nagrinėjamos kompensacijos

- 83 Ieškovės, palaikomos *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution*, tvirtina, kad nusprendusi, jog nagrinėjama kompensacija yra suderinama su vidaus rinka, Komisija padarė kelias klaidas, parodančias, kad jai kilo didelių sunkumų šiuo klausimu.
- 84 Visų pirma ieškovės tvirtina, kad Komisija klaidingai nusprendė, jog, nenustačius UPI, *Post Danmark* atsisakytų tam tikros veiklos.
- 85 Viena vertus, kiek tai susiję su registruotųjų ir įvertintųjų vienetinių laiškų ir siuntinių siuntimu bei nemokama paslauga neregiam, ieškovės pažymi, kad šios paslaugos yra pelningos miesto vietovėse, kaip matyti iš bendrovės BDO parengtos ataskaitos, pateiktos ieškiniui pagrįsti (toliau – BDO ataskaita). Vertindama priešingos padėties scenarijų, kuris reikalingas apskaičiuojant GII, Komisija nedarė jokio skirtumo tarp miesto ir kaimo vietovių, kiek tai susiję su šiomis paslaugomis.
- 86 Dublike ieškovės pažymi, kad sprendimas atsisakyti tam tikrų paslaugų arba jas toliau teikti turi būti grindžiamas ilgalaikiu scenarijumi ir kad šio sprendimo 85 punkte nurodytos paslaugos yra pelningos ilguoju laikotarpiu. Vis dėlto, ieškovių manymu, atsižvelgiant į *Post Danmark* ekonominę padėtį ir jos išlaidas, patirtas ją restruktūrizuojant, nagrinėjamos paslaugos negali būti laikomos pelningomis trumpuoju laikotarpiu. Taigi, atsižvelgiant į tai, kad kompensacija apskaičiuota trumpuoju laikotarpiu, t. y. 2017–2019 m. laikotarpiu, Komisija turėjo laikytis nuomonės, kad *Post Danmark* toliau teiktų tokias paslaugas net ir nevykdant UPI, nors nagrinėjamu laikotarpiu minėtos paslaugos būtų lėmusios nuostolius.

- 87 Kita vertus, ieškovės kaltina Komisiją nusprendus, kad, nenustačius UPI, *Post Danmark* nutrauktų tarptautinės korespondencijos ir pašto siuntų paslaugų teikimą. Šiuo klausimu jos pabrėžia, kad *PostNord* brošiūroje nurodyti strateginiai tikslai, kuriais siekiama „globalios“ ir „tarptautinės veiklos“, „teikiant išsamius logistikos sprendimus“. Todėl net ir nenustačius UPI mažai tikėtina, kad *Post Danmark* atsisakytų teikti nagrinėjamas tarptautines paslaugas.
- 88 Ieškovės taip pat kaltina Komisiją tuo, kad ji neatsižvelgė į tam tikrą nematerialią naudą, kurią gavo *Post Danmark*, vykdydama UPI.
- 89 Viena vertus, Komisija nepagrįstai neatsižvelgė į sustiprėjusią *Post Danmark* reputaciją dėl UPI vykdymo. Iš tikrųjų dėl UPI *Post Danmark* suteikiamas pašto paslaugų monopolis ir teisė spausdinti pašto ženklus su žodžiu „Danmark“, taip pat naudoti pašto ragą su auksine karūna viešuose pašto skyriuose. Ieškovių teigimu, iš BDO ataskaitos, kurioje cituojamas 2010 m. *Autorité de régulation des communications électroniques et des postes* (Elektroninių ryšių ir pašto reguliavimo institucija) (ARCEP, Prancūzija) prašymu *WIK Consult* atliktas tyrimas (toliau – 2010 m. WIK tyrimas), matyti, kad šios nematerialios naudos vertė galėtų siekti 81 % UPI sumos.
- 90 Dublike ieškovės priduria, kad įprastai manoma, kad pašto paslaugų teikimas gerina už jų teikimą atsakingų įmonių reputaciją ir kad taip yra net ir tuo atveju, kai minėta įmonė susiduria su finansiniais sunkumais. Grįsdamos šį argumentą C.2 priede jos pateikia 2015 m. sausio 28 d. *United States Postal Service Office of Inspector General* (Jungtinių Amerikos Valstijų pašto paslaugų biuro generalinis inspektorius) ataskaitą, susijusią su operatoriaus *US Postal* prekių ženklo verte (toliau – *US Postal* ataskaita), C.3 priede – 2010 m. WIK tyrimą, o C.4 priede – 2017 m. gruodžio 20 d. *Commission for Communications Regulation* (Ryšių reguliavimo institucija, Airija) ataskaitą dėl operatoriaus *An Post* pašto strategijos 2018–2020 m. laikotarpiu. Tuos pačius dokumentus savo įstojimo į bylą paaiškinimų priede pateikė *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution*.
- 91 Kita vertus, ieškovių teigimu, tai, kad *Post Danmark*, kurios paslaugos teikiamos visoje Danijos teritorijoje, gali bet kur vykdyti veiklą, jai suteikia didelį pranašumą ir yra pardavimo veiksnys visų pirma elektroninės prekybos bendrovių požiūriu. Toks pranašumas buvo pripažintas 2017 m. *PostNord* metinėje būklės ataskaitoje. Komisijos patvirtintuose GII skaičiavimuose nebuvo išskaičiuotos jokios su šia galimybe bet kur vykdyti veiklą susijusios sumos.
- 92 Dublike ieškovės nurodo, kad, galimybės bet kur vykdyti veiklą požiūriu, taip pat svarbi *US Postal* ataskaita, kaip ir 2014 m. *Economic and Social Research Council* (ESRC, Ekonominių ir socialinių tyrimų taryba, Jungtinė Karalystė) parengtas dokumentas vykdamas viešas konsultacijas dėl konkurencijos Jungtinės Karalystės pašto sektoriuje, kuris pateiktas kaip dubliko C.5 priedas ir kurį savo įstojimo į bylą paaiškinimų priede taip pat pateikė *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution*. Be to, pastarosios pažymi, kad bet kurio paslaugų teikėjo, kuriam tenka UPI, prekių ženklas įgyja vertę, susijusią su galimybe veiklą vykdyti bet kurioje vietoje, nes „vykdamas UPI reikia teikti visapusišką universaliąją paslaugą visur“.
- 93 Be to, ieškovių teigimu, nustatant nagrinėjamą kompensaciją neatsižvelgta į našumo paskatas, nukrypstant nuo Bendrųjų nuostatų dėl VESP 39–43 punktų. Šiuo klausimu ieškovės pabrėžia, kad Komisija UPI sąnaudas apskaičiavo remdamasi faktinėmis ir prognozuojamomis *Post Danmark* sąnaudomis. Laikotarpiu, kuris susijęs su nagrinėjama kompensacija, pastaroji buvo ant bankroto ribos ir ją būtų reikėję iš esmės pertvarkyti, kad taptų efektyvia. Todėl ši kompensacija nebuvo apskaičiuota remiantis efektyviu paslaugų teikėju. Ieškovės priduria, kad minėta

kompensacija, kuri susijusi su 2017–2019 m. laikotarpio UPI, buvo suteikta *a posteriori* dėl pirmosios šio laikotarpio pusės nuo 2017 m. iki ginčijamo sprendimo priėmimo 2018 m. gegužės 28 d. Taigi negalėjo būti patikrintas įgaliojime teikti universaliąsias paslaugas nustatytų kokybės reikalavimų laikymasis pirmojoje nagrinėjamo laikotarpio pusėje.

- 94 Galiausiai ieškovės remiasi „teisės klaida“, kurią Komisija padarė nusprendusi, kad nagrinėjama kompensacija yra suderinama su vidaus rinka, kartu aiškiai pripažindama, kad ja finansuojama dalis išlaidų, susijusių su tam tikrų UPI nepriskirtų *Post Danmark* darbuotojų atleidimu, nors ši kompensacija turėjo būti skirta tik UPI vykdyti. Iš tikrųjų Komisija privalo patikrinti pagalbos suderinamumą su jos siekiamu tikslu, o šiuo atveju ji to nepadarė nes neišnagrinėjo, ar *Post Danmark* darbuotojų atleidimo tikslas buvo suderinamas su vidaus rinka. Šiomis aplinkybėmis, ieškovių teigimu, Komisija neprieštaravo netinkamam nagrinėjamos kompensacijos naudojimui.
- 95 Ieškovės taip pat pabrėžia, kad Komisija nepagrįstai neprieštaravo tam, kad apskaičiuojant GII būtų atsižvelgta į *Post Danmark* darbuotojų atleidimo iš darbo išlaidas, nenustatant, kad aptariamai darbuotojai dirbo vykdant UPI. Jų argumentus patvirtina 2012 m. rugpjūčio mėn. Europos pašto paslaugų reguliuotojų grupės (EPPRG) ataskaita dėl GII apskaičiavimo (toliau – EPPRG ataskaita).
- 96 Pastabose dėl Danijos Karalystės įstojimo į bylą paaiškinimų ieškovės tvirtina, kad leisdama nagrinėjamą kompensaciją skirti buvusių *Post Danmark* valstybės tarnautojų atleidimui Komisija turėjo remtis Gairėmis dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL C 249, 2014, p. 1, toliau – Gairės dėl valstybės pagalbos sanavimui ir restruktūrizavimui). Ši argumentą per teismo posėdį pakartojo tiek ieškovės, tiek *Dansk Distribution*.
- 97 Komisija, palaikoma Danijos Karalystės, ginčija ieškovių argumentus.
- 98 Konkrečiai kalbant, viena vertus, Komisija ginčija C.2–C.5 priedų, kurių pateikimo pirmą kartą dubliko stadijoje ieškovės nepagrindė, priimtinumą.
- 99 Kita vertus, Komisija, remdamasi Procedūros reglamento 84 straipsniu, teigia, kad įvairūs argumentai, pateikti pirmą kartą pasikeitus pareiškimais, yra nepriimtini. Taip yra, pirma, dėl argumento, kuriuo ieškovės dublike pabrėžia, kad priešingos padėties scenarijus turi būti parengtas remiantis tam tikros veiklos pelningumu ilguoju laikotarpiu. Antra, atsakydama į Bendrojo Teismo taikant proceso organizavimo priemonę pateiktą klausimą Komisija ginčijo argumento, kuriuo remiantis *Post Danmark* darbuotojų, įtrauktų į atleidimo planą, priskyrimas UPI nebuvo įrodytas, priimtinumą, motyvuojant tuo, kad tokį argumentą ieškovės pateikė tik dublike, vėliau – savo pastabose dėl Danijos Karalystės įstojimo į bylą paaiškinimų. Galiausiai, trečia, per teismo posėdį Komisija ginčijo argumento, kurio santrauka pateikta šio sprendimo 96 punkte, susijusio su nagrinėjamos kompensacijos analize atsižvelgiant į Gaires dėl valstybės pagalbos sanavimui ir restruktūrizavimui, priimtinumą.

a) Dėl C.2–C.5 priedų priimtimumo

- 100 Pagal Procedūros reglamento 76 straipsnio f punktą kiekviename ieškinyje turi būti nurodyti, jeigu reikia, įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų.

- 101 Be to, Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų pateikiami pirmą kartą pasikeičiant pareiškimais. To paties reglamento 85 straipsnio 2 dalyje pažymėta, kad dublike arba triplike šalys gali papildomai pateikti įrodymų ar pasiūlymų pateikti įrodymų, kad pagrįstų savo argumentus, su sąlyga, kad vėlavimas juos pateikti yra pagrįstas.
- 102 Šiuo klausimu iš jurisprudencijos matyti, kad, pateikiant paneigiančių įrodymų ir papildant anksčiau pateiktuosius, kitai šaliai atsiliepime į ieškinį pateikus paneigiančių įrodymų, netaikoma Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 dalyje numatyta teisės praradimo taisyklė. Iš tiesų ši nuostata susijusi su naujais įrodymais ir turi būti suprantama atsižvelgiant į minėto reglamento 92 straipsnio 7 dalį, kuri aiškiai numato, kad galima pateikti paneigiančių įrodymų, o anksčiau pateikti įrodymai gali būti papildomi (žr. 2017 m. birželio 22 d. Sprendimo *Biogena Naturprodukte / EUIPO (ZUM wohl)*, T-236/16, EU:T:2017:416, 17 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 103 Šiuo atveju ieškovės dubliko C.2–C.5 prieduose pateikė įvairių dokumentų, kurių priimtinumą ginčija Komisija, motyvuodama tuo, kad jie yra pavėluoti.
- 104 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad atsiliepime į ieškinį Komisija atsikerta, pirma, kad paprastai pašto operatoriai, atsakingi dėl UPI, dėl šios atsakomybės neįgyja geresnės reputacijos, ir, antra, kad šie operatoriai gali pasinaudoti privalumais, susijusiais su galimybe veiklą vykdyti bet kur, kai, be pašto veiklos, siaurąja prasme jie vykdo daug verslo veiklos rūšių. C.2–C.5 prieduose pateiktais dokumentais iš esmės siekiama įrodyti, kad, priešingai, nei teigia Komisija, reputacijos gerinimas ir galimybė veiklą vykdyti bet kur yra nemateriali nauda, susijusi su UPI, kuri paprastai gaunama pašto sektoriuje. Taigi, kaip ieškovės nurodė atsakydamos į Bendrojo Teismo pateiktą klausimą taikant proceso organizavimo priemonę, šių priedų pateikimas dublike gali būti pagrįstas, siekiant užtikrinti rungimosi principą dėl tam tikrų atsiliepime į ieškinį pateiktų argumentų pagal šio sprendimo 102 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 105 Šiomis aplinkybėmis C.2–C.5 priedai yra priimtini.

b) Dėl didelių sunkumų, susijusių su nagrinėjama kompensacija

- 106 Pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį įmonėms, kurioms patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas (VESP), taikomos nustatytos konkurencijos taisyklės, jeigu jų taikymas nei teisiškai, nei faktiškai netrukdo atlikti joms patiktų specialių uždavinių, su sąlyga, kad prekybos plėtojimui neturi būti daroma tokio poveikio, kuris prieštarautų Sąjungos interesams (žr. 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *M6 ir TF1 / Komisija*, T-568/08 ir T-573/08, EU:T:2010:272, 136 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 107 Pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį tam tikromis sąlygomis leidžiant nukrypti nuo bendrųjų Sutarties taisyklių siekiama suderinti valstybių narių interesą naudoti tam tikras, visų pirma viešojo sektoriaus, įmones kaip ekonominės arba socialinės politikos instrumentą su Sąjungos interesu, kad būtų laikomasi konkurencijos taisyklių ir apsaugota vientisa vidaus rinka. Pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį vertinant pagalbos proporcingumą siekiama išvengti, kad ūkio subjektas, įpareigotas teikti viešąsias paslaugas, gautų finansavimą, viršijantį grynąsias viešosios paslaugos teikimo sąnaudas (2012 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *CBI / Komisija*, T-137/10, EU:T:2012:584, 293 punktas; 2013 m. spalio 16 d. Sprendimo *TF1 / Komisija*, T-275/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:535, 131 punktas ir 2015 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Viasat Broadcasting UK / Komisija*, T-125/12, EU:T:2015:687, 87 punktas).

- 108 Taigi pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį vykdydama proporcingumo kontrolę Komisija turi palyginti numatytą valstybės pagalbos sumą ir šios pagalbos gavėjų grynąsias sąnaudas, patirtas teikiant viešąją paslaugą (pagal analogiją žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *TF1 ir kt. / Komisija*, T-520/09, nepaskelbtas Rink., EU:T:2012:352, 121 punktą).
- 109 Toks yra GII metodu siekiamas tikslas, pagal kurį, remiantis Bendrųjų nuostatų dėl VESP 25 punkto pirmu sakiniu, „grynosios išlaidos, reikalingos arba, tikėtina, reikalingos su viešąja paslauga susijusiems išsipareigojimams vykdyti, apskaičiuojamos kaip skirtumas tarp paslaugos teikėjo, vykdančio su viešąja paslauga susijusį išsipareigojimą, grynujų išlaidų ir to paties paslaugų teikėjo, nevykdančio tokio išsipareigojimo, grynujų išlaidų arba pelno“. Taigi pagal GII metodą reikia parengti priešingos padėties scenarijų, t. y. hipotetinę situaciją, kai universaliosios paslaugos teikėjas nebebūtų įpareigotas teikti tokią paslaugą, ir palyginti ją su faktiniu scenarijumi, pagal kurį minėtas paslaugos teikėjas vykdo UPI.
- 110 Būtent atsižvelgiant į šias aplinkybes reikia išnagrinėti įvairius ieškovių argumentus, grindžiamus tuo, kad Komisijai kilo didelių sunkumų vertinant nagrinėjamos kompensacijos suderinamumą su vidaus rinka.
- 111 Šiuo atveju ieškovės pateikia keturias didelių sunkumų buvimo požymių grupes, kurių pirmoji grindžiama klaidingu tam tikros veiklos atsisakymu priešingos padėties scenarijuje, pagal kurį apskaičiuotos GII, antroji – tam tikros nematerialios naudos neišskaičiavimu apskaičiuojant GII, trečioji – neatsižvelgimu į našumo paskatas, kaip tai suprantama pagal Bendrųjų nuostatų dėl VESP 39–43 punktus, atliekant tokį apskaičiavimą, ir ketvirtoji – nagrinėjamos kompensacijos naudojimu ne UPI vykdymo tikslais.

1) Dėl priešingos padėties scenarijaus

- 112 Ieškovės ginčija priešingos padėties scenarijaus parengimo būdą tiek, kiek jame neatsižvelgta į tam tikrą veiklą. Šiuo klausimu jos kaltina Komisiją, kad neprieštaravo priešingos padėties scenarijui, kurį jai pateikė Danijos valdžios institucijos, nors jame buvo nurodyta, kad atsisakyta tam tikros veiklos, kurią iš tikrųjų *Post Danmark* būtų toliau vykdžiusi nenustačius UPI.
- 113 Pirmiausia reikia priminti, kad Bendrųjų nuostatų dėl VESP 21–23 punktuose, kurie yra jų 2.8 dalyje „Kompensacijos suma“, nurodyta:

„21. Kompensacijos suma turi neviršyti sumos, reikalingos su viešąja paslauga susijusių išsipareigojimų vykdymo grynosioms išlaidoms <...> padengti, įskaitant [pagrįstą] pelną.

22. Kompensacijos suma gali būti nustatoma remiantis numatomomis išlaidomis ir pajamomis, realiai patirtomis išlaidomis ir pajamomis arba abiejų šių kategorijų deriniu, priklausomai nuo to, kaip valstybė narė nori skatinti našumą nuo pat pradžių (kaip nurodyta 40–41 punktuose).

23. Kai kompensacija iš dalies arba visiškai grindžiama numatomomis išlaidomis ir pajamomis, numatomas išlaidas ir pajamas privaloma nurodyti pavedime. Numatomos išlaidos ir pajamos turi būti pagrįstos patikimais, stebimaisiais ekonomikos sąlygų, kuriomis [VESP] teikiama, kriterijais. Jei tinka, jos turi būti pagrįstos sektoriaus reguliavimo institucijų arba kitų nuo įmonės nepriklausomų subjektų patirtimi. Valstybės narės privalo nurodyti šaltinius, kuriais grindžiami šie lūkesčiai ([v]iešuosius informacijos šaltinius, [VESP] teikėjo praeityje patirtų išlaidų mastą,

konkurentų išlaidų mastą, verslo planus, pramonės įmonių ataskaitas ir kt.). Išlaidų sąmatoje privalo atsispindėti lūkesčiai dėl [VESP] teikėjo per pavedimo vykdymo laikotarpį pasieksimo našumo padidėjimo.“

- 114 Iš Bendrųjų nuostatų dėl VESP 21–23 punktų matyti, kad valstybės narės, privalančios Komisijai pranešti apie projektus, kuriais siekiama suteikti pagalbą, turi tam tikrą diskreciją pasirinkti apskaičiuojant GII reikšmingus duomenis, ir kai toks apskaičiavimas grindžiamas preliminariais duomenimis, Komisija tikrina jos tinkamumą ir užtikrina, kad ji neviršytų to, ko reikia viešosios paslaugos teikimo grynosioms išlaidoms padengti, įskaitant pagrįstą pelną.
- 115 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad preliminariniuose duomenyse dėl tokio jų pobūdžio gali būti klaidų ir kad vien ši aplinkybė negali būti didelių sunkumų, su kuriais Komisija susidūrė atlikdama preliminarų valstybės pagalbos tyrimą, požymis (šiuo klausimu žr. 2012 m. liepos 10 d. Sprendimo *TF1 ir kt. / Komisija*, T-520/09, nepaskelbtas Rink., EU:T:2012:352, 103 ir 139 punktus).
- 116 Šiuo atveju ginčijamo sprendimo 148 punkte Komisija nurodė, kad faktinis scenarijus buvo grindžiamas preliminaromis 2017–2019 m. laikotarpio išlaidomis ir pajamomis, remiantis *Post Danmark* 2017 m. pirmųjų dešimties mėnesių finansinėmis ataskaitomis, šių metų paskutinių dviejų mėnesių prognozėmis ir 2018 ir 2019 m. *Post Danmark* verslo planu. Ginčijamo sprendimo 151 punkte Komisija pažymėjo, kad faktinis scenarijus buvo grindžiamas *Post Danmark* verslo veiklos išlaidų ir pajamų vertinimu pagal scenarijų, kai ji nebūtų buvusi įpareigota vykdyti UPI.
- 117 Iš ginčijamo sprendimo 151 ir 160 punktų matyti, kad Danijos valdžios institucijos laikėsi nuomonės, jog, nenustačius UPI, *Post Danmark* būtų atsisakiusi vienetinių laiškų ir siuntinių, kurie įgaliojimo teikti universalias paslaugas 3 punkte apibrėžti kaip „laiškai, ant kurių užklijuoti pašto ženklai, ir siuntiniai, kuriuos apima UPI, kurie siunčiami nereguliarieji ir (arba) mažais kiekiais ir kurių neapima su *Post Danmark* sudaryta sutartis“, siuntų, registruotųjų ir įvertintųjų siuntų, nemokamų paslaugų neregiam, laikraščių, žurnalų ir katalogų pristatymo bei tarptautinės korespondencijos ir pašto siuntų.
- 118 Pirma, ieškovės atkreipia dėmesį į tai, kad vienetiniai laiškai ir siuntiniai, registruotosios ir įvertintosios siuntos, nemokama paslauga neregiam, laikraščių ir žurnalų pristatymas bei tarptautinės korespondencijos ir pašto siuntos yra pelningos miesto vietovėse ir kad dėl to *Post Danmark* būtų toliau vykdžiusi šią veiklą tokiose vietovėse, net jeigu nebūtų įpareigota vykdyti UPI.
- 119 Visų pirma reikia pažymėti, kad menamas nagrinėjamų veiklų pelningumas grindžiamas BDO ataskaita.
- 120 Šiuo klausimu, pirma, reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo veiklą reglamentuoja laisvo įrodymų vertinimo principas ir vienintelis kriterijus vertinant pateiktų įrodymų vertę yra jų patikimumas. Vertinant dokumento įrodomąją galią reikia patikrinti jame nurodytos informacijos tikrumą ir atsižvelgti, be kita ko, į dokumento kilmę, jo parengimo aplinkybes, taip pat atsakyti į klausimą, ar jo turinys atrodo pagrįstas ir patikimas (žr. 2016 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Ferracci / Komisija*, T-219/13, EU:T:2016:485, 42 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 121 Antra, kaip pažymėta šio sprendimo 48 punkte, Komisijos sprendimo dėl valstybės pagalbos teisėtumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į informaciją, kurią Komisija turėjo arba galėjo turėti jį priimdama.
- 122 Šiuo atveju BDO ataskaita buvo parengta po to, kai Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, ir ji parengta ITD prašymu. Taigi tokios ataskaitos įrodomąją galią siekiant įrodyti, kad buvo didelių sunkumų, kuriuos turi pagrįsti ieškovės, reikia vertinti kaip itin ribotą.
- 123 Taip pat, kaip pažymi Komisija, pelningą veiklą įtraukus į priešingos padėties scenarijų būtų padidėjęs pagal tokį scenarijų *Post Danmark* gaunamas pelnas, o kartu ir apskaičiuojant GII būtinas skirtumas tarp vykdančią UPI gaunamų pajamų ir pajamų, kurias *Post Danmark* būtų gavusi nenustačius UPI. Taigi, jeigu priešingos padėties scenarijuje būtų kalbėta apie tolesnį kitos pelningos veiklos vykdymą, būtų dar labiau sumažėjusi galimybė, kad apskaičiuojant GII kompensacija būtų buvusi permokėta, taigi būtų sumažėjusi ir nagrinėjamos kompensacijos nesuderinamumo su vidaus rinka rizika.
- 124 Tokios išvados nepaneigia ieškovių dublike pateiktas argumentas, kad veikla, kurią jos įvardija kaip pelningą, iš tikrųjų yra pelninga tik ilguoju laikotarpiu, o rengiant priešingos padėties scenarijų, kuris parengtas trumpuoju laikotarpiu 2017–2019 m., tokia veikla buvo nuostolinga.
- 125 Iš tikrųjų net darant prielaidą, kad toks argumentas yra priimtinas, jis grindžiamas klaidinga prielaida. Šiuo klausimu reikia priminti, kad apskaičiuojant GII – taip siekiama išskirti su universaliosios paslaugos teikimu susijusias išlaidas – reikia parengti priešingos padėties scenarijų, t. y. numatyti hipotetinę situaciją, kai tokios paslaugos teikėjas nebebūtų įpareigotas ją teikti (žr. šio sprendimo 109 punktą). Pagal šį metodą, pirma, vertinama, ar, nenustačius UPI, operatorius, iš pradžių įpareigotas vykdyti šį UPI, elgtųsi kitaip ir atsisakytų teikti nuostolingas paslaugas arba pakeistų tokių paslaugų teikimo sąlygas, ir, antra, vertinamas tokio pakitusio elgesio poveikis jo išlaidoms ir pajamoms, kad būtų galima jas išskaičiuoti ir apskaičiuoti galimas GII. Kitaip tariant, reikia įvertinti grynąsias UPI išlaidas vertinant, kiek padidėtų operatoriaus, įpareigoto vykdyti UPI, pelnas, jeigu jis nebūtų įpareigotas teikti universaliosios paslaugos (šiuo klausimu žr. 2020 m. spalio 15 d. Sprendimo *První novinová společnost / Komisija*, T-316/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2020:489, 272 ir 273 punktus).
- 126 Taigi, kaip nurodo Komisija, dėl to reikia, kad priešingos padėties scenarijuje būtų aprašyta stabili situacija, neatsižvelgiant į išlaidas, susijusias su universaliosios paslaugos teikėjo perėjimu prie situacijos, kai jis nebėra įpareigotas vykdyti UPI. Ieškovių argumentai negali būti pripažinti pagrįstais, nes juose preziumuojama, kad toliau vykdančią pelningą veiklą bus patirta daugiau nuostolių, nei gaunama pelno.
- 127 Antra, ieškovės tvirtina, kad Danijos valdžios institucijų pasiūlytas priešingos padėties scenarijus nebuvo realistiškas, nes jame numatyta, kad tuo atveju, jeigu *Post Danmark* nebūtų nustatytas UPI, ji atsisakytų tarptautinės korespondencijos ir pašto siuntų, nors *Post Danmark* skelbiamuose strateginiuose tiksluose kalbama apie „tvirtą tarptautinę veiklą“ ir visapusiškų logistinių sprendimų teikimą siunčiant prekes į užsienį iki galutinio vartotojo.
- 128 Vis dėlto, kaip pagrįstai tvirtina Danijos Karalystė, priešingos padėties scenarijus susijęs tik su *Post Danmark* atsisakomąja veikla, kurią apima įgaliojimas teikti universaliasias paslaugas, jei nenustatytas UPI, t. y. pagal Pasaulinę pašto sąjungos konvenciją, kurios 2 punkte (įgaliojimas teikti universaliasias paslaugas) (žr. šio sprendimo 5 punktą) kalbama apie „korespondenciją“ ir „pašto siuntas“ iki 20 kg, siunčiamas fiziniams asmenims.

- 129 Taigi, remiantis priešingos padėties scenarijumi, Danijos valdžios institucijos nesilaikė nuomonės, kad jeigu *Post Danmark* nebebus įpareigota vykdyti UPI, ji sumažins savo tarptautinę veiklą arba nebegalės pristatyti prekių tarptautiniu mastu. Darytina išvada, kad priešingos padėties scenarijus neprieštarauja *Post Danmark* tikslams, susijusiems su jos tarptautinės veiklos stiprinimu ir visapusiškų logistinių sprendimų iki galutinio vartotojo siūlymu.
- 130 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškovių kritika dėl priešingos padėties scenarijaus rengimo neįrodo, kad buvo didelių sunkumų, kurių būtų kilę Komisijai.

2) Dėl nematerialios naudos išskaičiavimo

- 131 Remiantis Bendrųjų nuostatų dėl VESP 25 punkto paskutiniu sakiniu, „apskaičiuojant grynąsias išlaidas, reikėtų įvertinti [VESP] teikėjo pelną, įskaitant, kiek tai įmanoma, [nematerialią naudą]“.
- 132 Visų pirma kalbant apie universaliąją pašto paslaugą, pažymėtina, kad 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB, iš dalies keičiančia Direktyvą 97/67/EB, siekiant visiško Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo (OL L 52, 2008, p. 3), į 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo (OL L 15, 1998, p. 14; 2014 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 3 t., p. 71) įtrauktas I priedas „Universaliųjų paslaugų grynųjų sąnaudų, jei tokių yra, apskaičiavimo gairės“. Šio priedo B dalies trečioje ir ketvirtoje pastraipose numatyta, kad apskaičiuojant universaliosios paslaugos grynąsias sąnaudas reikia atsižvelgti į nematerialią naudą.
- 133 Taigi iš esmės apskaičiuojant bet kokias GII reikia išskaičiuoti nematerialią UPI priskirtiną naudą (šiuo klausimu žr. 2015 m. kovo 25 d. Sprendimo *Slovenská pošta / Komisija*, T-556/08, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:189, 373 punktą), tačiau reikia pažymėti, kad nėra nuostatos, kurioje būtų išvardytos nematerialios naudos, kuri paprastai priskirtina VESP arba konkrečiai priskirtina UPI pašto srityje, rūšys.
- 134 Šiuo atveju ginčijamo sprendimo 157 punkte Komisija priminė, kad pašto sektoriuje nemateriali nauda apima masto ir įvairovės ekonomiją, reklamos naudą, susijusią su intelektine nuosavybe, atleidimo nuo PVM nulemtą poveikį paklausai, su veikla visoje teritorijoje susijusią naudą, derybinę galią ir geresnį klientų įgijimą.
- 135 Ginčijamo sprendimo 158 punkte Komisija pažymėjo, kad Danijos valdžios institucijų pasiūlytame GII skaičiavime numatytos dvi nematerialios naudos kategorijos. Pirma, atliekant tokį skaičiavimą atsižvelgta į *Post Danmark* paslaugų paklausos padidėjimą, kiek tai susiję su PVM apmokestinamais klientais, kurie negali jo atskaityti, nes UPI priskirtinų paslaugų atveju nuo tokio mokesčio atleidžiama. Antra, Komisija pažymėjo, kad Danijos valdžios institucijos išskaičiavo su UPI susijusį intelektinės nuosavybės turtą, visų pirma tą, kuris įgyjamas dėl matomumo, susijusio su matomomis aptarnavimo vietomis, kaip antai pašto dėžutėmis ir siuntinių atsiėmimo savitarnos punktais.
- 136 Ginčijamo sprendimo 159 punkte Komisija nurodė, kad Danijos valdžios institucijos į grynąsias UPI išlaidas vis dėlto neįtraukė trijų nematerialios naudos, atitinkamai gaunamos dėl masto ekonomijos, didesnės derybinės galios ir veiklos visoje teritorijoje periodinių leidinių, žurnalų ir katalogų pristatymo rinkoje, kategorijų.

137 Iš esmės ieškovės kaltina Komisiją dėl to, kad ji neprieštaravo GII apskaičiavimo metodui, pagal kurį nebuvo išskaičiuota jokios nematerialios naudos, susijusios su *Post Danmark* reputacijos gerinimu ir jos turima galimybe veiklą vykdyti bet kur Danijos teritorijoje.

i) Dėl „Post Danmark“ reputacijos gerinimo

138 Ieškovės teigia, kad universaliosios paslaugos teikėjo reputacijos gerinimas visada laikomas nematerialia nauda pašto sektoriuje ir kad ji gali siekti 81 % UPI išlaidų. *Post Danmark* atveju vykdydama UPI ji gali išspausdinti pašto ženklus su žodžiu „Danmark“ ir naudoti pašto rago su auksine karūna simbolį viešuose pašto skyriuose, taip didindama šios įmonės prekių ženklo vertę, įgytą jai turint monopolį.

139 Pirmiausia reikia pažymėti, kaip tai padarė Komisija, kad ieškovių nurodytas 81 % UPI išlaidų dydis yra pateiktas *WIK Consult* 1997 m. atliktame telekomunikacijų tyrime ir pakartotas 2010 m. *WIK* tyrimo 2.2 punkte „Nemateriali nauda elektroninių ryšių sektoriuje“. Todėl remiantis tokiais duomenimis, kurie nesujie su universaliąja pašto paslauga, negali būti daroma išvada, kad Komisijai kilo didelių sunkumų dėl to, kad nebuvo atsižvelgta į UPI poveikį *Post Danmark* reputacijai.

140 Vis dėlto iš ieškovių pateiktų įvairių įrodymų matyti, kad universaliosios paslaugos teikėjo reputacijos gerinimas gali būti laikomas nematerialia nauda, priskirtina UPI pašto sektoriuje. Visų pirma 2010 m. *WIK* tyrime ir *EPPRG* ataskaitoje identiškai nurodyta:

„Daugelis istorinių operatorių ([universaliosios paslaugos teikėjų]) teikia labai kokybiškas pašto paslaugas visoje savo teritorijoje (šalyje). Dėl šios priežasties jie turi puikią reputaciją ir dėl to jų prekių ženklo vertė yra didelė. Tai suvokiantys klientai (kartu pripažindami ir tai, kad [universaliosios paslaugos teikėjas] suteikia jiems galimybę naudotis paslaugomis, patirdamas nuostolius) bus linkę pirkti paslaugas (neprikirtinas UPI) iš [universaliosios paslaugos teikėjo], o ne iš kito operatoriaus. Sumažinus paslaugos kokybę taip, kad jie neatitiktų UPI standartų, gali būti prarasta įmonės reputacija ir prekių ženklo vertė.“

141 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad ši citata pateikta 2010 m. *WIK* tyrimo ir *EPPRG* ataskaitos dalyse, kuriose pateikiamas prieinamų dokumentų ir leidinių dėl naudos, kurią universaliosios paslaugos teikėjas gauna pašto sektoriuje, sąrašas. Šiuose dokumentuose nurodyta, kad su universaliosios paslaugos teikėjo reputacijos gerinimu susijusi nauda nustatyta remiantis 2001, 2002 ir 2008 m. tyrimais.

142 Šiuo atveju ieškovės negali paaiškinti, kaip šio sprendimo 140 punkte nurodyti teiginiai, kuriais įrodoma, kad dėl UPI gerėja jį vykdyti įpareigoto operatoriaus reputacija, yra taikomi *Post Danmark*, kurios atžvilgiu visuotinis perėjimas prie elektroninės korespondencijos lėmė 38 % sumažėjusią apyvartą 2009–2016 m. Dėl pastarojo punkto, kaip pažymi Komisija, dėl finansinių sunkumų, su kuriais šiuo laikotarpiu susidūrė *Post Danmark*, pirma, sumažėjo vykdamant UPI teikiamų paslaugų mastas ir, antra, išaugo šių paslaugų tarifai, o tai rodo, kad nebuvo didelių sunkumų, susijusių su tuo, kad apskaičiuojant GII nebuvo išskaičiuota nauda, susijusi su pagerėjusia *Post Danmark* reputacija.

143 Tokios išvados nepaneigia *US Postal* ataskaita, iš kurios matyti, kad, nepaisant finansinių sunkumų, *US Postal* operatoriaus, JAV įpareigoto vykdyti UPI, prekių ženklo vertė išliko labai aukšta ir prilygstanti UPI išlaidoms. Šiuo klausimu net darant prielaidą, kad *US Postal* veiklos aplinkybės galėtų būti pritaikytos su *Post Danmark* susijusiu atveju, jos įmonės prekių ženklo

vertės dydis ir palyginimas su UPI išlaidomis neturi jokios reikšmės įrodinėjant, kad UPI nenustatymas darytų poveikį įmonės reputacijai. Iš tikrųjų siekiant išskaičiuoti nematerialią naudą atliekant GII apskaičiavimą reikia ne vertinti universaliosios paslaugos teikėjo įmonės prekių ženklo vertę, bet nustatyti, ar universaliosios paslaugos teikėjo reputacija pagerėjo dėl to, kad jis teikia tokią paslaugą.

- 144 Be to, ieškovių nurodyta aplinkybė, kad vykdydama UPI *Post Danmark* leidžia pašto ženklus su pavadinimu „Danmark“ ir naudoja pašto rago su auksine karūna logotipą, juo labiau negali būti laikoma didelių sunkumų požymiu, susijusiu su tuo, kad nebuvo atsižvelgta į nematerialią naudą dėl *Post Danmark* reputacijos gerinimo. Iš tikrųjų, nors tokia aplinkybė gali susieti Danijos valstybę ir *Post Danmark*, ieškovės neįrodo, kad tokios sąsajos nebūtų, jei nebūtų nustatytas UPI. Atsižvelgiant į tai, kad pavadinimas „Danmark“ yra sudėtinė įmonės *Post Danmark*, istorinio Danijos operatoriaus, pavadinimo dalis ir nacionalinėje teritorijoje jis turėjo monopolį, ir kad Danijos valstybė yra viena iš dviejų *Post Danmark* patronuojančiosios įmonės akcininkų, tikėtina, kad net jeigu šis operatorius nebebūtų įpareigotas vykdyti UPI, jos įvaizdis išliktų susietas su Danijos valstybe.
- 145 Galiausiai ieškovės negali pagrįstai remtis argumentu, grindžiamu 2010 m. WIK tyrimu, susijusiu su Prancūzijos operatoriumi *La Poste*, ir ataskaita, susijusia su Airijos operatoriumi *An Post*.
- 146 Viena vertus, nors 2010 m. WIK tyrime padaryta išvada, kad dėl to, jog *La Poste* yra universaliosios paslaugos teikėja, pagerėjo jos reputacija, ši išvada buvo susijusi su atitinkamu paslaugų teikėju siejamomis aplinkybėmis, kaip matyti iš teiginio, kad „klientų akyse *La Poste* turi pilietiškos įmonės reputaciją“, kad „viskas, kas Prancūzijoje yra susiję su „viešąja paslauga“, visuomenės akyse yra labai vertinama ir svarbu“, kad „žmonės pasitiki *La Poste* pašto ir finansinėmis paslaugomis ir labai jautriai reaguoja į bet kokių šių paslaugų teikimo pasikeitimą“. Ieškovės neįrodo ir net neteigia, kad tokios aplinkybės gali būti taikomos *Post Danmark*.
- 147 Kita vertus, kiek tai susiję su ataskaita dėl *An Post*, ieškovių cituojama ištrauka, kurioje nurodyta, kad universaliosios paslaugos teikimas leidžia gerinti reputaciją, paimta iš dalies, susijusios su „korespondencijos siuntimu“. Remiantis šia ištrauka, pagerėjusią reputaciją dėl UPI vykdymo galima konstatuoti tik šios paslaugos atžvilgiu.
- 148 Iš ginčijamo sprendimo 151 ir 160 punktų matyti, kad, jei nebūtų nustatyta UPI, *Post Danmark* atsisakytų laiškų siuntimo paslaugos dėl to, kad tokia paslauga yra nuostolinga. Todėl bet koks reputacijos pablogėjimas, susijęs tik su laiškų siuntimu, neturi įtakos *Post Danmark* padėčiai, jei nevykdomas UPI, atsižvelgiant į tai, kad minėtame sektoriuje šis nebebūtų vykdomas.
- 149 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad nė vienas iš ieškovių nurodytų aspektų neleidžia manyti, jog dėl to, kad apskaičiuodamos GII Danijos valdžios institucijos neatsižvelgė į prekių ženklo įvaizdžio pagerėjimą dėl UPI vykdymo, Komisijai turėjo kilti abejonių analizuojant nagrinėjamos kompensacijos suderinamumą su vidaus rinka.

ii) Dėl galimybės veiklą vykdyti bet kur

- 150 Ieškovių teigimu, Komisija taip pat nepagrįstai neprieštaravo Danijos valdžios institucijų pasiūlytam GII apskaičiavimui, nors atliekant tokį skaičiavimą nebuvo išskaičiuota jokios sumos, susijusios su galimybe veiklą vykdyti bet kur.

- 151 Šiuo klausimu iš ieškovių pateiktų įvairių dokumentų, visų pirma iš 2010 m. WIK tyrimo ir EPPRG ataskaitos, matyti, kad pašto sektoriuje turint galimybę paslaugas teikti bet kur pritraukiami vartotojai ir didinamas jų lojalumas, jie taip pat linkę rinktis universaliosios paslaugos teikėją, o ne jo konkurentus, nes žino, kad vykdydamas UPI šis paslaugų teikėjas paslaugas teikia visoje teritorijoje.
- 152 Taigi reikia iškart pažymėti, kad, viena vertus, priešingai, nei tvirtina Komisija, naudą dėl galimybės teikti paslaugas bet kur gauna ne tik operatoriai, teikiantys banko ar draudimo paslaugas, nors tokia nauda gali būti dar didesnė, kai teikiama daug ir įvairių paslaugų. Kita vertus, priešingai, nei tvirtina Danijos Karalystė, su galimybe teikti paslaugas bet kur siejama nauda skiriasi nuo reklamos veiksmingumo, nes su UPI susijęs veiklos vykdymas tam tikroje teritorijoje suteikia galimybę universaliosios paslaugos teikėjui būti matomam visoje teritorijoje, o bet koks kitas operatorius turėtų patirti reklamos išlaidų, kad turėtų tokį matomumą.
- 153 Vis dėlto tai, kad galimybė veiklą vykdyti bet kur gali būti laikoma nematerialia nauda, susijusia su universalia pašto paslauga, neprieštarauja ginčijamo sprendimo turiniui, nes jo 157 punkte Komisija nurodė, kad tipinė nemateriali ir komercinė nauda apima „su visuotine aprėptimi [susijusią] naudą“ ir „geresnę klientų pritraukimą“.
- 154 Be to, kaip pažymi Danijos Karalystė, su galimybe veiklą vykdyti bet kur siejama nemateriali nauda nėra sistemingai išskaičiuojama apskaičiuojant GII, kaip matyti iš ieškovių pateikto 2010 m. WIK tyrimo, kuriame konstatuota, kad dėl UPI Prancūzijos operatorius *La Poste* negavo jokios su galimybe veiklą vykdyti bet kur siejamos nematerialios naudos.
- 155 Šiuo atveju ginčijamo sprendimo 159 punkto iii papunktyje Komisija nurodė, kad katalogų, žurnalų ir periodinių leidinių platintojai, Danijos valdžios institucijų teigimu, galėjo visiškai laisvai rinktis pristatymo paslaugų teikėją, paslaugas teikiančią ne visoje teritorijoje. Šis teiginys, kurio ieškovės neginčija, įrodo, kad dėl savo universalios paslaugos teikėjo statuso *Post Danmark* negauna nematerialios naudos, siejamos su galimybe veiklą vykdyti bet kur.
- 156 Dėl ieškovių pateiktos informacijos, kuria siekiama įrodyti, kad dėl UPI *Post Danmark* suteikiama nemateriali nauda, siejama su galimybe veiklą vykdyti bet kur, reikia konstatuoti, kad, tiesa, jog 2017 m. metinėje būklės ataskaitoje *PostNord* nurodė, kad vykdydama UPI Švedijoje ir Danijoje ji gali pasiekti visus namų ūkius šiose dviejose valstybėse, o elektroninės prekybos augimo požiūriu tai yra stiprybė.
- 157 Vis dėlto tokia ištrauka neprieštarauja ginčijamo sprendimo turiniui, susijusiam su nematerialios naudos dėl galimybės veiklą vykdyti bet kur, neišskaičiavimu. Iš tiesų ginčijamo sprendimo 149 punkto i papunktyje Komisija pažymėjo, kad *Post Danmark* buvo numaciusi, jog, atsižvelgiant į elektroninės prekybos augimą, 2017–2019 m. laikotarpiu gerokai išaugs verslo siuntų vartotojams mastas. Kita vertus, iš ginčijamo sprendimo 151 punkto matyti, kad, nenustačius UPI, *Post Danmark*, atlikusi kelis pakeitimus dėl pristatymo į namus, kurio būtų atsisakyta tam tikrose itin retai apgyvendintose kaimo vietovėse, būtų toliau teikusi ne vienetinių siuntinių pristatymo paslaugas. Taigi, kaip pažymėjo Komisija ir Danijos Karalystė, net ir be UPI *Post Danmark* galimybė paslaugas teikti bet kur nebūtų iš esmės pakeista su elektronine prekyba susijusių paslaugų atžvilgiu, nes *Post Danmark* būtų toliau Danijos teritorijoje teikusi ne vienetinių siuntinių pristatymo paslaugas su pristatymu į namus arba be jo, nelygu vietovė.

158 Be to, kaip pagrįstai pažymi Komisija, ieškovių nurodytos *US Postal* ataskaitos ir ESRC parengto dokumento ištraukos buvo susijusios su universaliąją paslaugą teikiančios įmonės prekių ženklo visuotiniu paplitimu, t. y. paslaugų teikimo visoje teritorijoje poveikiu šio paslaugų teikėjo reputacijai. Kaip pažymėta šio sprendimo 142–149 punktuose, *Post Danmark* padėtis buvo tokia, kad Komisija galėjo neatsižvelgti į tai, jog dėl UPI pagerėtų jos reputacija.

159 Šiomis aplinkybėmis remiantis ieškovių pateikta informacija negalima konstatuoti, kad dėl to, jog Danijos valdžios institucijų pateiktame GII apskaičiavime nebuvo išskaičiuota būtent nemateriali nauda, siejama su galimybe veiklą vykdyti bet kur, Komisijai turėjo kilti didelių sunkumų nagrinėjamos kompensacijos suderinamumo su vidaus rinka klausimu.

3) Dėl atsižvelgimo į našumo paskatas

160 Ieškovės kaltina Komisiją tuo, kad ji nusprendė, jog nagrinėjama kompensacija buvo suderinama su vidaus rinka, nors, jų teigimu, atliekant GII apskaičiavimą, kuriuo grindžiama tokia kompensacija, dviem aspektais pažeisti Bendrųjų nuostatų dėl VESP 39–43 punktai, susiję su paskatomis siekti efektyvumo. Viena vertus, GII apskaičiuotos remiantis ne našiai dirbančiu paslaugų teikėju, ir, kita vertus, niekaip nebuvo galima patikrinti universaliosios paslaugos kokybės, nes dalis kompensacijos buvo išmokėta *a posteriori*.

161 Bendrųjų nuostatų dėl VESP 39–43 punktuose nustatyta:

„39. Rengdamos kompensavimo metodą, valstybės narės turi skatinti teikti našias kokybiškas VESP, nebent jos gali reikiamai pagrįsti, kad taip daryti neįmanoma arba netikslinga.

40. Našumo skatinimo priemonės gali būti parengtos įvairiai, kad geriausiai atitiktų kiekvieno atvejo ar sektoriaus ypatumus. Antai valstybės narės gali iš anksto nustatyti fiksuotą kompensacijos dydį, kuriuo būtų numatomas ir įtraukiamas našumo padidėjimas, kurio įmonė gali tikėtis pavidimo vykdymo laikotarpiu.

41. Valstybės narės pavidime taip pat gali nustatyti veiklos našumo tikslus, pagal kuriuos kompensacijos dydis priklauso nuo tikslų įgyvendinimo masto. Jei įmonė neįgyvendino tikslų, kompensacija turėtų būti mažinama taikant pavidime nurodytą apskaičiavimo metodą. Atlygis, susijęs su veiklos našumo padidėjimu, turi būti tokio dydžio, kad padidėjęs našumas būtų vienodai naudingas tiek įmonei ir valstybei narei, tiek (arba) naudotojams.

42. Bet koks našumo didinimo skatinimo mechanizmas turi būti grindžiamas pavidime išdėstytais objektyviais, išmatuojamais kriterijais ir vertinamas nuo VESP teikėjo nepriklausomam subjektui atliekant skaidrią *ex post* analizę.

43 Didesnis našumas turėtų būti pasiekiamas nepakenkiant teikiamos paslaugos kokybei ir turėtų būti laikomasi Sąjungos teisės aktuose nustatytų reikalavimų.“

162 Šiuo atveju ginčijamo sprendimo 166–169 punktuose ir jo 181 punkto vi papunktyje Komisija konstatavo, kad Danijos valdžios institucijos suteikė pakankamas universaliosios paslaugos našumo paskatas. Viena vertus, Komisija nusprendė, kad didelę našumo paskatą rodo aplinkybė, kad nagrinėjama kompensacija yra pervedama iš anksto ir kad ji sudaro 46 % GII, o tai leido *Post Danmark* išsaugoti visą našumo padidėjimą su sąlyga, kad dėl to kompensacija nebus permokėta. Kita vertus, Komisija pažymėjo, kad įgaliojime teikti universaliasias paslaugas *Post Danmark*

- atžvilgiu nustatytais kokybės standartais ir nuobaudų sistema, taikoma, jeigu šie reikalavimai nebūtų vykdomi, užtikrinama, kad našumo padidėjimas neturės neigiamos įtakos universaliosios paslaugos kokybei.
- 163 Remiantis ieškovių pateiktais argumentais negalima konstatuoti, kad tokiuose teiginiuose atskleidžiamas kilusių didelių sunkumų vertinant nagrinėjamos kompensacijos suderinamumą požymis.
- 164 Pirma, ieškovės nepagrįstai teigia, kad nagrinėjama kompensacija neskatino našumo, nes jos gavėja *Post Danmark* buvo ant bankroto ribos, taigi negalėjo būti laikoma našiai dirbančia paslaugos teikėja. Iš tikrųjų toks argumentas grindžiamas painiava tarp, viena vertus, našumo paskatų, reikalaujamų pagal Bendrųjų nuostatų dėl VESP 39–43 punktus, kuriuose nustatyta, kad teikiant VESP būtų didinamas našumas, kartu užtikrinant kokybišką paslaugą, ir, kita vertus, nuostatos, kad GII turi būti apskaičiuotos remiantis našiai dirbančiu paslaugos teikėju.
- 165 Šiuo atveju klausimas, ar būtinos kompensacijos dydis turi būti nustatytas remiantis išlaidų, kurias našiai dirbantis paslaugos teikėjas patirtų, vykdydamas UPI, analize, neturi reikšmės vertinant pagalbos suderinamumą, kai taikoma SESV 106 straipsnio 2 dalis. Iš tikrųjų atsižvelgimas į universaliosios paslaugos teikėjo ekonominį efektyvumą reikštų, kad būtų reikalaujama, kad tokia paslauga visada būtų teikiama įprastomis rinkos sąlygomis, o tai galėtų sutrukdyti įmonėms, įpareigotoms administruoti VESP, teisiniu ar faktiniu požiūriu įvykdyti konkrečią joms patikėtą užduotį. Būtent tokiai situacijai siekiama užkirsti kelią pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Viasat Broadcasting UK / Komisija*, T-125/12, EU:T:2015:687, 90 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 166 Antra, ieškovių argumentas, kad dalis kompensacijos buvo išmokėta nepatikrinus, ar laikomasi universaliosios paslaugos kokybės standartų, neturi faktinio pagrindo. Iš tikrųjų tokie kokybės standartai, taip pat kontrolės ir nuobaudų mechanizmas buvo nustatyti 2016 m. gegužės 30 d. įpareigojime teikti universaliasias paslaugas, t. y. iki laikotarpio, už kurį mokėta nagrinėjama kompensacija, pradžios.
- 4) *Dėl nagrinėjamos kompensacijos naudojimo*
- 167 Pirma, ieškovės kaltina Komisiją padarius teisės klaidą dėl to, kad remdamasi Bendrosiomis nuostatomis dėl VESP ji, nusprendė, jog nagrinėjama kompensacija buvo suderinama su vidaus rinka, ir aiškiai suteikė leidimą tokią kompensaciją naudoti ne UPI vykdyti, bet išlaidoms, patirtoms dėl buvusių valstybės tarnautojų atleidimo, apmokėti.
- 168 Šiuo klausimu neginčijama, kad, kaip ginčijamo sprendimo 23 punkte pažymėjo Komisija, nagrinėjama kompensacija yra naujo *Post Danmark* verslo modelio sudėtinė dalis. Konkrečiai kalbant, Danijos valdžios institucijos numatė, kad nagrinėjamą kompensaciją atitinkanti suma būtų panaudota finansuoti daliai buvusių *Post Danmark* valstybės tarnautojų specialiųjų išėitinių kompensacijų.
- 169 Remiantis šio sprendimo 106–108 punktuose nurodyta jurisprudencija, SESV 106 straipsnio 2 dalimi siekiama išvengti, kad konkurencijos taisyklės trukdytų įmonėms, įpareigotoms teikti viešąją paslaugą, vykdyti savo užduotis, leidžiant valstybėms narėms joms suteikti finansavimą su sąlyga, kad jis neviršytų šiai viešajai paslaugai priskirtinų išlaidų, atsižvelgiant į pagrįstą pelną.

- 170 Taigi Komisijai nagrinėjant kompensacijos už viešąją paslaugą suderinamumą su vidaus rinka, reikia, neatsižvelgiant į tai, ar jos suma faktiškai buvo skirta, patikrinti, ar tokia viešoji paslauga egzistuoja, ir ar įmonė, kuri įpareigota ją teikti, dėl jos patiria grynąsias išlaidas.
- 171 Tokį vertinimą patvirtina aplinkybė, kad nustatant kompensaciją už viešąją paslaugą gali būti atsižvelgta į pagrįstą pelną, todėl ji gali viršyti konkrečią viešosios paslaugos grynąjų išlaidų sumą.
- 172 Tai juo labiau galioja pašto srityje, nes Direktyvos 97/67 I priedo C dalies pirmoje pastraipoje numatyta, kad „grąžinant ar finansuojant pareigų teikti universaliąsias paslaugas grynąsias sąnaudas paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams gali būti kompensuojama už paslaugas, kurias jie teikia nekomercinėmis sąlygomis“. Iš tikrųjų šioje nuostatoje vartojamas žodžių junginys „grąžinant ar finansuojant“ paneigia bet koki reikalavimą, kad pervestos kompensacijos už viešąją paslaugą lėšos būtų faktiškai panaudotos teikiant tokią paslaugą.
- 173 Taigi aplinkybė, kad skirta kompensacijos suma naudojama kitais tikslais nei UPI, savaime nereiškia, kad Komisijai kilo didelių sunkumų vertinant tokios priemonės suderinamumą (šiuo klausimu žr. 2020 m. spalio 15 d. Sprendimo *První novinová společnost / Komisija*, T-316/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2020:489, 187 punktą).
- 174 Tokios išvados negali paneigti ieškovių argumentas, grindžiamas teisės normomis, pagal kurias draudžiama netinkamai taikyti valstybės pagalbą.
- 175 Šiuo klausimu iš Reglamento 2015/1589 1 straipsnio g punkto matyti, kad netinkamai taikoma pagalba yra pagalba, kurią taiko gavėjas, pažeisdamas Komisijos sprendimą.
- 176 Šiuo atveju ginčijamu sprendimu siekiama įvertinti nagrinėjamos kompensacijos, skirtos padengti grynosioms išlaidoms, patirtoms vykdant įgaliojime teikti universaliąsias paslaugas numatytą UPI, suderinamumą. Neginčijama, kad Danijoje UPI vykdo *Post Danmark*. Taigi netinkamas nagrinėjamos kompensacijos taikymas galėtų būti konstatuotas tik jeigu būtų nustatyta, kad *Post Danmark* nesilaikė pareigų pagal UPI.
- 177 Antra, ieškovės iš esmės tvirtina, kad Komisija negalėjo sutikti su tuo, kad apskaičiuojant nagrinėjamą kompensaciją būtų įtraukta buvusių *Post Danmark* valstybės tarnautojų atleidimo iš darbo išlaidų suma. Visų pirma neįrodyta, kad buvę valstybės tarnautojai, kurių atleidimas finansuojamas nagrinėjama kompensacija, iš tikrųjų buvo įdarbinti UPI vykdyti (žr. šio sprendimo 95 punktą).
- 178 Šiuo klausimu, pirma, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 114 punkte, valstybės narės turi diskreciją pasirinkti apskaičiuojant GII reikšmingus duomenis, ir joms nedraudžiama, kaip ir Danijos valdžios institucijoms šiuo atveju, remtis išlaidomis, kurių anksčiau patyrė universaliosios paslaugos teikėjas, arba pastarojo verslo planu. Taip pat, kaip matyti iš 2017 m. spalio 20 d. susitarimo 1 ir 10 punktų bei ginčijamo sprendimo 2.2 punkto, viena vertus, poreikis diegti naują verslo modelį *Post Danmark* atsirado dėl to, kad dėl vis spartesnio susirašinėjimo skaitmeninimo Danijoje pasikeitė pašto rinkos pobūdis, ir, kita vertus, naujas verslo modelis iš esmės nukreiptas į tam tikrų personalo išlaidų, susijusių su pašto pristatymu, optimizavimą. Taigi nustatyta, kad, priešingai, nei tvirtina ieškovės, buvę *Post Danmark* valstybės tarnautojai, kuriuos numatyta atleisti, buvo neatsiejamai susiję su pašto pristatymu, pagrindine UPI veikla. Galiausiai, kaip pažymėjo Komisija, kuriai dėl šio aspekto ieškovės neprieštaravo, Danijos valdžios institucijos elgėsi atsargiai, priešingos padėties scenarijuje nurodydamos, kad net jeigu *Post Danmark* nebūtų

įpareigota vykdyti UPI, ji taip pat turėtų patirti tokių pačių buvusių valstybės tarnautojų atleidimo iš darbo išlaidų, kokios numatytos pagal faktinį scenarijų, todėl minėtų atleidimo išlaidų poveikis GII sumai sumažėja.

- 179 Dėl visų šių priežasčių reikia konstatuoti, jos tai, kad apskaičiuojant GII atsižvelgiama į buvusių *Post Danmark* valstybės tarnautojų atleidimo iš darbo išlaidas, neparodo, jog šiuo klausimu Komisijai kilo didelių sunkumų.
- 180 Šios išvados negali paneigti EPPRG ataskaita. Iš tikrųjų šios ataskaitos, kuria remiasi ieškovės, ištraukoje nurodyta, kad „darbuotojų skaičiaus mažinimo ribojimai <...> neturėtų būti laikomi UPI pašto sektoriuje vykdymu“. Šiuo atveju, kaip pabrėžia Komisija, *Post Danmark* nebuvo nustatyta jokių darbuotojų skaičiaus mažinimo ribojimų dėl UPI. Priešingai, ši įmonė numatė sumažinti savo darbuotojų skaičių pagal faktinį scenarijų.
- 181 Taigi kaltinimas, susijęs su tuo, kad apskaičiuojant GII sumą atsižvelgiama į atleidimo iš darbo išlaidas, turi būti atmestas, nesant reikalo priimti sprendimo dėl jo priimtimumo, kurį ginčija Komisija, atsakydama į taikant proceso organizavimo priemonę Bendrojo Teismo pateiktą klausimą.
- 182 Trečia, ieškovės ir *Dansk Distribution* tvirtina, kad Komisija padarė klaidą, nes kompensacijos suderinamumo nenagrinėjo pagal Gaires dėl valstybės pagalbos sanavimui ir restruktūrizavimui.
- 183 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Procedūros reglamento 84 straipsnio 1 dalį vykstant procesui negalima remtis naujais pagrindais, nebent jie pagrindžiami teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui. Tačiau pagrindas, kuris papildo anksčiau tiesiogiai ar netiesiogiai ieškinyje nurodytą pagrindą ir yra glaudžiai su juo susijęs, turi būti pripažintas priimtiniu. Tam, kad naujas argumentas būtų laikomas papildančiu anksčiau pateiktą pagrindą arba kaltinimą, jis turi būti pakankamai glaudžiai susijęs su ieškinyje iš pradžių pateiktais pagrindais ir kaltinimais, kad jį būtų galima laikyti įprastos per teismo procesą išplėtos diskusijos dalimi (žr. 2017 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Petrov ir kt. / Parlamentas*, T-452/15, EU:T:2017:822, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 184 Reikia konstatuoti, jog tik pastabose dėl Danijos Karalystės įstojimo į bylą paaiškinimų ieškovės pirmą kartą nurodė, kad Komisija privalėjo taikyti Gaires dėl valstybės pagalbos sanavimui ir restruktūrizavimui ir kad ieškinyje nėra jokios nuorodos į minėtas gaires. Taigi, priešingai, nei jos tvirtino per teismo posėdį, toks argumentas nesiejamas su kaltinimu, nurodytu ieškinio dalyje „Lėšų naudojimas“, kurioje jos kaltino Komisiją tuo, kad ji, remdamasi Bendrosiomis nuostatomis dėl VESP, klaidingai pripažino nagrinėjamą kompensaciją suderinama su vidaus rinka, kartu leisdama, kad dalis jos būtų panaudota buvusių *Post Danmark* valstybės tarnautojų atleidimo iš darbo tikslais.
- 185 Taigi argumentas, grindžiamas Gairių dėl valstybės pagalbos sanavimui ir restruktūrizavimui netaikymu, negali būti laikomas papildančiu ieškinyje nurodytą pagrindą, kaip tai suprantama pagal Procedūros reglamento 84 straipsnio 1 dalį, ir dėl šios priežasties turi būti laikomas nauju argumentu, kaip tai suprantama pagal tą pačią nuostatą. Atsižvelgiant į tai, kad šis argumentas negrindžiamas po šio ieškinio pateikimo paaiškėjusiomis aplinkybėmis, jis laikytinas pavėluotu, taigi jį reikia atmesti kaip nepriimtina. Per teismo posėdį *Dansk Distribution* pakartotas minėtas argumentas taip pat negali būti laikomas pagrįstu, nes ji jo nenurodė įstojimo į bylą paaiškime.

5) Išvada

- 186 Remiantis visa šiame sprendime išnagrinėta informacija darytina išvada, kad ieškovės nepateikė didelių sunkumų įrodymų nagrinėjamos kompensacijos suderinamumo su vidaus rinka klausimu.
- 187 Šią išvadą patvirtina ginčijamo sprendimo 160 punkte nurodyta aplinkybė, kad apskaičiuota GII suma, 2,571 mlrd. DKK (apie 345 mln. EUR), buvo gerokai didesnė už didžiausią galimą nagrinėjamos kompensacijos sumą –1,192 mlrd. DKK (apie 160 mln. EUR). Taip juo labiau yra dėl to, kad ieškovės nepateikė jokių prieštaravimų, kuriais būtų siekiama ginčyti viešoje ginčijamo sprendimo versijoje nurodytas sumas. Taip pat, nors atsiliepime į ieškinį Komisija pabrėžė, kad skiriasi nagrinėjamos kompensacijos ir GII sumos, dublike ieškovės tokio skirtumo taip pat neginčijo.

2. Dėl nagrinėjamos garantijos

- 188 Ieškovės, palaikomos *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution*, tvirtino, kad nagrinėjama garantija, pagal kurią Danijos valstybė įsipareigojo sumokėti išeitines kompensacijas buvusiems *Post Danmark* valstybės tarnautojams pastarosios bankroto atveju, negali būti laikoma suteikta tada, kai ji buvo patvirtinta 2002 m. Taigi tokia garantija nėra esama pagalba, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2015/1589 17 straipsnį.
- 189 Pirma, ieškovių teigimu, pagalba laikomas ne pačiu garantijos buvimu suteiktas pranašumas, bet tai, kad *Post Danmark* valstybei nemokėjo įmokos už nagrinėjamos garantijos teikiamą naudą. Šiuo klausimu jos tvirtina, kad iš Komisijos pranešimo dėl [SESV 107] ir [108] straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (OL C 155, 2008, p. 10, toliau – Pranešimas dėl garantijų) 2.2 punkto matyti, jog už bet kokią garantiją turi būti atlyginama sumokant atitinkamą įmoką, o to nepadarius, garantijos gavėjas, šiuo atveju – *Post Danmark*, įgyja pranašumą.
- 190 Atsižvelgiant į tai, kad paprastai garantijos įmoka mokama periodiškai ir bent jau kasmet, ieškovių kritikuojama pagalbos priemonė *Post Danmark* buvo suteikiama bent kasmet nuo 2002 m. Taigi nuolat kasmet nemokant atitinkamos įmokos už nagrinėjamą garantiją periodiškai suteikiama nauda, kaip tai suprantama pagal 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimą *France Télécom / Komisija* (C-81/10 P, EU:C:2011:811, 82 punktas).
- 191 Atsakydamos į taikant proceso organizavimo priemonę Bendrojo Teismo pateiktą klausimą ieškovės pažymėjo manančios, kad nagrinėjama garantija yra pagalbos schema ir kad net darant prielaidą, jog taip nėra, 2011 m. gruodžio 8 d. Teisingumo Teismo sprendime *France Télécom / Komisija* (C-81/10 P, EU:C:2011:811) nurodyti argumentai tebebūtų reikšmingi.
- 192 Antra, ieškovės pažymi, kad vien to, jog Komisija išreiškė abejonių dėl pranašumo buvimo, pakanka, kad būtų įrodyta, jog jai kilo didelių sunkumų dėl klausimo, ar *Post Danmark* garantija suteikta pagalba yra esama, ar nauja.
- 193 Trečia, *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution* tvirtina, kad pagal rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo principą garantijos suteikimas nemokant įmokos yra ekonominė nauda, kurios ūkio subjektas nebūtų gavęs įprastomis rinkos sąlygomis. Tokia išvada būtų taikoma neatsižvelgiant į priežastį, dėl kurios garantija buvo suteikta, net jeigu nėra jokio kreditoriaus, kuriam ji būtų naudinga. Šiuo klausimu *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution* pažymi, kad pagal jurisprudenciją bet koks įmonės paprastai patiriamų veiklos sąnaudų nepatyrimas yra nauda.

- 194 Komisija, palaikoma Danijos Karalystės, ginčija šiuos argumentus.
- 195 Pagal suformuotą jurisprudenciją išnagrinėjus esamą pagalbą gali būti priimtas tik ateityje taikomas sprendimas dėl nesuderinamumo (2009 m. kovo 11 d. Sprendimo *TF1 / Komisija*, T-354/05, EU:T:2009:66, 166 punktą ir 2018 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Stichting Woonlinie ir kt. / Komisija*, T-202/10 RENV II ir T-203/10 RENV II, EU:T:2018:795, 120 punktą).
- 196 Šiuo klausimu Reglamento 2015/1589 1 straipsnio b punkto iv papunktyje nustatyta, kad esama pagalba yra pagalba, kuri pagal to paties reglamento 17 straipsnį yra laikoma esama pagalba.
- 197 Pagal Reglamento 2015/1589 17 straipsnio 3 dalį bet kuri pagalba, kuriai taikomas dešimties metų senaties terminas yra pasibaigęs, laikoma esama pagalba. To paties straipsnio 1 ir 2 dalyse pažymėta, kad Komisijos įgaliojimams susigrąžinti pagalbą taikomas dešimties metų senaties terminas ir kad šis terminas prasideda tik tą dieną, kai gavėjui skiriama neteisėta pagalba kaip individuali pagalba arba pagal atitinkamą pagalbos sistemą.
- 198 Iš šių nuostatų matyti, kad esamos pagalbos kvalifikavimą lemia Reglamento 2015/1589 17 straipsnyje numatyto senaties termino, kuris pradedamas skaičiuoti nuo šios pagalbos suteikimo datos, pabaiga.
- 199 Remiantis jurisprudencija, pagalba turi būti laikoma suteikta tada, kai gavėjui suteikiama teisė ją priimti pagal galiojančius nacionalinės teisės aktus (šiuo klausimu žr. 2013 m. kovo 21 d. Sprendimo *Magdeburger Mühlenwerke*, C-129/12, EU:C:2013:200, 40 ir 41 punktus ir 2018 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *ARFEA / Komisija*, T-720/16, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:853, 177 ir 178 punktus).
- 200 Šiuo atveju teisė gauti nagrinėjamą garantiją, pagal kurią Danijos valstybė įsipareigojo *Post Danmark* bankroto atveju (nuo 2002 m. sausio 1 d. ji buvo pertvarkyta į ribotos atsakomybės bendrovę, išsaugojusios savo valstybės tarnautojo statusą) padengti šios darbuotojų išeitines kompensacijas, buvo suteikta pagal 2002 m. birželio 6 d. *Lov Nr. 409 om Post Danmark A / S* (Įstatymas Nr. 409 dėl *Post Danmark*) (*Lovtidende* 2002 A).
- 201 Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, kad būtent tą dieną buvo suteikta vienintelė nauda, kurią gali turėti ši garantija, – galimybė *Post Danmark* išvengti, kad jos pertvarkymo į ribotos atsakomybės bendrovę metu ją paliktų darbuotojai (minėto sprendimo 187 punktą). Remdamasi tuo Komisija padarė išvadą, kad atsižvelgiant į tai, jog dėl nagrinėjamos garantijos į ją buvo kreiptasi 2017 m. lapkričio 27 d. ITD skundu, bet kokia šia garantija galimai suteikta pagalba yra esama pagalba, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2015/1589 1 straipsnio b punkto iv papunktį (189–192 punktai).
- 202 Ieškovės ginčija tai, kad Įstatymo Nr. 409 dėl *Post Danmark* priėmimo data gali būti nagrinėjama garantija suteiktos pagalbos išieškojimo senaties termino pradžia. Jų teigimu, nagrinėjama garantija pagerina *Post Danmark* finansinę padėtį atleidžiant ją bent nuo metinio garantijos įmokos mokėjimo, o tai reiškia periodišką naudos suteikimą, dėl kurio senaties terminas gali būti vėl pradėtas skaičiuoti kaskart taikant tokio pobūdžio išimtį.
- 203 Šiuo klausimu, kaip pažymi ieškovės, pagalbos suteikimo datos nustatymas gali priklausyti nuo nagrinėjamos pagalbos pobūdžio (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *France Télécom / Komisija*, C-81/10 P, EU:C:2011:811, 82 punktą ir 2016 m. spalio 5 d. Sprendimo *Diputación Foral de Bizkaia / Komisija*, C-426/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2016:757,

- 29 punktą). 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendime *France Télécom / Komisija* (C-81/10 P, EU:C:2011:811, 80–84 punktai), kuriuo remiasi ieškovės, Teisingumo Teismas nusprendė, kad pagal daugiametes pagalbos schemas, kurios pasireiškia mokėjimais arba periodiniais naudos teikimais, pagalba turi būti laikoma gavėjui suteikta tik tą dieną, kai šis ją iš tikrųjų gavo, taigi senaties terminas vėl pradedamas skaičiuoti po kiekvieno faktiško naudos suteikimo, o esant tam tikroms aplinkybėms – kasmet.
- 204 Toks sprendimas pateisinamas tuo, kad pagal pagalbos schemas, be kita ko, mokestinės pagalbos schemas, gali praeiti daug laiko nuo pagalbos schemas sukūrimo iki individualios pagalbos suteikimo pagal šią schemą. Taigi senaties terminas gali būti pradėtas skaičiuoti iš naujo kiekvieną kartą, kai taikant pagalbos schemą iš naujo suteikiama individuali pagalba, o pagal mokestinės pagalbos schemą tai reiškia kaskart, kai atleidžiama nuo mokėtino mokesčio, t. y. paprastai – kasmet.
- 205 Šiuo klausimu pagal Reglamento 2015/1589 1 straipsnio d punktą „pagalbos schema“ yra bet kuris teisės aktas, pagal kurį bendrai ir abstrakčiai teisės aktuose apibrėžtomis įmonėms netaikant kitų įgyvendinimo priemonių galima teikti individualią pagalbą, ir bet kuris teisės aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms gali būti teikiama su konkrečiu projektu nesusijusi ar neribotam laikotarpiui skirta pagalba ir (arba) neriboto dydžio pagalba.
- 206 Šiuo atveju pagal nagrinėjamą garantiją atitinkamam juridiniam asmeniui, t. y. *Post Danmark*, netaikant įmokos tik suteikiama valstybės garantija dėl tam tikrų jos darbuotojų išeitinių kompensacijų mokėjimo bankroto atveju. Taigi tai yra individuali priemonė, kuri nepatenka į daugiametę pagalbos schemą.
- 207 Neatsižvelgiant į tai, ar nagrinėjama garantija būtų laikoma pagalbos schema, ar individualia pagalba, šioje byloje padėtis nėra panaši į tą, kuri pateisino, kad 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendime *France Télécom / Komisija* (C-81/10 P, EU:C:2011:811) Teisingumo Teismas nusprendė, jog senaties terminas buvo kasmet pradedamas skaičiuoti iš naujo. Iš tikrųjų toje byloje nagrinėjama nauda kasmet priklausė nuo konkrečių aplinkybių, nes tam tikrais atvejais tokią naudą lėmė apmokestinimo skirtumas tarp, viena vertus, verslo mokesčio sumos, kurią būtų turėjusi sumokėti *France Télécom*, dėl kurios dydžio ir tarifo kasmet balsuodavo kiekvienas Prancūzijos teritorinis vienetas, ir, kita vertus, sumos, kurią ji turėjo faktiškai sumokėti pagal išimtinį režimą (šiuo klausimu žr. 2009 m. lapkričio 30 d. Sprendimo *Prancūzija ir France Télécom / Komisija*, T-427/04 ir T-17/05, EU:T:2009:474, 200–203 punktus ir 321–324 punktus, kuris patvirtintas išnagrinėjus apeliacinį skundą priimtu 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimu *France Télécom / Komisija*, C-81/10 P, EU:C:2011:811). Šiuo atveju ieškovės nepateikė jokių įrodymų, kuriais remiantis gali būti konstatuota, kad įmokos suma, kurią kasmet būtų turėjusi sumokėti *Post Danmark* už nagrinėjamą garantiją, turėjo būti nustatoma periodiškai pagal kiekvieno laikotarpio aplinkybes, arba bent jau konstatuota, kad taip paprastai nustatoma garantijos įmokos suma.
- 208 Taigi ieškovių argumentai grindžiami painiava tarp, viena vertus, periodinio naudos suteikimo paeiliui, individualiai ir pakartotinai pritaikius pagalbos schemą ir, kita vertus, individualios garantijos suteikimo, dėl kurio nuolat gali būti pagerinama jos gavėjo padėtis. Pastaruoju atveju pagalbos suteikimo data yra jos patvirtinimo data, tačiau reikia pažymėti, kad tuo atveju, kai ši priemonė būtų laikoma esama pagalba, dėl jos ateityje galėtų būti priimtas Komisijos sprendimas pagal šio sprendimo 195 punkte nurodytą jurisprudenciją.

- 209 Be to, pranešimo dėl garantijų, kuriuo remiasi ieškovės, 2.1 punkto pabaigoje Komisija nurodė:
- „Pagalba suteikiama tada, kai suteikiama garantija, o ne tada, kai garantija pasinaudojama arba pagal jos sąlygas išmokami pinigai. Ar garantija yra valstybės pagalba, ar ne, o jei taip, koks gali būti tokios valstybės pagalbos dydis, reikia vertinti suteikiant garantiją.“
- 210 Taigi savo veiksmais nesukeldama didelių sunkumų Komisija galėjo nustatyti, kad nagrinėjamos garantijos suteikimo data, taigi, ir bet kokios pasinaudojant šia garantija galimai suteiktos pagalbos senaties termino pradžios data, yra jos patvirtinimo data, t. y. 2002 m. birželio 6 d. (žr. šio sprendimo 201 punktą).
- 211 Bet kuriuo atveju šio sprendimo 202 punkte nurodytas ieškovių argumentas grindžiamas klaidinga prielaida, kad nagrinėjama garantija suteikia *Post Danmark* naudą, kurią lemia tik tai, kad bent jau kasmet nemokama garantijos įmoka.
- 212 Šiuo klausimu reikia pripažinti, kad, kaip nurodo ieškovės ir kaip matyti iš pranešimo dėl garantijų 2.1 ir 2.2 punktų, tai, jog nebuvo mokama atitinkama įmoka už valstybės garantiją, yra būtina šia garantija jos gavėjui suteiktos naudos sąlyga.
- 213 Vis dėlto siekiant įrodyti, kad už garantijos suteikimą turėjo būti sumokėta tam, kad toks suteikimas nebūtų laikomas valstybės pagalba, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar minėta garantija suteikiama nauda pagerina jos gavėjo padėtį. Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas nusprendė, kad Bendrasis Teismas nepadarė klaidos, kai nusprendė, jog neribota valstybės garantija viešajai įstaigai *La Poste* suteikta nauda buvo grindžiama, viena vertus, tuo, kad nebuvo atlyginta už šią garantiją, ir, kita vertus, šiai viešajai įstaigai taikomų kreditavimo sąlygų pagerinimu (2014 m. balandžio 3 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija*, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 102 punktas).
- 214 Taigi, priešingai, nei tvirtina ieškovės ir *Jørgen Jensen Distribution* bei *Dansk Distribution*, nagrinėjant valstybės garantijos poveikį jos gavėjo padėčiai negalima neatsižvelgti į jos tikslą.
- 215 Tokį vertinimą patvirtina pranešimo dėl garantijų 2.2 punktas, kuriuo remiasi ieškovės ir iš kurio matyti, kad siekiant nustatyti valstybės garantija be atlygio suteiktą naudą reikia išnagrinėti konkretų aptariamą garantijos poveikį jos gavėjo padėčiai, palyginti su jo konkurentais.
- 216 Šiuo atveju reikia pažymėti, kad, pirma, pagal nagrinėjamą garantiją Danijos valstybė įpareigota padengti su specialiosiomis buvusių *Post Danmark* valstybės tarnautojų, 2002 m. sausio 1 d. tapusių darbuotojais, išieškinėmis kompensacijomis susijusias išlaidas, tačiau tik šios bankroto atveju. Neatrodė, kad tokia garantija pagerina *Post Danmark* padėtį, nes ji gali būti panaudota tik tuo atveju, jeigu ši įmonė nustotų egzistuoti. Kitaip tariant, kol *Post Danmark* yra moki, ji privalo mokėti specialiąsias išieškinines kompensacijas savo buvusiems valstybės tarnautojams.
- 217 Antra, taip pat svarbu pabrėžti, kad nagrinėjama garantija išimtinai susijusi su *Post Danmark* buvusiais valstybės tarnautojais, kurie pastarąją pertvarkant į ribotos atsakomybės bendrovę 2002 m. sausio 1 d. sutiko tapti darbuotojais. Taigi ši garantija negali būti taikoma po šios datos įdarbintiems darbuotojams, todėl taip pat negalima teigti, kad minėta garantija didina *Post Danmark* patrauklumą potencialiems naujiems darbuotojams.

- 218 Trečia, tiesa, kad, kaip pažymi *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution*, pagalba laikomos priemonės, įvairiais būdais mažinančios įmonei paprastai tenkančią finansinę naštą, nes tokia našta apima su darbuotojų atlyginimais susijusias sąnaudas (2002 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Belgija / Komisija*, C-5/01, EU:C:2002:754, 32 ir 39 punktai). Vis dėlto šiuo atveju nei pastarosios, nei ieškovės neteigia ir iš bylos medžiagos taip pat nematyti, kad pagal nagrinėjamą garantiją *Post Danmark* atleidžiama nuo reguliarių mokėjimų, kuriuos privalo mokėti jos konkurentai, kad apdraustų išeitines kompensacijas bankroto atveju, taip pat to, kad reguliarios jos išlaidos personalo srityje būtų sumažėjusios dėl minėtos garantijos.
- 219 Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas mano, kad, kaip pagrįstai pažymi Komisija, nagrinėjama garantija nauda visų pirma suteikiama buvusiems *Post Danmark* valstybės tarnautojams, ją pertvarkant į ribotos atsakomybės bendrovę tapusiems pastarosios darbuotojais, nes tokie darbuotojai yra užtikrinti, kad *Post Danmark* bankroto atveju gaus visas savo specialiąsias išeitines kompensacijas.
- 220 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad, priešingai, nei tvirtina, ieškovės neįrodo, kad dėl nagrinėjamos garantijos nuolat gerėja *Post Danmark* padėtis. Dėl tų pačių priežasčių negalima pritarti *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution* argumentui, kad taikant rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijų bet kuris garantas už nagrinėjamos garantijos suteikimą būtų reikalavęs reguliariai mokėti įmoką, ir nereikia priimti sprendimo dėl tokio argumento priimtimumo, kurį ginčija Komisija.
- 221 Galiausiai ieškovių argumentas, kad Komisija išreiškė abejonių dėl to, ar nagrinėjama garantija suteikiama nauda, taip pat nėra pagrįstas. Iš tiesų Komisija atmetė skundą, kiek jis susijęs su nagrinėjama garantija, motyvuodama tuo, kad kyla daug abejonių, ar tokia garantija suteikia naudos; bet kuriuo atveju, net jeigu tokia nauda būtų suteikta, dėl to suteikta pagalba būtų esama pagalba, kurios nebegalima reikalauti susigrąžinti (žr. šio sprendimo 201 punktą).
- 222 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad nė vienas ieškovių pateiktas įrodymas dėl ginčijamo sprendimo turinio neparodo didelių sunkumų, pagrindžiančių sprendimą pradėti formalią tyrimo procedūrą dėl nagrinėjamos garantijos.

3. Dėl atleidimo nuo PVM

- 223 Ieškovės, palaikomos *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution*, ginčija Komisijos išvadą, kad prekių vežimo paslaugų, kurias *Post Danmark* teikia pagal sandorius, sudarytus tarp prekybą paštu vykdančios bendrovės ir galutinio vartotojo, neapmokestinimas PVM (toliau – nagrinėjama administracinė praktika) nelaikytinas valstybės pagalba, nes jis grindžiamas PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktu, o ne Danijos valstybės sprendimu. Šiuo klausimu jos teigia, kad Komisijos atlikta analizė buvo nepakankama arba neišsami, todėl kilo didelių sunkumų.
- 224 Ieškovės iškart pažymi, kad ginčijamame sprendime Komisija neneigė, kad nagrinėjama administracinė praktika *Post Danmark* suteiktas ekonominis pranašumas, kurį lemia paklausos didėjimas jos naudai, ir pabrėžia, kad to, jog šiai įmonei tokia praktika teikė netiesioginę naudą, pakanka, kad ji būtų laikoma pranašumu, kaip tai suprantama pagal valstybės pagalbos taisykles. Taigi jos nurodo, kad savo argumentuose dėmesį sutelkia į klausimą dėl to, kam priskiriamas nagrinėjamos administracinės praktikos nulemtas atleidimas nuo mokesčio.

- 225 Šiuo klausimu ieškovės pažymi, kad būtent Danijos administracija 1990 m. administraciniu sprendimu Nr. 1306/90 ir administraciniu reglamentu F 6742/90, kuris nuo 2017 m. sausio 1 d. panaikintas 2016 m. birželio 30 d. nurodymu Nr. 14-2926872/SKM2016.306.SKAT, nustatė nagrinėjamą administracinę praktiką.
- 226 Ieškovės taip pat pabrėžia, kad nagrinėjamos administracinės praktikos teisinis pagrindas buvo ne 2013 m. sausio 23 d. *Lov om merværdiafgift (momsloven) Nr. 106* (PVM įstatymas Nr. 106) (*Lovtidende 2013 A*) (toliau – Danijos PVM įstatymas) 13 straipsnio 13 dalies a punktas, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliamas PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio, bet šio įstatymo 27 straipsnio 3 dalies 3 punktas, kuriuo perkeliamas PVM direktyvos 79 straipsnio pirmos pastraipos c punktas, pagal kurį į PVM apmokestinamąją vertę galima neįtraukti sumų, bendrovės gautų iš jos kliento, kuriomis padengiamos pastarojo vardu ir jo naudai patirtos išlaidos. Jos tvirtina, kad būtent pastarųjų nuostatų pagrindu pagal nagrinėjamą administracinę praktiką prekybą paštu vykdančios bendrovės galėjo prekių vežimo bendrovėms, įskaitant *Post Danmark*, atliekamus mokėjimus laikyti jų galutinių vartotojų vardu ir jų naudai patirtomis išlaidomis. Taigi, ieškovių teigimu, taikant nagrinėjamą administracinę praktiką sandoris dėl prekių vežimo buvo laikomas vykdomu tarp prekybą paštu vykdančių bendrovių galutinių vartotojų ir vežėjo, nors tarp jų nebuvo jokių teisinių santykių.
- 227 Tokiomis aplinkybėmis *Post Danmark* teikiamos vežimo paslaugos buvo neapmokestinamos PVM taikant privalomą atleidimą nuo PVM, susijusį su viešojo pašto tarnybų vykdoma veikla ir nurodytą PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punkte, į nacionalinę teisę perkeltame Danijos PVM įstatymo 13 straipsnio 13 dalimi. Todėl prekybą paštu vykdančios bendrovės automatiškai užsakinėjo *Post Danmark* teikiamą vežimo paslaugą. Kita vertus, netaikant nagrinėjamos administracinės praktikos, prekybą paštu vykdančios bendrovės užsakyta *Post Danmark* vežimo paslauga būtų buvusi neapmokestinta PVM, o PVM tarifas būtų turėjęs būti pritaikytas išlaidoms, už kurias ši bendrovė išrašo sąskaitą galutiniam vartotojui.
- 228 Ieškovių teigimu, akivaizdu, kad nagrinėjama administracinė praktika nebuvo įgyvendinamas Danijos PVM įstatymo 13 straipsnio 13 dalies a punktas, kuriuo perkeliamas PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktas, ir su juo neturėjo jokio ryšio. Ieškovės tvirtina, kad nustatydamą tokį ryšį Komisija supainiojo atleidimą nuo PVM, kuris būtent pagal nagrinėjamą administracinę praktiką taikomas prekybą paštu vykdančių bendrovių sandoriams, ir atskirą privalomą atleidimą nuo PVM, taikomą viešojo pašto tarnybų teikiamoms paslaugoms.
- 229 Ieškovės priduria, kad nagrinėjama administracinė praktika buvo nustatyta administraciniu sprendimu ir administraciniu reglamentu, o vėliau panaikinta nurodymu. Jos tvirtina, kad dėl šios priežasties ši praktika kildinama iš tiesiogiai Danijos mokesčių institucijų priimto teisės akto, taigi ji priskirtina Danijos valstybei.
- 230 Galiausiai ieškovės pabrėžia, kad aišku, nagrinėjama administracinė praktika buvo grindžiama PVM direktyvos 79 straipsnio pirmos pastraipos c punkte numatyta taisykle, tačiau ja ši taisyklė nebuvo nei aiškinama, nei išdėstoma aiškiau, nei taikoma. Šiuo klausimu jos pažymi, kad Danijos mokesčių institucijos pačios pripažino, kad nagrinėjamos administracinės praktikos panaikinimas buvo motyvuotas tuo, jog Danijos PVM įstatyme ar PVM direktyvoje nebuvo šios praktikos teisinio pagrindo.

- 231 Taigi ieškovės teigia, kad *Post Danmark* netiesiogiai naudojosi vežimo paslaugų, kurias iš jos užsakė prekybos paštu bendrovės, neapmokestinimu PVM, ir kad šis atleidimas nuo mokesčio buvo priskirtinas tik nagrinėjamai administracinei praktikai, taigi Danijos valstybei. Jos mano, kad šią priemonę, kuri gali būti laikoma *Post Danmark* suteikta valstybės pagalba, Komisija išnagrinėjo nepakankamai ir neišsamiai, ir dėl šios priežasties kilo didelių sunkumų.
- 232 Komisija, palaikoma Danijos Karalystės, ginčija šiuos argumentus.
- 233 Pirma, ji pabrėžia, kad *Post Danmark* paslaugų, susijusių su UPI, neapmokestinimas PVM tiesiogiai grindžiamas PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktu. Šis atleidimas nuo mokesčio priskirtinas ne Danijos valstybei, bet šiai direktyvai. Šiuo klausimu Danijos Karalystė priduria, kad, nepriklausomai nuo nagrinėjamos administracinės praktikos, *Post Danmark* negalėjo PVM taikyti prekybos paštu bendrovėms už jų siuntas, susijusias su UPI.
- 234 Antra, Komisija tvirtina, kad nagrinėjama administracinė praktika buvo priemonė, kuri taikyta prekybos paštu bendrovėms ir vartotojams, kaip pagrindiniams naudos gavėjams, o ne *Post Danmark*. Tuo pačiu klausimu Danijos Karalystė, remdamasi darbais iki nagrinėjamos administracinės praktikos nustatymo, nurodo, kad ja siekta ne didinti *Post Danmark* klientų skaičių, bet įgyvendinti PVM direktyvos tikslą – užtikrinti vartotojams mažesnes pašto kainas. To siekiant minėta praktika buvo suteikta galimybė vartotojams ir prekybą paštu vykdančioms bendrovėms pasinaudoti PVM direktyvoje numatyto UPI priskirtino pašto neapmokestinimo nauda.
- 235 Komisija pažymi, kad nors prekybą paštu vykdančios bendrovės savo klientams galėjo pasiūlyti mažesnius vežimo mokesčius jiems pasirinkus *Post Danmark* pristatymo paslaugas, taip buvo tik todėl, kad *Post Danmark* jau buvo taikomas UPI neapmokestinimas PVM dėl jos universaliosios paslaugos teikėjo statuso.
- 236 Taigi, Komisijos ir Danijos Karalystės teigimu, *Post Danmark* gaunama „netiesioginė ir papildoma“ nauda – paklausos didėjimas jos naudai – buvo tik šalutinis nagrinėjamos administracinės praktikos ir su UPI susijusio atleidimo nuo PVM, kuris priskirtinas PVM direktyvai, taigi – Sąjungai, derinio poveikis.
- 237 Galiausiai Danijos Karalystė pažymi, viena vertus, kad *Post Danmark* nebuvo faktiškai taikoma nagrinėjama administracinė praktika, nes pagal pastarąją *Post Danmark* negalėjo būti išlaisvinta nuo mokesčių naštos, kuri paprastai tenka jos biudžetui. Kita vertus, Danijos Karalystės teigimu, atsižvelgiant į mažą nagrinėjamos administracinės praktikos poveikį *Post Danmark* apyvartai, ši praktika nebuvo priežastis atsisakyti jai tam tikrų išteklių.
- 238 Remiantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija, norint priemonę pripažinti „valstybės pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, reikalaujama, kad būtų įvykdytos visos šioje nuostatoje įtvirtintos sąlygos. Pirma, tai turi būti valstybės arba iš valstybės išteklių suteikta priemonė. Antra, tokia priemonė turi galėti paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą. Trečia, ji turi suteikti atrankinį pranašumą jos gavėjui. Ketvirta, ji turi iškraipyti konkurenciją arba kelti tokią grėsmę (žr. 2010 m. birželio 10 d. Sprendimo *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-140/09, EU:C:2010:335, 31 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Komisija / Hansesstadt Lübeck*, C-524/14 P, EU:C:2016:971, 40 punktą ir 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Komisija / World Duty Free Group ir kt.*, C-20/15 P ir C-21/15 P, EU:C:2016:981, 53 punktą).

- 239 Šiuo klausimu, kai Komisija gali iš karto atmesti atitinkamų priemonių kvalifikavimą kaip valstybės pagalbos prieš tai konstatavusi, kad nėra tenkinama viena iš esminių SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygų, prireikus ji turi teisę palikti skundą nenagrinėtą pasibaigus preliminariam tyrimui (žr. 2018 m. kovo 15 d. Sprendimo *Naviera Armas / Komisija*, T-108/16, EU:T:2018:145, 113 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 240 Visų pirma dėl pirmos šio sprendimo 238 punkte nurodytos sąlygos reikia priminti, jog tam, kad suteikiama nauda galėtų būti kvalifikuojama kaip „pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, ji turi būti, viena vertus, suteikta tiesiogiai ar netiesiogiai iš valstybės išteklių ir, kita vertus, priskirta valstybei, nes šios dvi sąlygos yra atskiros ir kumuliacinės (žr. 2020 m. sausio 16 d. Sprendimo *Iberpotash / Komisija*, T-257/18, EU:T:2020:1, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 241 Pagal sąlygą, susijusią su priskyrimu valstybei, reikia išnagrinėti, ar turi būti laikoma, kad valdžios institucijos dalyvavo priimant nagrinėjamą priemonę (2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Association Vent De Colère! ir kt.*, C-262/12, EU:C:2013:851, 17 punktas; 2017 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *ENEA*, C-329/15, EU:C:2017:671, 21 punktas ir 2014 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Austrija / Komisija*, T-251/11, EU:T:2014:1060, 86 punktas).
- 242 Šiuo klausimu pažymėtina, kad kai nauda numatyta nacionalinės teisės nuostatoje, priskyrimo valstybei reikalavimas turi būti laikomas įvykdytu (žr. 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Association Vent De Colère! ir kt.*, C-262/12, EU:C:2013:851, 18 punktą ir 2017 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *ENEA*, C-329/15, EU:C:2017:671, 22 punktą). Toks reikalavimas taip pat įvykdytas, kai apmokestinimo tvarką yra nustačiusi valstybės vyriausybė (žr. 2006 m. birželio 22 d. Sprendimo *Belgija ir Forum 187 / Komisija*, C-182/03 ir C-217/03, EU:C:2006:416, 128 punktas).
- 243 Visų pirma, kiek tai susiję su nacionaline priemone, nustatyta siekiant į nacionalinę teisę perkelti direktyvoje nustatytą įsipareigojimą, *a priori* negali būti atmestas tokios priemonės priskyrimas valstybei. Iš tikrųjų jau buvo nuspręsta, kad institucijos sprendimas, kuriuo, remiantis direktyva, valstybei narei suteikiamas leidimas taikyti neapmokestinimą mokesčiu, negalėjo būti kliūtis Komisijai naudotis Sutartimi jai suteikta kompetencija ir taip įgyvendinti SESV 108 straipsnyje nustatytą procedūrą, kad būtų išnagrinėta, ar šis atleidimas nuo mokesčio yra valstybės pagalba (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Komisija / Airija ir kt.*, C-272/12 P, EU:C:2013:812, 49 punktą).
- 244 Kita vertus, kitaip yra tuo atveju, kai atleidimas nuo mokesčio yra numatytas nacionalinėje priemonėje, įgyvendinančioje direktyvos nuostatą, kurioje valstybėms narėms nustatytas aiškus ir tikslus įpareigojimas neapmokestiti tam tikro sandorio. Iš tiesų tokiu atveju atleidimą nuo mokesčio perkėlus į nacionalinę teisę tik vykdomi pagal sutartis valstybėms tenkantys įsipareigojimai. Darytina išvada, kad priemonė, priimta vykdamat aiškų ir tikslų direktyvoje numatytą įpareigojimą, yra ne priskiriama valstybei narei, o kildinama iš Sąjungos teisės aktų leidėjo akto (šiuo klausimu žr. 2006 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Deutsche Bahn / Komisija*, T-351/02, EU:T:2006:104, 102 punktą).
- 245 Apibendrinant pažymėtina, kad nacionalinė administracinė praktika, kurioje numatytas atleidimas nuo mokesčio, turi būti priskirta Sąjungai, kai joje tik pakartojamas direktyvoje numatytas aiškus ir tikslus įpareigojimas, tačiau ji turi būti laikoma priskiriama valstybei, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, jeigu nustatyta pasinaudojant jos turima diskrecija perkeliant direktyvą.

- 246 Šiuo atveju šalys pripažįsta, kad nagrinėjama administracinė praktika buvo nustatyta Danijos mokesčių administratoriaus pagal Danijos PVM įstatymo 27 straipsnio 3 dalies 3 punktą, kuris priimtas siekiant į nacionalinę teisę perkelti PVM direktyvos 79 straipsnio pirmos pastraipos c punktą. Taip pat neginčijama, kad šia administracine praktika siekta prekybą paštu vykdančių bendrovių pervežimo paslaugų išlaidas, sumokėtas transporto įmonėms, prilyginti išlaidoms, patirtoms šių bendrovių galutinių vartotojų vardu ir jų naudai. Taigi nė viena šalis neginčija, kad toks mechanizmas leido prekybą paštu vykdančioms bendrovėms perkelti savo galutiniams vartotojams atleidimą nuo PVM, kuris joms buvo pritaikytas pagal PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktą, kai jos naudojos *Post Danmark* paslaugomis prekėms minėtiems klientams vežti, su sąlyga, kad toks vežimas pateko į UPI taikymo sritį.
- 247 Pirma, ginčijamo sprendimo 193 punkte Komisija nusprendė, kad tikėtina, jog taikant nagrinėjamą administracinę praktiką *Post Danmark* buvo suteikta netiesioginė nauda, kurią lėmė jos paklausos padidėjimas, atsižvelgiant į tai, kad taikant minėtą praktiką prekybą paštu vykdančių bendrovių galutiniai vartotojai pasinaudojo tuo, kad PVM nebuvo apskaičiuotas vežimo išlaidoms, kai vežimo paslaugą teikė *Post Danmark*.
- 248 Antra, ginčijamo sprendimo 194 punkte Komisija nusprendė, kad šią netiesioginę naudą iš esmės lėmė *Post Danmark* atleidimas nuo PVM už paslaugas, patenkančias į UPI, pagal PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktą. Tuo remdamasi Komisija nusprendė, kad atleidimas nuo PVM, taikomas *Post Danmark* teikiamoms prekėms, kurias galutiniai vartotojai užsakė iš prekybą paštu vykdančių bendrovių, vežimo paslaugoms, nėra priskiriamas Danijos valstybei, ir ginčijamo sprendimo 195 punkte konstatavo, kad nagrinėjama administracinė praktika nelaikytina valstybės pagalba.
- 249 Pirmiausia reikia pažymėti, kad atsižvelgiant į tai, jog ginčijamame sprendime Komisija nurodė, kad nėra valstybės pagalbos, nes nagrinėjamos administracinės praktikos poveikis nepriskiriamas Danijos valstybei, Danijos Karalystė, iš esmės reikalaujama atmesti ieškinį, negali pagrįstai teigti, kad taikant minėtą praktiką *Post Danmark* nebuvo suteikta nauda, ir jos taikymas nereiškę Danijos valstybės išteklių atsisakymo. Iš tikrųjų, jei tokie argumentai būtų pripažinti pagrįstais, Bendrasis Teismas turėtų pakeisti ginčijamo sprendimo motyvus, nepaisydamas suformuotos jurisprudencijos, pagal kurią Sąjungos teismas negali ginčijamą teisės aktą priėmusios institucijos motyvų pakeisti savaisiais (šiuo klausimu žr. 2016 m. spalio 26 d. Sprendimo *PT Musim Mas / Taryba*, C-468/15 P, EU:C:2016:803, 64 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 250 Ieškovės ginčija Komisijos išvadą ginčijamame sprendime, kiek ji susijusi su nagrinėjama administracine praktika, ir tvirtina, kad dėl jos *Post Danmark* gavo naudos, kuri priskirtina Danijos valstybei.
- 251 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad nagrinėjama administracinė praktika 1990 m. nustatyta administraciniu sprendimu Nr. 1306/90 ir administraciniu reglamentu F 6742/90, kuriuos priėmė Danijos mokesčių administratorius, o ši praktika nutraukta to paties administratoriaus nurodymu Nr. 14-2926872/SKM2016.306.SKAT, įsigaliojusi 2017 m. sausio 1 d. Taigi remiantis tuo, kas buvo nurodyta šio sprendimo 241 ir 242 punktuose, atrodo, kad nagrinėjama administracinė praktika formaliai yra priskirtina Danijos valstybei.
- 252 Antra, reikia išnagrinėti, ar Komisija galėjo nuspręsti, kad *Post Danmark* teikiamų vežimo paslaugų neapmokestinimas PVM materialiniu požiūriu yra priskirtinas Sąjungai dėl to, kad toks atleidimas nuo mokesčio numatytas PVM direktyvoje, tačiau tai neparodo didelių sunkumų.

- 253 Pirma, reikia priminti, kad PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punkte, kuriuo rėmėsi Komisija, atlikdama ginčijamo sprendimo 194 punkte pateiktą analizę, nustatyta, kad PVM neapmokestinamos viešojo pašto tarnybų teikiamos paslaugos.
- 254 Šiuo klausimu, viena vertus, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad sąvoka „viešojo pašto tarnybos“, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktą, reiškia subjektus, kurie teikia atleistinas nuo mokesčio paslaugas, ir tam, kad ši nuostata būtų taikoma, reikia, kad šias paslaugas teiktų operatorius, kuris galėtų būti kvalifikuojamas kaip „viešoji pašto tarnyba“, suderinama su šia sąvoka prasme (šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *TNT Post UK*, C-357/07, EU:C:2009:248, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Antra, Teisingumo Teismas nusprendė, kad PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktas taikomas teikiant paslaugas, kurias teikia pačios viešosios pašto tarnybos, vykdydamos savo, kaip viešųjų pašto tarnybų, funkcijas (šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *TNT Post UK*, C-357/07, EU:C:2009:248, 44 punktą).
- 255 Taigi PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktas yra aiškus ir tikslus, nes, nukrypstant nuo bendrosios taisyklės, pagal kurią PVM apmokestinamas kiekvienas apmokestinamojo asmens paslaugų teikimas už atlygį, jame nustatyta, kad PVM neapmokestinami universaliosios paslaugos teikėjo vykdomi sandoriai, patenkantys į UPI taikymo sritį.
- 256 Šalys pripažįsta, kad dėl šios priežasties, kai prekybą paštu vykdanči bendrovė naudojami *Post Danmark* paslaugomis prekėms vežti, ši, kaip universaliosios paslaugos teikėja Danijoje, negali į sąskaitą šiai bendrovei įtraukti PVM, jeigu prašoma paslauga patenka į UPI taikymo sritį.
- 257 Vis dėlto, kai vėliau už tą pačią aptariamą prekių vežimo paslaugą prekybą paštu vykdanči bendrovė išrašo sąskaitą savo galutiniam vartotojui, tokia paslauga yra šios bendrovės pagrindinio minėtos prekės pardavimo sandorio pagalbinė dalis ir nėra prilyginama paslaugai „teikiamai viešosios pašto tarnybos“, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktą.
- 258 Kitaip tariant, pagal PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktą prekybą paštu vykdanči bendrovė neprivalo *Post Danmark* mokėti PVM už prekės vežimo jos galutiniam vartotojui paslaugą, kai ši paslauga patenka į UPI taikymo sritį. Kita vertus, kai prekybą paštu vykdanči bendrovė vėliau už tą pačią paslaugą sąskaitą išrašo savo galutiniam vartotojui, ši paslauga nebepatenka į šioje nuostatoje numatyto neapmokestinimo taikymo sritį, taigi galutinis vartotojas turi sumokėti PVM nuo vežimo išlaidų, kurias moka šiai bendrovei.
- 259 Taigi, priešingai, nei matyti iš ginčijamo sprendimo ir kaip leidžia suprasti Komisija ir Danijos Karalystė šioje byloje, pagal nagrinėjamą administracinę praktiką galimas atleidimas nuo PVM už *Post Danmark* teikiamas prekių vežimo paslaugas, kuri prekybą paštu vykdančios bendrovės vis dėlto įtraukia į sąskaitas savo galutiniams vartotojams, negali būti laikomas tiesiogiai kildinamu iš PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punkto.
- 260 Antra, reikia išnagrinėti ieškovių argumentą, kad prekių vežimo paslaugų neapmokestinimas PVM, kuri prekybą paštu vykdančios bendrovės įtraukia į sąskaitą galutiniams vartotojams, kai šias paslaugas teikia *Post Danmark*, negali būti laikomas priskiriamu Sąjungai pagal PVM direktyvos 79 straipsnio pirmos pastraipos c punktą.

- 261 Pagal PVM direktyvos 79 straipsnio pirmos pastraipos c punktą į apmokestinamąją vertę neįtraukiamos sumos, kurias apmokestinamasis asmuo gavo iš prekes ar paslaugas įsigijusio asmens išlaidoms, patirtoms pastarojo vardu ir sąskaita, padengti ir kurios jo apskaitoje įrašytos į tarpinę sąskaitą.
- 262 Taigi pagal PVM direktyvos 79 straipsnio pirmos pastraipos c punktą reikalaujama į PVM apmokestinamąją vertę neįtraukti sumų, kurios neatitinka apmokestinamojo asmens siūlomos paslaugos kainą, bet įtraukti kompensuojamas sumas, kurias šis sumokėjo kliento vardu ir jo naudai. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kaip tai daro šalys, kad šis aiškus ir tikslus įpareigojimas į Danijos teisę buvo perkeltas Danijos PVM įstatymo 27 straipsnio 3 dalies 3 punktu.
- 263 Vis dėlto, priešingai, nei iš esmės tvirtina Komisija ir Danijos Karalystė, remiantis PVM direktyvos 79 straipsnio pirmos pastraipos c punktu negalima teigti, kad valstybės narės turi laikytis nuomonės, jog vežimo išlaidos, kurias prekybą paštu vykdančios bendrovės įtraukia į sąskaitą savo galutiniam vartotojui, bet kuriuo atveju yra išlaidų, šios bendrovės patirtų pastarojo vardu ir jo naudai, kompensacija, dėl to jos neturi būti įtrauktos į PVM apmokestinamąją vertę.
- 264 Priešingai, pagal PVM direktyvos 78 straipsnio pirmos pastraipos b punktą į PVM apmokestinamąją vertę reikalaujama įtraukti atsitiktines išlaidas, pavyzdžiui, komisinius mokesčius, pakavimo, gabenimo ir draudimo išlaidas, kurias tiekėjui turi padengti prekes ar paslaugas įsigyjantis asmuo.
- 265 Be to, kaip pagrįstai pažymi ieškovės ir kaip tai pripažino Danijos Karalystė, atsakydama į taikant proceso organizavimo priemonę Bendrojo Teismo pateiktą klausimą, 2016 m. birželio 30 d. nurodyme Nr. 14-2926872/SKM2016.306.SKAT dėl nagrinėjamos administracinės praktikos panaikinimo mokesčių administratorius nurodė, kad ši praktika „neturėjo teisinio pagrindo nei Danijos PVM įstatyme, nei [PVM] direktyvoje“, ir nusprendė, kad „nebuvo galimybių toliau taikyti esamą sistemą“. Kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 49 punkto, Komisija žinojo apie tokį panaikinimą, kurį savo skunde paminėjo ITD.
- 266 Šiomis aplinkybėmis negalima atmesti galimybės, kad pagal nagrinėjamą administracinę praktiką leisdamas vežimo išlaidas, kurias prekybą paštu vykdančios bendrovės įtraukia į sąskaitas savo galutiniams vartotojams, prilyginti sumų, kurias šios bendrovės sumoka pastarųjų vardu ir jų naudai, kompensacijai, Danijos mokesčių administratorius ne pakartojė pagal Sąjungos teisę nustatytą aiškų ir tikslų įpareigojimą, bet veikiau pasinaudojo diskrecija, kai direktyva buvo perkeliama į nacionalinę teisę. Remiantis šio sprendimo 243–245 punktuose nurodytais principais, tokia aplinkybė įrodytų, kad ši priemonė priskiriama ne Sąjungai, o Danijos valstybei. Tokią išvadą patvirtina pačios Komisijos ir Danijos Karalystės rašytinės pastabos, iš kurių matyti, kad nagrinėjama administracinė praktika buvo grindžiama Danijos valdžios institucijų PVM direktyvos 79 straipsnio pirmos pastraipos c punkto „aiškinimu“ (žr. atsiliepimo į ieškinį 86 punktą, Danijos Karalystės įstojimo į bylą paaiškinimo 65 punktą ir jos atsakymų į taikant proceso organizavimo priemonę Bendrojo Teismo pateiktus klausimus 28 punktą).
- 267 Būtent taikant nagrinėjamą administracinę praktiką prekybą paštu vykdančioms bendrovėms buvo leista šioms bendrovėms pagal PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punktą pritaikytą atleidimą nuo PVM už *Post Danmark* teikiamas vežimo paslaugas perkelti galutiniams vartotojams. Be to, atsiliepimo į ieškinį 89 punkte ir tripliko 67 punkte Komisija pažymi, kad *Post Danmark* paslaugų paklausos didėjimui sąlygas sudarė, viena vertus, PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punkte numatyto atleidimo nuo PVM ir, kita vertus, pagal nagrinėjamą administracinę praktiką galimo šio atleidimo nuo mokesčio perkėlimo prekybą

paštu vykdančių bendrovių galutiniams vartotojams „derinys“. Kitaip tariant, kaip pagrįstai nurodo ieškovės, jei nebūtų taikoma nagrinėjama administracinė praktika, prekybą paštu vykdančios bendrovės būtų privalėjusios PVM taikyti vežimo išlaidoms, kurios įtraukiamos į sąskaitas jų galutiniams vartotojams, neatsižvelgiant į tokioms paslaugoms teikti pasirinktą operatorių. Todėl tokiu atveju prekybą paštu vykdančios bendrovės nebūtų skatinamos naudotis *Post Danmark* paslaugomis, taigi nebūtų galėjusi padidėti šios paslaugų paklausa.

- 268 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisija negalėjo atmesti galimybės, kad kilo didelių sunkumų dėl nagrinėjamos administracinės praktikos poveikio *Post Danmark* paslaugų paklausai priskyrimo Danijos valstybei klausimo, tik priminusi apie PVM direktyvos 132 straipsnio 1 dalies a punkte numatytą viešojo pašto tarnybų teikiamų paslaugų neapmokestinimą PVM, dėl kurio, be to, konstatuota, kad jis negalėjo būti taikomas prekės vežimo išlaidoms, kai prekybą paštu vykdanči bendrovė jas įtraukė į sąskaitas savo galutiniams vartotojams (žr. šio sprendimo 257 punktą). Taigi siekdama išanalizuoti, ar nagrinėjamos administracinės praktikos poveikis buvo priskirtinas Sąjungai, ar Danijos valstybei, Komisija neišnagrinėjo ryšių tarp šios praktikos ir PVM direktyvos 79 straipsnio pirmos pastraipos c punkte numatytos taisyklės, kuria ji buvo grindžiama. Be to, Komisija neatsižvelgė į tai, kad Danijos mokesčių administratorius panaikino minėtą praktiką, motyvuodama tuo, kad ji nebuvo kildinama iš Sąjungos teisės, nors apie tokį panaikinimą buvo kalbama ITD skunde.
- 269 Tokios išvados negali paneigti Danijos Karalystės pateiktas argumentas, kad bet kuriuo atveju nagrinėjama administracinė praktika buvo siekiama užtikrinti pigesnes pašto paslaugas vartotojams, o ne didinti *Post Danmark* paslaugų paklausą. Iš tikrųjų SESV 107 straipsnio 1 dalyje valstybės priemonės neskirstomos pagal jų priežastis ar tikslus, tačiau apibrėžiamos pagal savo poveikį, nes sąvoka „valstybės pagalba“ yra objektyvi (šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 15 d. Sprendimo *Naviera Armas / Komisija*, T-108/16, EU:T:2018:145, 86 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi valstybės priemonėmis siekiami tikslai neturi jokios įtakos jų kvalifikavimui kaip valstybės pagalbos (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *France Télécom / Komisija*, C-81/10 P, EU:C:2011:811, 17 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 270 Taigi reikia konstatuoti, kad ieškovės pagrįstai tvirtina, jog Komisija pakankamai ir išsamiai neišnagrinėjo, ar paklausos padidėjimas taikant nagrinėjamą administracinę praktiką, kuriuo netiesiogiai pasinaudojo *Post Danmark*, buvo priskirtinas Danijos valstybei.
- 271 Darytina išvada, kad šis ieškinys turi būti pripažintas pagrįstu, kiek juo kritikuojama ginčijamo sprendimo dalis, kurioje Komisija, nepradėjusi SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytos formalios tyrimo procedūros, nusprendė, kad nagrinėjama administracinė praktika nebuvo priskiriama Danijos valstybei, todėl tokia praktika nelaikytina valstybės pagalba.

4. Dėl bendrųjų sąnaudų buhalterinio paskirstymo universalajai paslaugai priskirtai ir nepriskirtai „Post Danmark“ veiklai

- 272 Pasak ieškovių, palaikomų *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution*, Komisija klaidingai nusprendė, viena vertus, kad sąnaudų paskirstymas *Post Danmark* verslo veiklai ir su UPI susijusiai veiklai yra tinkamas, ir, kita vertus, kad toks paskirstymas bet kuriuo atveju nereiškia nei priskyrimo valstybei, nei to, kad tam naudojami valstybės ištekliai, nei to, kad suteikiamas pranašumas.

- 273 Siekdamas pagrįsti šiuos teiginius, pirma, ieškovės nurodo, kad ginčijamame sprendime nėra motyvų, kuriais remdamasi Komisija padarė tokią išvadą, ir kad nepaskelbus tokių motyvų reikia manyti, jog pagal 2006–2013 m. *Post Danmark* taikomas apskaitos taisyklės ji turėjo klaidingai paskirstyti bendrąsias sąnaudas su UPI susijusioms paslaugoms ir su juo nesusijusioms paslaugoms (toliau – bendrosios sąnaudos).
- 274 Antra, ieškovės iš esmės teigia, kad pagal 2006–2013 m. taikomas apskaitos taisyklės *Post Danmark* galėjo visas bendrąsias sąnaudas priskirti UPI, netikrindama, ar dalis šių sąnaudų teko su UPI nesusijusioms paslaugoms. Todėl, ieškovių teigimu, neįmanoma konstatuoti, kad faktiškai bendrosios sąnaudos buvo paskirstytos remiantis tiesiogine jų kilmės analize, pažeidžiant Direktyvos 97/67 14 straipsnio 3 dalies b punkto i papunktį, kuriame nurodyta, kad, „jeigu įmanoma, bendrosios sąnaudos yra paskirstomos remiantis tiesiogine tokių sąnaudų kilmės analize“. Visų pirma *Post Danmark* taikomos apskaitos taisyklės buvo iš dalies pakeistos 2014 m., būtent siekiant panaikinti ankstesnių versijų nesuderinamumą su Direktyva 97/67.
- 275 Ieškovės priduria, kad Komisijos argumentai, kuriais siekiama įrodyti, kad *Post Danmark* taikomos apskaitos taisyklės yra teisėtos, klaidingai grindžiami jų versija, taikoma nuo 2014 m. ITD savo skunde ginčijo abi apskaitos taisyklės, paeiliui taikytas 2006–2011 m. (toliau – 2006 m. apskaitos taisyklės), vėliau – 2011–2013 m. (toliau – 2011 m. apskaitos taisyklės), kurios buvo panaikintos 2014 m. nustačius naujas apskaitos taisyklės.
- 276 Trečia, ieškovių teigimu, pagal 2006–2013 m. taikytus teisės aktus paskirsčius su įvairia *Post Danmark* veikla susijusias sąnaudas *Post Danmark* suteiktas pranašumas, jai leidžiant dirbtinai sumažinti savo verslo veiklos, nepriskiriamos UPI, sąnaudas ir taip taikyti agresyvią tokios veiklos kainodarą. Šiuo klausimu toks *Post Danmark* veiklų sąnaudų paskirstymas lėmė pašto paslaugoms, patenkančioms į UPI, taikomų kainų išaugimą 280 mln. DKK (apie 37,5 mln. EUR) per metus. Be to, išanalizavus finansinius metus po naujų apskaitos taisyklių nustatymo 2014 m. matyti, kad 4,2 % sąnaudų, kurios anksčiau patirtos vykdant UPI, buvo perkeltos į sąnaudas, patirtas vykdant UPI nepriskiriamą veiklą.
- 277 Ketvirta, ieškovės tvirtina, kad klaidingas bendrųjų sąnaudų paskirstymas lėmė valstybės išteklių perdavimą *Post Danmark*. Iš tiesų Danijos valstybė galėjo duoti nurodymus ir nustatyti, kaip naudojami *Post Danmark* ištekliai. Šiuo klausimu ieškovės pabrėžia, kad vidiniai pervedimai juridiniam subjektui gali būti valstybės pagalba.
- 278 Be to, ieškovės tvirtina, kad klaidingas sąnaudų paskirstymas leido *Post Danmark* didinti savo pajamas iš „pašto ženklų“. Šiuo klausimu ieškovės pažymi, kad *Post Danmark*, kaip universaliosios paslaugos teikėja, išleidžia pašto ženklus, kurių kaina nustatyta siekiant padengti UPI sąnaudas, ir kad ji gali pasilikti tik tiek iš pašto ženklų pardavimo gautų pajamų, kad būtų padengtos UPI sąnaudos, o visas perviršis turi būti grąžintas Danijos valstybei. Taigi pervertinusi tokias sąnaudas *Post Danmark* gavo mokesčio už pašto ženklus permoką, laikytiną Danijos valstybės negautomis pajamomis ir valstybės lėšų suteikimu *Post Danmark*. Pastabose dėl Danijos Karalystės įstojimo į bylą paaiškinimų ieškovės pažymi, kad Transporto ministras turi patvirtinti korespondencijos, ant kurios klijuojami pašto ženklai, pašto ženklų kainas, taip iš šių pašto ženklų pardavimo gaunamas pajamas pripažįstant valstybės ištekliais.
- 279 Penkta, ieškovės tvirtina, kad Komisija turėjo išsamiau išnagrinėti priemonės priskyrimo valstybei klausimą, kuris yra šio ginčo dalykas. Šiuo klausimu Komisija netikrino jokių reikšmingų jurisprudencijoje nustatytų požymių, siekiant nustatyti, ar valstybės įmonės priimtas sprendimas

yra priskiriamas valstybei. Be to, ieškovės pažymi, kad 2006 ir 2011 m. apskaitos taisyklės nustatė Danijos valdžios institucijos ir kad pagal šias apskaitos taisykles *Post Danmark* turėjo taikyti paskirstymo metodą, pagal kurį bendrosios sąnaudos įtraukiamos į sąnaudas, susijusias su UPI.

280 Taigi, ieškovių teigimu, šios klaidos reiškia, kad per preliminarią tyrimo procedūrą Komisijos atlikta analizė buvo nepakankama arba neišsami, ir yra didelių sunkumų, kuriems kilus Komisija turėjo pradėti formalią tyrimo procedūrą, įrodymas.

281 Komisija, palaikoma Danijos Karalystės, ginčija ieškovių argumentus.

282 Visų pirma reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo 196 punkte Komisija nusprendė, jog pagal *Post Danmark* taikomas apskaitos taisyklės buvo galima tinkamai atskirti UPI priskiriamą ir nepriskiriamą veiklą. Šiuo klausimu ji nurodė ginčijamo sprendimo dalį, susijusią su jos analize dėl tokių taisyklių atitikties 2006 m. lapkričio 16 d. Direktyvai 2006/111/EB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse (OL L 318, 2006, p. 17), kuri atlikta vertinant nagrinėjamos priemonės suderinamumą su vidaus rinka. Šio sprendimo 197 punkte Komisija pažymėjo, kad 2006–2013 m. laikotarpiu *Post Danmark* finansinių ataskaitų atitiktį apskaitos taisyklėms kasmet tikrino valstybės atestuotas auditorius, jas reguliariai tikrino nacionalinė reguliavimo institucija ir jų auditą atliko nepriklausoma audito įmonė, kurios 2014 m. gruodžio 4 d. ataskaitoje nurodyta, kad *Post Danmark* buhalterijoje sąnaudos paskirstytos vadovaujantis pagrįstais kriterijais.

283 Taip pat ginčijamo sprendimo dalies „Priskyrimas ir valstybės ištekliai“ 198 punkte Komisija nusprendė, pirma, kad, atrodo, jog tariamas neteisingas sąnaudų paskirstymas nelemia valstybės išteklių perdavimo, antra, kad Danijos valdžios institucijų dalyvavimas nustatant UPI nepriskiriamų paslaugų kainas nebuvo įrodytas, ir, trečia, kad neatrodo, jog tariamas kryžminis subsidijavimas būtų suteikęs pranašumą *Post Danmark*, atsižvelgiant visų pirma į tai, kad ši negavo jokios kompensacijos dėl ginčijamo sąnaudų paskirstymo atitinkamu laikotarpiu. Tuo remdamasi ginčijamo sprendimo 199 punkte Komisija konstatavo, kad tariamas neteisingas sąnaudų paskirstymas *Post Danmark* buhalterijoje nelaikytinas valstybės pagalba.

284 Galiausiai ginčijamo sprendimo 206 punkto iii papunktyje Komisija nusprendė, jog komercinių paslaugų kryžminis subsidijavimas nebuvo faktiškai patvirtintas, bet kuriuo atveju jis nelaikytinas valstybės pagalba (žr. šio sprendimo 30 punktą).

285 Taigi iš ginčijamo sprendimo matyti, kad savo išvadą Komisija visų pirma grindė neteisingu teiginiu, kad *Post Danmark* taikomos apskaitos taisyklės lėmė neteisingą bendrųjų sąnaudų paskirstymą, ir bet koku atveju tuo, kad nebuvo įvykdyti keli SESV 107 straipsnio 1 dalyje numatyti kriterijai.

286 Taigi ieškovės nepagrįstai kaltina Komisiją nemotyvavus savo išvados, kurios įvairius aspektus jos galėjo ginčyti ieškinyje.

287 Dėl neva nepakankamos ir neišsamios Komisijos atliktos analizės pirmiausia reikia priminti, kad Direktyvos 97/67 14 straipsnio 2–4 dalys suformuluotos taip:

„2. Universaliųjų paslaugų teikėjas (-ai) savo vidaus apskaitos sistemose turi turėti atskiras sąskaitas, kad būtų galima kiekvieną paslaugą ir produktą, kurie yra universaliųjų paslaugų dalis, aiškiai atskirti nuo tų, kurie nėra universaliųjų paslaugų dalis. Šis apskaitos atskyrimas naudojamas valstybėms narėms apskaičiuojant grynąsias universaliųjų paslaugų sąnaudas.

Tokiose vidaus apskaitos sistemose remiamasi nuosekliai taikomais ir objektyviai pagrįstais sąnaudų apskaitos principais.

3. Šio straipsnio 2 dalyje minėtose apskaitos sistemose, neribojant šio straipsnio 4 dalies taikymo, sąnaudos paskirstomos taip:

- a) sąnaudos, kurios tiesiogiai gali būti priskirtos konkrečiai paslaugai ar produktui, priskiriamos tai paslaugai ar produktui;
- b) bendrosios sąnaudos, t. y. tokios sąnaudos, kurios negali būti tiesiogiai priskirtos konkrečiai paslaugai ar produktui, paskirstomos taip:
  - i) jeigu įmanoma, bendrosios sąnaudos yra paskirstomos remiantis tiesiogine tokių sąnaudų kilmės analize;
  - ii) kai tiesioginė analizė negalima, bendrųjų sąnaudų kategorijos yra nustatomos remiantis jų netiesioginiu sąryšiu su kita sąnaudų kategorija arba kategorijų grupe, kurioms sąnaudas galima tiesiogiai priskirti ar paskirstyti; netiesioginis sąryšis turi būti pagrįstas palyginamomis sąnaudų struktūromis;
  - iii) kai negalima pritaikyti nei tiesioginių, nei netiesioginių sąnaudų paskirstymo būdų, sąnaudų kategorija paskirstoma remiantis bendru paskirstymo kriterijumi, apskaičiuotu imant visų išlaidų, tiesiogiai ar netiesiogiai priskirtų ar paskirstytų kiekvienai iš universaliųjų paslaugų ir išlaidų, priskirtų kitoms paslaugoms, santykį;
  - iv) bendrosios sąnaudos, kurios būtinos tiek universaliosioms, tiek neuniversaliosioms paslaugoms teikti, atitinkamai paskirstomos; tokie pat sąnaudų veiksniai privalo būti taikomi tiek universaliosioms, tiek neuniversaliosioms paslaugoms.

4. Kitokios sąnaudų apskaitos sistemos gali būti taikomos tik tada, jeigu jos atitinka 2 dalies nuostatas ir buvo patvirtintos nacionalinės reguliavimo institucijos. Prieš taikant tokias apskaitos sistemas, apie tai yra informuojama Komisija.“

288 2011 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 3 dalyje buvo numatyta:

- „a) Konkrečios paslaugos papildomos išlaidos priskiriamos šioms paslaugoms. Tai taikoma tiek kintamosioms, tiek fiksuotoms išlaidoms.
- b) Sąnaudos, kurių negalima tiesiogiai priskirti konkrečiai paslaugai, pagal galimybes priskiriamos paslaugų grupei remiantis tiesiogine sąnaudų kilmės analize (bendrosios priskiriamos išlaidos).
- c) Priskiriant a ir b punktuose nurodytas sąnaudas, universaliajai paslaugai teikti reikalingos sąnaudos turi būti priskirtos kiekvienai iš paslaugų, kurias apima įpareigojimas teikti universaliąją paslaugą, arba grupei paslaugų, kurias apima įpareigojimas teikti universaliąją paslaugą.
- d) Sąnaudos, kurių neįmanoma priskirti remiantis tiesiogine analize (bendrosios nepriskiriamos sąnaudos), priskiriamos atitinkamoms paslaugų grupėms remiantis netiesioginiu ryšiu su kita sąnaudų kategorija arba kita sąnaudų kategorijų grupe, kurių neįmanoma tiesiogiai susieti arba atskirti. Toks netiesioginis ryšys turi būti pagrįstas palyginamąja sąnaudų struktūra.

- e) Nepriskiriamų bendrųjų sąnaudų, kurių atžvilgiu nėra jokio tiesioginių ir netiesioginių sąnaudų priskyrimo būdo, atveju sąnaudų kategorijos turi būti paskirstytos pagal bendrąjį paskirstymo kriterijų, apskaičiuotą remiantis ryšiu tarp tiesiogiai arba netiesiogiai priskirtų sąnaudų, arba, pirma, kiekvienai paslaugai, patenkančiai į universaliosios paslaugos sritį, ir, antra, kitoms paslaugoms.
- f) Bendrosios sąnaudos, kurių reikia ir universaliosioms, ir neuniversaliosioms paslaugoms teikti (bendrosios nepriskiriamos sąnaudos), turi būti paskirstytos tinkamai. Tie patys sąnaudų veiksniai turi būti taikomi tiek universaliosioms, tiek neuniversaliosioms paslaugoms.“

- 289 2011 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 3 dalies a–e punktai ir 2006 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 4 dalies a–e punktai buvo vienodi.
- 290 Iškart reikia pažymėti, kad neginčijama, jog 2011 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 3 dalies c punktas suformuluotas ne taip pat, kaip Direktyvos 97/67 14 straipsnio 3 dalies nuostatos, kur nustatyti apskaitos principai, kurių turi laikytis valstybių narių paskirti universaliųjų paslaugų teikėjai.
- 291 Vis dėlto vien šio skirtumo nepakanka, kad būtų įrodyta, jog 2006 ir 2011 m. apskaitos taisyklėmis buvo pažeisti Direktyvoje 97/67 numatyti apskaitos principai. Be to, Direktyvos 97/67 14 straipsnio 4 dalyje palikta galimybė valstybėms narėms universaliųjų paslaugų teikėjus įpareigoti taikyti kitokias sąnaudų apskaitos sistemas, nei numatyta šios nuostatos 3 dalyje.
- 292 Visų pirma, priešingai, nei tvirtina ieškovės, kurios šiuo aspektu tik pateikia paprastą teiginį, iš 2006 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 4 dalies c punkto ir 2011 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 3 dalies c punkto, kurie nurodyti šio sprendimo 288 punkte, nematyti, kad pagal šias nuostatas buvo reikalaujama arba net leidžiama, kad visas bendrąsias sąnaudas *Post Danmark* priskirtų vykdant UPI patirtoms sąnaudoms. Kiek tai susiję su bendrosiomis sąnaudomis, šiose nuostatose įtvirtintas tiesiogine jų kilmės analize grindžiamo paskirstymo principas.
- 293 Šiuo klausimu Danijos Karalystė pagrįstai nurodo, kad šiomis nuostatomis paaiškinama, kaip sąnaudos turėjo būti įtrauktos į *Post Danmark* vidaus apskaitą, jas priskyrus UPI. Visų pirma iš Danijos Karalystės paaiškinimų, pateiktų atsakant į taikant proceso organizavimo priemonę Bendrojo Teismo pateiktą klausimą, matyti, kad buhalterinis *Post Danmark* sąnaudų paskirstymas buvo grindžiamas su „papildomomis sąnaudomis“, apskaitos taisyklių prieduose apibrėžtomis kaip „tiek fiksuotos, tiek kintamosios sąnaudos, kurios trumpuoju ir vidutiniu (3–5 metų) laikotarpiu dingsta nutraukus teikti paslaugą“, susijusiu priskyrimo būdu, taigi papildomos sąnaudos laikomos konkrečiai paslaugai tiesiogiai priskirtinomis sąnaudomis, su kuriomis jos susijusios. 2006 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 4 dalies c punkte ir 2011 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 3 dalies c punkte, kuriuos ginčija ieškovės, tik nurodyta, kad tuo atveju, kai sąnaudos buvo priskiriamos UPI remiantis papildomų sąnaudų metodu, pačiame UPI šios sąnaudos turėjo būti priskirtos atitinkamai paslaugai vadovaujantis a punkte numatyta taisykle arba atitinkamai paslaugų grupei pagal b punkte numatytą taisyklę. Kitaip tariant, pagal 2006 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 4 dalies c punktą ir pagal 2011 m. apskaitos taisyklių 4 straipsnio 3 dalies c punktą buvo tik konkrečiu su UPI susijusiu atveju taikomi šių nuostatų a ir b punktuose numatyti principai.

- 294 Bendrųjų sąnaudų buhalterinio paskirstymo tinkamumą patvirtina ginčijamo sprendimo 197 punkte Komisijos nurodyta aplinkybė, kad *Post Danmark* apskaitą reguliariai tikrino valstybės įgaliotas auditorius ir nacionalinė reguliavimo institucija (pagal analogiją žr. 2020 m. spalio 15 d. Sprendimo *První novinová společnost / Komisija*, T-316/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2020:489, 253 punktą).
- 295 Be to, ieškovės, kurioms tenka didelių sunkumų buvimo įrodymo pareiga (žr. šio sprendimo 51 punktą), nepateikia jokių įrodymų, kuriais galėtų būti pagrįstas jų teiginys, kad praktiškai *Post Danmark* bendrąsias sąnaudas sistemingai priskyrė su UPI susijusioms sąnaudoms. Šiuo klausimu ieškovės tik nurodo, kad 2014 m. nustačius naujas apskaitos taisykles, kuriose tiksliai pakartota Direktyvos 97/67 14 straipsnio 3 dalis, su UPI susijusios sąnaudos sumažėjo, palyginti su ankstesniais metais, o su kita *Post Danmark* veikla susijusios sąnaudos išaugo. Vis dėlto, pirma, toks argumentas grindžiamas nepagrįstu teiginiu. Antra, net jeigu taip būtų, vien to, kad, kaip nurodo ieškovės, įvairių sąnaudų paskirstymas skirtingais metais skiriasi, nepakaktų, kad būtų galima daryti prielaidą, jog ankstesniu laikotarpiu bendrosios sąnaudos buvo sistemingai priskiriamos su UPI susijusioms sąnaudoms.
- 296 Šiomis aplinkybėmis Komisija galėjo nuspręsti, kad bendrųjų sąnaudų priskyrimas su UPI susijusioms sąnaudoms nebuvo įrodytas ir kad 2006–2013 m. *Post Danmark* taikomos apskaitos taisyklės lėmė tinkamą įvairių rūšių sąnaudų paskirstymą.
- 297 Taigi darytina išvada, kad ieškovės neįrodė, jog Komisijai kilo didelių sunkumų, kurių ji neįveikė, kai remdamasi visų pirma tuo, kad nebuvo įrodyta, jog buhalterinis bendrųjų sąnaudų paskirstymas buvo galimai neteisėtas, atmetė galimybę, jog *Post Danmark* 2006–2013 m. *Post Danmark* taikomos apskaitos taisyklės lėmė valstybės pagalbos buvimą. Todėl nereikia nagrinėti kaltinimų dėl šių argumentų, kuriuos Komisija pateikė papildomai ir kurie susiję su tuo, kad bet kuriuo atveju sąnaudų paskirstymas *Post Danmark* viduje nelėmė valstybės pagalbos.

5. Dėl 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo

- 298 Ieškovės, palaikomos *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution*, tvirtina, kad išvada, jog 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nėra valstybės pagalba, parodo, kad Komisija nepakankamai ir neišsamiai išnagrinėjo šią priemonę.
- 299 Pirma, ieškovės ginčija Komisijos išvadą, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nėra priskiriamas Danijos valstybei.
- 300 Šiuo klausimu jos pirmiausia primena, kad ITD savo skunde nurodė, jog Danijos ir Švedijos valdžios institucijos ragino *PostNord* atlikti tokį kapitalo didinimą dėl tų pačių priežasčių, kurios nurodytos 2017 m. spalio 20 d. susitarime. Be to, preliminaraus tyrimo etape ITD pateikė dvi 2017 m. vasario 9 ir 22 d. Danijos transporto ministerijos parengtas pateiktis, kuriose nurodyta, kad *Post Danmark* gyvybingumas priklausė nuo *PostNord* atliekamo kapitalo didinimo, o tai įrodo, kad Danijos valdžios institucijos buvo informuotos apie 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą, todėl tai yra tokios priemonės priskyrimo valstybei įrodymas.
- 301 Ieškovės taip pat kaltina Komisiją, kad konstatuodama, jog 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nepriskirtinas valstybei, ji nurodė, kad vien to, jog *PostNord* yra valstybės kontroliuojama valstybės įmonė, nepakanka, kad jos nustatytos priemonės būtų priskirtos jos

akcininkėms valstybėms. Komisija turėjo įvertinti galimą 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo priskyrimą valstybei pagal jurisprudencijoje, visų pirma 2002 m. gegužės 16 d. Sprendime *Prancūzija / Komisija* (C-482/99, EU:C:2002:294), nustatytus kriterijus.

- 302 Galiausiai ieškovės kaltina Komisiją tuo, kad ji neinformavo ITD apie savo nuomonę, jog nėra įrodymų, kuriais remiantis būtų įrodyta, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas yra priskiriamas valstybei, ir nepaprašė, kad ji pateiktų pastabas šiuo klausimu, taip pažeisdama Reglamento 2015/1589 24 straipsnio 2 dalį.
- 303 Antra, ieškovės ginčija nuomonę, kad privatus investuotojas būtų įvykdęs 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą.
- 304 Šiuo klausimu, pirma Komisija neteisingai nusprendė, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas leido *Post Danmark* išvengti bankroto, nes toks bankrotas tik buvo pavėlintas keleriais metais.
- 305 Kita vertus, dėl tariamai neigiamo poveikio, kurio 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas leido išvengti, ieškovės pirmiausia ginčija *PostNord* direktorių valdybos raštą (toliau – direktorių valdybos raštas), apie kurį joms nebuvo pranešta ir kuriuo rėmėsi Komisija. Visų pirma nėra įrodymų dėl duomenų, kuriais remiantis atliktas šiame rašte pateiktas vertinimas, datos, reikšmingumo ar patikimumo. Taigi ieškovės prašo, kad Bendrasis Teismas priimtų proceso organizavimo priemonę, kuria siekiama, kad būtų pateiktas šis raštas.
- 306 Ieškovės taip pat pažymi, kad ginčijamame sprendime pateikta labai bendra neigiamo poveikio, kurio 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas leido išvengti, santrauka ir kad jo nepakanka išvadai, kad privatus investuotojas būtų nusprendęs išvengti tokio poveikio, atlikdamas minėtą kapitalo didinimą, pagrįsti. Iš tiesų Komisija visapusiškai neįvertino visų reikšmingų aspektų, kuriais remiantis gali būti nustatyta, ar nagrinėjamą priemonę valstybė priėmė kaip akcininkė, ar kaip valdžios institucija, atsižvelgiant į tai, kad ji rėmėsi tik Švedijos ir Danijos valdžios institucijų paaiškinimais.
- 307 Ieškovės taip pat pabrėžia, kad Komisijos vertinimas negali būti grindžiamas ekonominiu pagrįstumu, nebent būtų manoma, kad privataus investuotojo principas apima bet kokią patronuojančiosios įmonės atliekamą jos patronuojamosios įmonės, esančios ant bankroto slenksčio, kapitalo didinimą. Taip yra juo labiau dėl to, kad atsižvelgiant į didelius ekonominius sunkumus, su kuriais *Post Danmark* susidūrė kelerius metus iki 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo, nebuvo jokios skubos po *Post Danmark* metų pabaigos ataskaitos paskelbimo.
- 308 Be to, dėl neigiamo poveikio, kurio santrauka pateikta ginčijamame sprendime, ieškovės pažymi, kad Komisija nesilaikė jurisprudencijos dėl rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijaus, pagal kurią reikalaujama atsižvelgti į objektyvią ir patikrinamą informaciją. Iš tikrųjų, Komisija apsiribojo bendro pobūdžio pareiškimais ir nenurodė, pirma, šalių, kurių pasitikėjimas *PostNord* grupe būtų pakirstas dėl *Post Danmark* bankroto, antra, *PostNord* grupės finansavimo susitarimų, kurie gali būti panaikinti *Post Danmark* bankroto atveju, trečia, *PostNord* ir nekilnojamojo turto savininkų arba tiekėjų susitarimų, kuriems įtakos turėtų *Post Danmark* bankrotas, taip pat garantijų, kuriomis *PostNord* būtų turėjusi pasinaudoti tokiu atveju, ir, ketvirta, užduočių, kurias būtų praradę likę *PostNord* grupės Danijos subjektai. Ieškovės priduria, kad nė vienas iš šių tariamų nuostolių nebuvo įvertintas kiekybiškai, taigi nė vienu iš jų negalėtų būti remtasi *PostNord* grupės patiriamiems nuostoliams *Post Danmark* bankroto atveju įrodyti.

- 309 Be to, ieškovės tvirtina, kad neigiamas poveikis, kurio 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas būtų leidęs išvengti, yra glaudžiai susijęs su visos *PostNord* grupės prekių ženklo įvaizdžio pablogėjimu dėl galimo *Post Danmark* bankroto. Iš jurisprudencijos matyti, kad tik išimtiniais atvejais ypatingomis aplinkybėmis žala valstybės prekių ženklo įvaizdžiui bankroto atveju gali pagrįsti kapitalo didinimą, kuriuo siekiama išvengti tokio bankroto. Šiuo klausimu ieškovės pabrėžia, kad visuotinai žinoma, jog Danijos Karalystė ir Švedijos Karalystė yra dvi *PostNord* akcininkės, todėl būtent pastarųjų prekių ženklų įvaizdžio apsauga pateisino 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą.
- 310 Galiausiai ieškovės kaltina Komisiją, kad neįvertino, ar tam tikra sąnaudų, kurių būtų patirta dėl galimo *Post Danmark* bankroto, dalis yra kildinama iš valstybės pagalbos suteikimo. Be kita ko, taip būtų buvę paskolų ir garantijų, kurias suteikė *PostNord*, atveju ir kurių, atsižvelgiant į *Post Danmark* finansinius sunkumus, veikiausiai nebūtų suteikęs apdairus rinkos ekonomikos subjektas.
- 311 Komisija, palaikoma Danijos Karalystės, ginčija ieškovių argumentus.
- 312 Pirma, Komisija nurodo, kad apie preliminarią nuomonę dėl ITD skundo ji informavo per 2018 m. sausio 19 d. vykusį posėdį ir kad ši preliminari nuomonė taip pat buvo aptarta su ieškovių atstove per vėlesnį pokalbį telefonu. Todėl Komisija negali būti kaltinama neįvykdžiusi Reglamento 2015/1589 24 straipsnio 2 dalyje nustatytos pareigos pateikti informaciją.
- 313 Antra, ji pažymi, kad įvykdė savo pareigą kruopščiai išnagrinėti ITD skundą, paprašiusi Danijos valdžios institucijos pateikti informacijos, kurios reikia siekiant įvertinti ne tik šiame skunde, bet ir papildomame ITD pareiškime nurodytus aspektus. Komisija priduria, jog vien tai, kad ieškovės ginčija šio vertinimo išvadas, negali būti didelių sunkumų įrodymas.
- 314 Trečia, Komisija neigia ieškovių pateiktus įrodymus, kuriais siekiama įrodyti, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas yra priskiriamas valstybei. Visų pirma Danijos transporto ministerijos pateiktys parodo, kad Danijos valstybė buvo „pasyvi“ tokios priemonės „stebėtoja“. Iš tikrųjų šiose pateiktyse nekalbama apie neišvengiamą *Post Danmark* bankroto riziką, jose numatyti tik ilgalaikiai sprendimai dėl šios bendrovės, kurie nesusiję su 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimu. Komisija taip pat remiasi lojalios bendradarbiavimo principu, kad pagrįstų savo teiginį, kad valstybės narės privalo pateikti visą reikiamą informaciją, kad ji galėtų patikrinti, ar priemonė laikytina pagalba, ir tam tikru atveju – ar ji suderinama su vidaus rinka. Taigi Komisija, kuri pažymi, kad pradėjusi formalią tyrimo procedūrą nebūtų galėjusi gauti daugiau informacijos, galėjo remtis Danijos ir Švedijos valdžios institucijų pareiškimais, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nebuvo joms priskiriamas, kad nuspręstų, jog, jeigu neįrodyta kitaip, būtent taip ir buvo.
- 315 Patvirtinusi, kad apie 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą sužinojo tik po to, kai jis buvo atliktas, Danijos Karalystė tvirtina, kad nėra įrodymų, jog *PostNord* priemonės turėtų būti bendrai priskirtos Danijos ar Švedijos valdžios institucijoms. Šiuo klausimu ji pabrėžia, kad ši bendrovė veikia nepriklausomai, turėdama didelį savarankiškumą rinkoje, kad ji valdoma pagal verslo principus ir visiškai liberalizuotoje rinkoje konkuruoja su privačiais ūkio subjektais, kad jai netaikoma pareiga gauti savininkų patvirtinimą dėl tam tikrų jos priemonių ir kad visos jos priemonės atitinka visišką ekonominę logiką.

- 316 Ketvirta, kiek tai susiję su ieškovių argumentais dėl rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijaus, Komisija tvirtina, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas buvo tiesioginė 2017 m. vasario 10 d. paskelbtos *PostNord* metų pabaigos ataskaitos, kurioje atkreiptas dėmesys į neišvengiamą *Post Danmark* bankroto grėsmę, pasekmė. Taigi daugelis motyvų, pavyzdžiui, laimėjimas laiko patronuojamajai įmonei restruktūrizuoti – tokios nuomonės laikėsi *PostNord Post Danmark* atžvilgiu, – taip pat profesinių santykių palaikymas ir finansavimo sąlygos finansų rinkose, galėtų pateisinti, kad, kilus tokiai grėsmei jo patronuojamajai įmonei, privatus investuotojas būtų greitai didinęs jos kapitalą tam tikra suma.
- 317 Taigi Komisija nesutinka su tuo, kad remiantis jos argumentais galima manyti, jog bet koks patronuojančios bendrovės atliktas patronuojamosios bendrovės kapitalo didinimas yra pagrįstas.
- 318 Šiuo klausimu remdamasi 2015 m. birželio 25 d. Sprendimu *SACE ir Sace BT / Komisija* (T-305/13, EU:T:2015:435) Komisija pažymi, kad vertinant ar valstybė narė elgėsi kaip privatus ūkio subjektas, reikia nustatyti nagrinėjamos priemonės ekonominį pagrįstumą atsižvelgiant į aplinkybes, kuriomis ji buvo priimta. Tam Komisija turėtų turėti kuo išsamesnės ir patikimesnės informacijos, nes tokia informacija priklauso nuo nagrinėjamos bylos aplinkybių ir minėtos priemonės pobūdžio bei sudėtingumo.
- 319 Taigi, Komisijos nuomone, vien tai, kad prieš 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą *PostNord* neužtikrino, kad nepriklausomi ekspertai atliktų išsamią ekonominę analizę, nepakanka, kad būtų nuspręsta, jog ji nesiėlgė kaip privatus investuotojas, atsižvelgiant į tai, kad jokia bendrovė, susidūrusi su staigia ir neišvengiama jos bankroto grėsme, nebūtų turėjusi laiko imtis tokių priemonių.
- 320 Taigi Komisija konstatuoja, kad nusprendusi, jog 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimu nebuvo suteiktas pranašumas *Post Danmark*, ekonominio pagrįstumo ir ekonominės logikos požiūriu ji įvertino, pirma, Danijos ir Švedijos valdžios institucijų pateiktą informaciją ir, antra, ITD pateiktą informaciją. Konkrečiau kalbant, Komisija nusprendė, kad šis kapitalo didinimas laikomas racionalių patronuojančiosios bendrovės elgesiu, atsižvelgiant į sąnaudas, kurių ji būtų patyrusi leidus *Post Danmark* bankrutuoti, ir į galimybę šią įmonę ateityje pertvarkyti į veiksmingą. Taigi būtų klaidinga teigti, kad Komisija aklaivai vadovavosi Danijos ir Švedijos valdžios institucijų teiginiu ir, be kita ko, informacija, pateikta direktorių valdybos rašte ir ginčijamo sprendimo 80 punkte.
- 321 Šiuo klausimu Danijos Karalystė pabrėžia, kad, pirma, nuo 2016 m. pabaigos iki 2017 m. pradžios *Post Danmark* turtas labai nuvertėjo, o tai tais metais lėmė 733 mln. DKK blogesnius rezultatus, dėl to, kartu ir dėl *Post Danmark* taip pat patirtų veiklos nuostolių, ši staiga prarado daugiau kaip pusę savo kapitalo. Kita vertus, Danijos Karalystė teigia, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas buvo atliktas atsižvelgiant į tai, kad *Post Danmark* pertvarkymas turėjo jai suteikti galimybę didinti našumą, nepaisant to, kad šio pertvarkymo finansavimo tvarka buvo nustatyta tik po to, kai buvo sudarytas 2017 m. spalio 20 d. susitarimas.
- 322 Galiausiai, Komisijos teigimu, ieškovių argumentavimo prielaida, kad ji laikėsi nuomonės ir pritarė, kad *PostNord* atliko 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą būtent siekdama išsaugoti prekių ženklo įvaizdį, yra klaidinga. Bet kuriuo atveju analogija su jurisprudencija, susijusia su valstybės narės, kaip ekonominio subjekto, prekių ženklo įvaizdžio išsaugojimu, negali būti taikoma *PostNord*, savo prekių ženklą turinčio ūkio subjekto, atvejui.

a) Dėl Reglamento 2015/1589 24 straipsnio 2 dalies pažeidimo

- 323 Ieškovės tvirtina, kad Komisija pažeidė Reglamento 2015/1589 24 straipsnio 2 dalį, nes neinformavo ITD apie ketinimą atmesti jos skundą dėl to, kad nebuvo įrodymų, kuriais galėtų būti įrodyta, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas priskiriamas valstybei, ir nepaprašė jos pateikti naujų pastabų šiuo klausimu.
- 324 Reglamento 2015/1589 24 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodyta, kad „jeigu Komisija mano, kad suinteresuotoji šalis nesilaiko privalomos skundo formos arba kad suinteresuotosios šalies pateiktais faktais ir teisiniais argumentais nesuteiktas pakankamas pagrindas per *prima facie* nagrinėjimą įrodyti neteisėtos pagalbos buvimo arba netinkamo pagalbos taikymo, ji praneša apie tai suinteresuotajai šaliai ir ragina pateikti pastabas per nustatytą laikotarpį, kuris paprastai yra ne ilgesnis kaip vienas mėnuo“.
- 325 Be to, šio reglamento 24 straipsnio 2 dalies trečioje pastraipoje pažymėta, kad „Komisija išsiunčia skundo pateikėjui sprendimo, priimto dėl su skundo dalyku susijusios bylos, kopiją“.
- 326 Iš Reglamento 2015/1589 24 straipsnio 2 dalies antros ir trečios pastraipų, kuriose reglamentuojamos suinteresuotųjų šalių teisės, matyti, kad Komisija, gavusi iš suinteresuotosios šalies informacijos apie galbūt neteisėtą pagalbą, arba nusprendžia, kad nėra pakankamų motyvų nuspręsti dėl bylos, ir apie tai praneša suinteresuotajai šaliai, arba priima sprendimą byloje dėl pateiktos informacijos turinio (šiuo klausimu žr. 2010 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *NDSHT / Komisija, C-322/09 P*, EU:C:2010:701, 55 punktą).
- 327 Šiuo atveju, kiek tai susiję su klausimu dėl 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo priskyrimo valstybei, Komisija sprendimą priėmė išnagrinėjusi ITD skundą ir nusprendė, kad jame toks priskyrimas neįrodytas.
- 328 Šiomis aplinkybėmis Komisija neprivalėjo prieš priimdama ginčijamą sprendimą pranešti ITD apie ketinimą atmesti jos skundą. Vadinasi, reikia atmesti kaltinimą, grindžiamą Reglamento 2015/1589 24 straipsnio 2 dalies pažeidimu.

b) Dėl 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo priskyrimo

- 329 Kaip matyti iš šio sprendimo 239 ir 240 punktuose nurodytos jurisprudencijos, priemonės priskyrimas valstybei yra savarankiška valstybės pagalbos kvalifikavimo, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, sąlyga, ir jeigu Komisija gali atmesti tokį priskyrimą dėl jai pateiktos priemonės, ji gali priimti sprendimą nepateikti prieštaravimo šiuo klausimu.
- 330 Šiuo klausimu pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją dėl priemonės priskirtinumo valstybei negalima spręsti vien iš to, kad nagrinėjamos priemonės ėmėsi valstybės įmonė (žr. 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija, C-482/99*, EU:C:2002:294, 51 ir 57 punktus).
- 331 Iš tikrųjų, net jei valstybė gali kontroliuoti valstybės įmonę ir daryti lemiamą įtaką jos sandoriams, reali kontrolė konkrečiu atveju negali būti automatiškai preziumuojama. Pagal valstybės suteiktą savarankiškumo lygį valstybės įmonė gali būti daugiau ar mažiau nepriklausoma. Todėl vienintelės aplinkybės, kad valstybės įmonė yra kontroliuojama valstybės, nepakanka, kad priemonės, kurių ėmėsi įmonė, būtų priskirtos valstybei. Taip pat reikia išnagrinėti, ar viešosios valdžios

institucijos turi būti laikomos vienaip ar kitaip susijusiomis su šių priemonių priėmimu (šiuo klausimu žr. 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija*, C-482/99, EU:C:2002:294, 52 punktą).

- 332 Šiuo atveju negalima reikalauti ir to, kad būtų įrodyta, jog konkrečiu atveju viešosios valdžios institucijos specialiai skatino valstybės įmonę imtis nagrinėjamų pagalbos priemonių. Visų pirma, atsižvelgiant į faktą, kad yra artimi santykiai tarp valstybės ir valstybės įmonių, egzistuoja reali rizika, kad valstybės pagalba gali būti suteikta neskaidriu būdu per šių įmonių tarpininką ir pažeidžiant Sutartyje nustatytas taisykles dėl valstybės pagalbos. Be to, būtent dėl šių privilegijuotų santykių tarp valstybės ir valstybės įmonės trečiajam asmeniui bus labai sunku konkrečiu atveju įrodyti, kad tokios įmonės priimtoms pagalbos priemonės buvo panaudotos valdžios institucijų nurodymu (šiuo klausimu žr. 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija*, C-482/99, EU:C:2002:294, 53 ir 54 punktai).
- 333 Taigi 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija* (C-482/99, EU:C:2002:294) 55 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad apie priemonės, kurios ėmėsi valstybės įmonė, priskirtinumą valstybei galima spręsti iš visų įrodymų pagal bylos aplinkybes ir šios priemonės taikymo aplinkybes. Šiuo klausimu jau buvo atsižvelgta į aplinkybę, kad nagrinėjama įmonė negalėjo priimti ginčijamo sprendimo, neatsižvelgusi į viešosios valdžios reikalavimus (šiuo klausimu žr. 1988 m. vasario 2 d. Sprendimo *Kwekerij van der Kooy ir kt. / Komisija*, 67/85, 68/85 ir 70/85, EU:C:1988:38, 37 punktą), ar kad be organinio pobūdžio veiksmų, kurie sieja valstybines įmones su valstybe, šios įmonės, per kurias buvo suteikta pagalba, turėjo atsižvelgti į vyriausybės parengtas direktyvas (šiuo klausimu žr. 1991 m. kovo 21 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-303/88, EU:C:1991:136, 11 ir 12 punktus ir 1991 m. kovo 21 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-305/89, EU:C:1991:142, 13 ir 14 punktus).
- 334 Be to, prireikus galima remtis ir kitais požymiais, sprendžiant dėl valstybės įmonės nustatytos pagalbos priemonės priskyrimo valstybei, pavyzdžiui, įmonės integravimu į viešąją administracinę struktūrą, jos veikla ir šios veiklos vykdymu įprastomis konkurencijos su privačiais operatoriais sąlygomis, įmonės teisiniu statusu, t. y. ar jos veiklą reglamentuoja viešoji teisė, ar bendroji įmonių teisė, viešosios valdžios institucijų vykdomos įmonės valdymo kontrolės intensyvumu ar bet kuriuo kitu požymiu, konkrečiu atveju rodančiu viešosios valdžios įtaką nustatant priemonę ar mažą tikimybę, kad tokios įtakos nėra, atsižvelgiant taip pat į priemonės apimtį, turinį ar suteikimo sąlygas (šiuo klausimu žr. 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija*, C-482/99, EU:C:2002:294, 56 punktą).
- 335 Vis dėlto vienintelė aplinkybė, kad valstybės įmonė buvo įsteigta kaip bendrosios teisės kapitalo bendrovė, atsižvelgiant į autonomiją, kurią jai gali suteikti ši forma, negali būti laikoma pakankama paneigti, kad tokios bendrovės nustatyta priemonė yra priskiriama valstybei. Iš tikrųjų kontrolės buvimas ir galimybė daryti esminį realų poveikį praktiškai neleidžia visiškai atmesti tokios bendrovės nustatytos priemonės, taigi, ir Sutartyje nustatytų valstybės pagalbos taisyklių nepaisymo, priskyrimo valstybei, o dėl tos priežasties valstybinės įmonės teisinė forma su kitais požymiais leidžia konkrečiu atveju nustatyti, ar konkretūs veiksmai priskirtini valstybei (šiuo klausimu žr. 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija*, C-482/99, EU:C:2002:294, 57 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 336 Šiuo atveju ginčijamo sprendimo 200–202 punktuose pakartojusi šio sprendimo 331 punkte nurodyto 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija* (C-482/99, EU:C:2002:294) 52 punktą Komisija, pirma, pažymėjo, kad *PostNord* kapitalo struktūra ir jos direktorių valdybos skyrimo tvarka parodo, jog Danijos ir Švedijos valstybės būtų galėjusios daryti lemiamą įtaką šiai

- bendrovei. Komisija taip pat nusprendė, kad remiantis šiais duomenimis negalima įrodyti nei to, kad šios valstybės faktiškai kontroliavo *PostNord* 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo momentu, nei to, kad viešoji valdžia vienaip ar kitaip dalyvavo priimant šią priemonę. Galiausiai Komisija nusprendė, kad ITD nepateikė jokių duomenų, kuriais remiantis gali būti įrodytas 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo priskyrimas Danijos ar Švedijos valstybei.
- 337 Ieškovės tvirtina, kad toks vertinimas rodo, jog Komisijos atlikta analizė yra nepakankama ir neišsami.
- 338 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Komisija pagrįstai nurodė, jog vien to, kad bendrovė priklauso valstybei, nepakanka, kad būtų daroma prielaida, kad visi jos priimti sprendimai yra priskiriami valstybei akcininkei, vadovaujantis 2002 m. gegužės 16 d. Sprendime *Prancūzija / Komisija* (C-482/99, EU:C:2002:294) nustatytais principais (žr. šio sprendimo 330 ir 331 punktus).
- 339 Vis dėlto iš 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija* (C-482/99, EU:C:2002:294) taip pat matyti, kad įmonės, kuriai valstybė narė gali daryti lemiamą įtaką, atveju Komisija, remdamasi pakankamai tikslių ir sutampančių požymių rinkiniu, privalo įrodyti, kad valstybės dalyvavimas šios įmonės nustatytoje priemonėje yra konkretus arba kad jos nedalyvavimas buvo neįtikimas atsižvelgiant į šio konkretaus atvejo aplinkybes ir kontekstą (žr. šio sprendimo 334 punktą) (šiuo klausimu žr. 2015 m. birželio 25 d. Sprendimo *SACE ir Sace BT / Komisija*, T-305/13, EU:T:2015:435, 51 ir 52 punktus).
- 340 Kadangi šiuo atveju Komisija konstatavo, jog *PostNord* yra įmonė, kuriai Danijos ir Švedijos valstybės gali daryti lemiamą įtaką, ji negalėjo tik konstatuoti, kad negalima preziumuoti 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo priskyrimo valstybei. Remiantis šio sprendimo 339 primintu principu Komisija, remdamasi požymiais, kuriuos galėjo nustatyti pagal turimą informaciją, prireikus turėjo konkrečiai įrodyti, ar buvo tikėtina, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas buvo priskiriamas Danijos ir Švedijos valstybėms.
- 341 Darytina išvada, kad tik konstatavusi, jog *PostNord* yra valstybės įmonė, Komisija nepakankamai išanalizavo valstybės dalyvavimą nustatant ginčijamą priemonę. Iš tikrųjų toks sprendimas reiškia, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo priskyrimas valstybei atmetamas remiantis vien tuo, kad *PostNord* buvo įsteigta kaip komercinė bendrovė, pažeidžiant Teisingumo Teismo nustatytą ir šio sprendimo 335 punkte primintą principą.
- 342 Be to, reikia pažymėti, kad grįsdama savo skundą ITD nurodė, kad Danijos Transporto ministerija buvo parengusi dvi 2017 m. vasario 9 ir 22 d. pateiktis.
- 343 Tiesa, kad, kaip pažymi Komisija ir Danijos Karalystė, šiose pateiktyse numatyti ilgalaikiai sprendimai, kurie leidžia įgyvendinti naują *Post Danmark* verslo modelį, tačiau jose nekalbama apie tokį nedelsiant didinamo kapitalo atvejį, kaip 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas. Vis dėlto iš šių pateikčių matyti, kad, priešingai, nei tvirtina Komisija, Danijos vyriausybė žinojo apie 2016 m. *Post Danmark* patirtų finansinių sunkumų ir 2017 m. prognozuojamų finansinių sunkumų mastą, šios įmonės bankroto grėsmę ir tokio bankroto sąnaudas valstybei. Kaip Komisija nurodė ginčijamame sprendime ir rašytinėse pastabose, būtent pastarieji veiksniai pateisino 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą.

- 344 Taigi aplinkybė, kad Danijos valstybei ši informacija buvo žinoma, taip pat pagrindė išsamesnį Komisijos tyrimą dėl 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo priskyrimo klausimo, nes, atsižvelgiant į valstybių ir valstybės įmonių santykių glaudumą, nebuvo būtina įrodyti, kad valdžios institucijos, vykdydamos tikslų nurodymą, konkrečiai skatino *PostNord* nustatyti tokią priemonę (žr. šio sprendimo 332 punktą).
- 345 Šiuo aspektu taip pat svarbu priminti, kad tam tikromis aplinkybėmis Komisija gali privalėti ištirti skundą, nagrinėdama ne tik faktines ir teisines aplinkybes, kurias jai nurodė skundo pateikėjas. Iš tiesų Komisija, siekdama Sutarties pagrindinių taisyklių valstybės pagalbos srityje gero administravimo, privalo atlikti kruopštų ir nešališką skundo tyrimą, todėl jai gali prireikti išnagrinėti aplinkybes, kurių skundo pateikėjas aiškiai nenurodė (žr. 2018 m. kovo 15 d. Sprendimo *Naviera Armas / Commission*, T-108/16, EU:T:2018:145, 101 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 346 Iš bylos medžiagos matyti, kad Komisija tik perdavė ITD skundą Danijos ir Švedijos valdžios institucijoms ir pasitenkino jų 2017 m. gruodžio 20 d. atsakymu, kad apie 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą jos, kaip akcininkės, sužinojo tik jį padidinus.
- 347 Šiuo klausimu Komisija negali pagrįstai remtis lojalus bendradarbiavimo principu, išaiškintu 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendime *Club Hotel Loutraki ir kt. / Komisija* (C-131/15 P, EU:C:2016:989, 34 punktas). Šiame sprendime Teisingumo Teismas nusprendė, kad laikantis ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtinto valstybių narių ir institucijų lojalus bendradarbiavimo principo ir siekiant, kad nebūtų pernelyg uždelsta procedūra, valstybė narė, mananti, kad priemonė, dėl kurios Komisija atlieka preliminarų tyrimą, nėra pagalba, turi kuo anksčiau jai pateikti tokią nuomonę pagrindžiančią informaciją, kai tik Komisija dėl jos į ją kreipiasi. Tiesa, valstybių narių pateikti pareiškimai nėra savaime nereikšmingi valstybės pagalbos kontrolės procedūrose (šiuo klausimu žr. 2008 m. birželio 26 d. Sprendimo *SIC / Komisija*, T-442/03, EU:T:2008:228, 104 punktą). Vis dėlto šiuo atveju remiantis Teisingumo Teismo išaiškintu lojalus bendradarbiavimo principu negalima teigti, kad Komisija preliminaraus tyrimo etape visų pirma galėjo remtis Danijos ir Švedijos valdžios institucijų teiginiais, kad nuspręstų, jog 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nepriskirtinas valstybei, nors tokią priemonę nustatė *PostNord*, kuri, kaip konstatavo Komisija, buvo valstybės įmonė, kuriai Danijos ir Švedijos valstybės galėjo daryti lemiamą įtaką.
- 348 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškovės pagrįstai tvirtina, jog Komisija neišsamiai ir nepakankamai išnagrinėjo klausimą, ar 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas buvo priskirtinas Danijos ir Švedijos valstybėms.
- 349 Tokios išvados negali paneigti Danijos Karalystės argumentas, kad *PostNord* priemonės grindžiamos visiškai ekonomine logika ir neturi būti tvirtinamos jų savininkų valstybių, kaip yra bet kurios privačios įmonės atveju. Iš tiesų Komisija visiškai neatsižvelgė į šią aplinkybę, kai nusprendė, jog 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nebuvo priskiriamas valstybei, nes ji tik nurodė, jog *PostNord* kapitalo struktūra ir jos direktorių valdybos skyrimo tvarka neleidžia įrodyti, kad jos valstybės akcininkės dalyvavo didinant kapitalą. Bet kuriuo atveju Danijos Karalystės argumentas dėl sąlygų, kuriomis *PostNord* vykdo veiklą, nepagrįstas jokiais dokumentais.

350 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia išnagrinėti antrą Komisijos motyvą, kuriuo grindžiama jos išvada, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nėra valstybės pagalba, nes tokia priemone nesuteikiamas pranašumas, kadangi ji atitinka rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijų.

c) Dėl rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijaus

351 Remiantis jurisprudencija klausimo, ar Komisija klaidingai taikė rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijų, negalima painioti su klausimu, ar kyla didelių sunkumų, dėl kurių reikėtų pradėti formalią tyrimo procedūrą. Nagrinėjant, ar kyla didelių sunkumų, siekiama ne išsiaiškinti, ar Komisija teisingai taikė SESV 107 straipsnį, bet nustatyti, ar priimdama ginčijamą sprendimą ji turėjo pakankamai išsamios informacijos, kad galėtų įvertinti, ar yra valstybės pagalba, ir tam tikrais atvejais – jos suderinamumą su vidaus rinka (žr. 2012 m. kovo 28 d. Sprendimo *Ryanair / Komisija*, T-123/09, EU:T:2012:164, 129 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2014 m. birželio 12 d. Sprendimo *Sarc / Komisija*, T-488/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:497, 93 punktą).

352 Sąjungos teismo jurisprudencijoje dėl rinkos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijaus taikymo nustatyti principai taip pat naudingi vertinant, ar preliminaraus tyrimo etape Komisijai kilo didelių sunkumų, kurių ji neįveikė, kai nusprendė, jog 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimu nebuvo suteiktas pranašumas *Post Danmark*.

353 Pirmiausia reikia priminti, jog remiantis suformuota jurisprudencija sąlygos, kurias turi atitikti priemonė, kad būtų laikoma pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnį, netenkinamos, jei įmonė, kuriai skirta priemonė, galėjo gauti tą pačią naudą kaip ir ta, kuri jai suteikiama valstybės ištekliais ir tokiomis aplinkybėmis, kurios atitinka įprastas rinkos sąlygas, nes toks vertinimas atliekamas iš esmės taikant rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijų (žr. 2013 m. sausio 24 d. Sprendimo *Frucona Košice / Komisija*, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 70 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Club Hotel Loutraki ir kt. / Komisija*, C-131/15 P, EU:C:2016:989, 71 punktą).

354 Taigi taikant rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijų reikia įvertinti, ar įprastomis rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis privatus investuotojas, kurio dydis gali būti prilygintas viešojo sektoriaus subjekto dydžiui, galėjo padaryti tokio dydžio kapitalo įnašus tomis pačiomis sąlygomis (šiuo klausimu žr. 2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *SNCM ir Prancūzija / Corsica Ferries France*, C-533/12 P ir C-536/12 P, EU:C:2014:2142, 32 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

355 Tuo tikslu svarbu priminti, kad privataus investuotojo elgesys, su kuriuo turi būti lyginamas valstybinio investuotojo elgesys, nebūtinai yra paprasto investuotojo, kuris investuoja kapitalą, siekdamas pelningumo daugiau ar mažiau trumpuoju laikotarpiu, elgesys; šis elgesys turi būti bent toks, kaip privačios kontroliuojančiosios bendrovės ar privačios įmonių grupės, siekiančios struktūrinės, globalios ar sektoriaus politikos ir besivadovaujančios ilgesnio laikotarpio pelningumo perspektyvomis (1991 m. kovo 21 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-305/89, EU:C:1991:142, 20 punktą ir 2008 m. rugsėjo 24 d. Sprendimas *Kahla / Thüringen Porzellan / Komisija*, T-20/03, EU:T:2008:395, 238 punktą). Taigi, kai valstybės investuotojas, įnešdamas kapitalą, neatsižvelgia į jokią tokių įnašų pelningumo, net ilgu laikotarpiu, perspektyvą, tokie įnašai turi būti laikomi pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnį, o

jų suderinamumą su vidaus rinka reikia vertinti atsižvelgiant tik į šioje nuostatoje nustatytus kriterijus (žr. 2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *SNCM ir Prancūzija / Corsica Ferries France*, C-533/12 P ir C-536/12 P, EU:C:2014:2142, 39 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 356 Visų pirma Teisingumo Teismas nusprendė, kad privatus akcininkas galėjo tikslingai investuoti kapitalą, kurio reikia užtikrinti įmonės, patiriančios laikinų sunkumų, išlikimą, bet prireikus po restruktūrizacijos galinčios tapti vėl rentabilia. Todėl patronuojančioji bendrovė gali tam tikrą apibrėžtą laiką padengti vienos iš savo patronuojamųjų bendrovių nuostolius, kad sudarytų šiai galimybę nutraukti veiklą palankiausiomis sąlygomis (1991 m. kovo 21 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-303/88, EU:C:1991:136, 21 ir 22 punktai ir 2008 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Componenta / Komisija*, T-455/05, nepaskelbtas Rink., EU:T:2008:597, 87 punktas ir 2016 m. sausio 28 d. Sprendimo *Slovėnija / Komisija*, T-507/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:35, 221 punktas).
- 357 Šiuo klausimu valstybė narė arba tam tikras viešosios valdžios subjektas privalo Komisijai pateikti objektyvius ir patikrinamus duomenis, kuriais remiantis taptų aišku, kad šios valstybės ar viešosios valdžios subjekto sprendimas imtis veiksmų dėl įmonės kapitalo grindžiamas išankstiniais ekonominiais vertinimais, panašiais į tuos, kuriuos panašiomis aplinkybėmis racionalus privatus investuotojas, esantis kuo panašesnėje į šios valstybės ar viešosios valdžios subjekto padėtyje, būtų padaręs prieš imdamasis aptariamą priemonę, kad nustatytų tokios investicijos pelningumą ateityje. Tačiau išankstinio ekonominio vertinimo duomenys, kuriuos privalo pateikti valstybė narė, turi būti suformuluoti atsižvelgiant į nagrinėjamos operacijos pobūdį ir sudėtingumą, turto vertę, nagrinėjamas prekes ar paslaugas ir bylos aplinkybes (2015 m. birželio 25 d. Sprendimo *SACE ir Sace BT / Komisija*, T-305/13, EU:T:2015:435, 97 ir 98 punktai ir 2018 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *BTB Holding Investments ir Duferco Participations Holding / Komisija*, T-100/17, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:900, 79 ir 80 punktai).
- 358 Tokių išankstinių ekonomiškų vertinimų turinys ir tikslumo laipsnis gali priklausyti, be kita ko, nuo bylos aplinkybių, rinkos padėties ir ekonominės konjunktūros, todėl tam tikrais atvejais vien išsamaus patronuojamosios bendrovės verslo plano, kuriame būtų pateikti tikslūs ir išsamūs jos būsimo pelningumo vertinimai ir išsamios išlaidų ir (arba) pelno ataskaitos, nebuvimas neleidžia daryti išvados, kad valstybinis investuotojas neveikė taip, kaip būtų veikęs privatus investuotojas (2015 m. birželio 25 d. Sprendimo *SACE ir Sace BT / Komisija*, T-305/13, EU:T:2015:435, 178 ir 179 punktai).
- 359 Vis dėlto buvo nuspręsta, kad net jeigu racionalus privatus investuotojas būtų tokioje padėtyje, kad negalėtų atlikti išsamių ir detalių prognozių, jis nepriimtų sprendimo įnešti papildomo kapitalo į vieną iš didelių nuostolių patyrusių patronuojamųjų bendrovių, iš anksto neatlikęs bent apytikrio vertinimo, kuriuo remiantis būtų galima spręsti apie pagrįstą būsimo pelno tikimybę, ir neišanalizavęs skirtingų scenarijų ir įvairių galimybių, įskaitant, jei reikia, patronuojamosios bendrovės perleidimą ar galimą jos likvidavimą. Taigi tai nereiškia, kad galimybės atlikti detalią ir išsamią prognozę nebuvimas gali valstybinį investuotoją atleisti nuo tinkamo išankstinio jo investicijos pelningumo vertinimo, kurį būtų galima palyginti su vertinimu, atliktu panašioje padėtyje esančio privataus investuotojo, atsižvelgiant į turimus ir numatomus duomenis (2015 m. birželio 25 d. Sprendimo *SACE ir Sace BT / Komisija*, T-305/13, EU:T:2015:435, 180–182 punktai).

- 360 Visų pirma iš jurisprudencijos matyti, kad racionalus privatus investuotojas, iki sandorio sudarymo turintis kelias alternatyvas, turi įvertinti kiekvienos jų privalumus ir trūkumus, kad pasirinktų palankiausią (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2013 m. sausio 24 d. Sprendimo *Frucona Košice / Komisija*, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 79 ir 80 punktus ir 2013 m. kovo 21 d. Sprendimo *Komisija / Buczek Automotive*, C-405/11 P, nepaskelbtas Rink. EU:C:2013:186, 56–58 punktus).
- 361 Atsižvelgiant į šiuos argumentus reikia įvertinti, ar nagrinėjamu atveju Komisija išsamiai ir pakankamai išnagrinėjo klausimą, ar privatus investuotojas būtų atlikęs 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą, taigi, ar šiuo klausimu kilo didelių sunkumų, kurių ji neįveikė.
- 362 Ginčijamo sprendimo 203 punkte Komisija nusprendė, kad labai tikėtina, jog *PostNord* padėtyje esantis privatus investuotojas būtų atlikęs 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą, o ne leidęs savo patronuojamajai bendrovei bankrotuoti. Tam, kad pagrįstų tokią išvadą, pirma, ji nurodė, kad beveik nekilo abejonių, jog *Post Danmark* būtų bankrutavusi, jei nebūtų atliktas šis kapitalo padidinimas, nes šios bendrovės nuosavas kapitalas nuo 1,29 mlrd. DKK 2015 m. pabaigoje sumažėjo iki 108 mln. DKK kitų metų pabaigoje ir buvo numatyti nuostolingi 2017 m. Kita vertus, remdamasi Danijos ir Švedijos valdžios institucijų paaiškinimais, aprašytais ginčijamo sprendimo 5.1 dalyje, Komisija pažymėjo, kad *Post Danmark* bankroto sąnaudos *PostNord* grupei būtų buvusios kur kas didesnės nei 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo sąnaudos.
- 363 Iš ginčijamo sprendimo 5.1 dalies, visų pirma iš jo 80 punkto, matyti, kad per administracinę procedūrą Danijos ir Švedijos valdžios institucijos, remdamosi direktorių valdybos raštu, teigė, kad *Post Danmark* bankrotas būtų padaręs tokį neigiamą poveikį:
- prarastas kredito ir kapitalo rinkų, klientų, tiekėjų, savininkų, darbuotojų ir kitų visos grupės suinteresuotųjų šalių pasitikėjimas,
  - nutraukti galiojantys *PostNord* grupės finansavimo susitarimai, taip apsunkinant refinansavimą ir kapitalo didinimą,
  - pablogėjusios sąlygos, kuriomis *PostNord* gali nuomotis nekilnojamąjį turtą ir užsitikrinti tiekimą, ir griežtesni reikalavimai, susiję su įvairių formų *PostNord* siūlomomis garantijomis,
  - grėsmė *PostNord* padėčiai ir vardui Šiaurės šalių logistikos rinkose, kuriose yra didžioji dalis jos klientų, veiklą vykdančių daugelyje šalių,
  - neigiamas poveikis santykiniam grynąjų pinigų srautui *PostNord* grupėje ir apskaitiniai nuostoliai.
- 364 Taigi savo išvadą Komisija grindė tuo, kad *Post Danmark* bankrotas būtų sukėlęs tam tikras neigiamas pasekmes *PostNord* grupei.
- 365 Šiuo klausimu negalima atmesti galimybės, kad privatus investuotojas, kurio veiksmai grindžiami ekonominiu pagrįstumu, atsižvelgdamas į neigiamas patronuojamosios bendrovės bankroto sukeltas pasekmes, būtų atlikęs injekciją į kapitalą, leidžiančią šiai patronuojamajai bendrovei išlikti.
- 366 Vis dėlto tam, kad preliminarus tyrimo etape valstybinės investicijos, kuria siekiama užtikrinti patronuojamosios bendrovės išlikimą, nereikėtų kvalifikuoti kaip valstybės pagalbos, nes ta investicija atitinka racionalaus privataus investuotojo elgesį, Komisija turi, vadovaujantis šio

sprendimo 355–360 punktuose nurodyta jurisprudencija, gebėti įrodyti, kad labiau verta daryti tokią investiciją nei imtis bet kokios alternatyvos, pavyzdžiui, tos patronuojamosios bendrovės bankroto iškelimo. Kaip matyti iš tos pačios jurisprudencijos, tam Komisija, remdamasi turimais patikimais duomenimis, turi atlikti kruopščią, viena vertus, patronuojamosios bendrovės bankroto iškelimo ir, kita vertus, valstybinės investicijos, siekiant užtikrinti įmonės išlikimą, galimybių privalumų ir trūkumų analizę, visų pirma pastaruoju atveju išnagrinėjant rentabilumo, kurio gali tikėtis valstybinis investuotojas, perspektyvas.

- 367 Šiuo atveju Komisija nusprendė, kad nors 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo *PostNord* sąnaudos buvo mažesnės nei *Post Danmark* bankroto sąnaudos, iš ginčijamo sprendimo matyti, kad iš tikrųjų ji rėmėsi tik neigiamomis bankroto procedūros pasekmėmis, neatmetusi galimybės, kad, nepaisant visko, tokia procedūra būtų turėjusi daugiau privalumų nei kapitalo didinimas, kuris, pavyzdžiui, neužtikrina jokių rentabilumo perspektyvų net ilguoju laikotarpiu.
- 368 Šiuo klausimu Komisija negali pagrįstai teigti, kad jos išvada, jog 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas atitiko privataus investuotojo elgesį, buvo grindžiama ne direktorių valdybos raštu ir šio sprendimo 363 punkte nurodyta informacija, bet ekonomine logika, pagal kurią patronuojančioji bendrovė, kuri turi staiga ir nedelsiant reaguoti į vienos iš jos patronuojamųjų bendrovių bankrotą, nuspręstų užtikrinti jos išlikimą, padengdama jos nuostolius.
- 369 Iš tiesų, pirma, tokiu argumentu Komisija prieštarauja savo vertinimui, pateiktam ginčijamo sprendimo 203 punkte, kuriame vieninteliame vertinamas 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo privalumas, ir kuriame ji nurodė Danijos ir Švedijos valdžios institucijų pateiktus argumentus, minėtus šio sprendimo 5.1 dalyje.
- 370 Antra, iš ginčijamo sprendimo nematyti, kad Komisija būtų atsižvelgusi į su *Post Danmark* bankroto grėsme, kuri paaikšėjo 2017 m. vasario 10 d. paskelbus *PostNord* metų pabaigos ataskaitą, susijusią skubą. Be to, net jeigu remiantis ginčijamu sprendimu būtų galima teigti, kad Komisija rėmėsi tokia skuba, neįrodyta, kad ją lėmė minėtos metų pabaigos ataskaitos paskelbimas. Šiuo klausimu šios ataskaitos įvade *PostNord* generalinis direktorius nurodė, kad pastarosios rezultatams „ir toliau įtaką dar[ė] pastebimas korespondencijos masto mažėjimas pirmiausia Danijoje“, kad „spartus skaitmeninimas [lėmė] sparčiai mažėjantį mastą ir pajamas Danijos rinkoje“, o tada pranešė apie priimtą sprendimą įgyvendinti naują finansiškai perspektyvų verslo modelį ateičiai. Taigi, kaip pažymi ieškovės, *Post Danmark* bankroto grėsmė buvo tik finansinių sunkumų, su kuriais ši įmonė seniai susiduria dėl pašto korespondencijos mažėjimo, nulemtu visuotinio perėjimo prie elektroninės korespondencijos, pasekmė (žr. šio sprendimo 6 punktą).
- 371 Trečia, bet kuriuo atveju tai, kad *PostNord* susiklostė neatidėliotina padėtis, neatleidžia Komisijos nuo pareigos išnagrinėti, ar 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas galėjo būti pelninga priemonė, nors ir ilguoju laikotarpiu. Iš tiesų iš šio sprendimo 355–359 nurodytos jurisprudencijos matyti, kad racionalus privatus investuotojas prieš atlikdamas injekciją į kapitalą iš esmės privalo įvertinti tokios priemonės pelningumą, net jeigu prieš ją vykdant negali būti atlikta detali ir išsami prognozė.
- 372 Šiuo klausimu Komisija netiesiogiai sutinka, kad neatsižvelgė į aspektus, susijusius su 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo pelningumu, kai atsiliepiame į ieškinį pripažino, jog turėdamas reaguoti į staigų ir neišvengiamą patronuojamosios bendrovės bankrotą privatus investuotojas gali užtikrinti jos išlikimą „bent jau tam, kad laimėtų laiko, reikalingo gerai įvertinti padėčiai“.

- 373 Ketvirta, net jei būtų laikomasi nuomonės, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas buvo būtina išankstinė *Post Danmark* restruktūrizavimo sąlyga, atrodo, kad Komisija net glaustai neįvertino teiginio, jog naujas *Post Danmark* verslo modelis leis atkurti šios įmonės ekonominį efektyvumą, tinkamumo.
- 374 Šiomis aplinkybėmis negalima daryti išvados, kad Komisija atliko išsamią ir pakankamą analizę, kuria remdamasi nustatė, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas yra geresnė priemonė nei *Post Danmark* bankroto iškelimas.
- 375 Kaip tvirtina ieškovės, ginčijamame sprendime pateiktas Komisijos sprendimas reiškia, kad bet kokia valstybės įmonės atlikta injekcija į jos patronuojamosios bendrovės, kuriai kilusi didelė bankroto grėsmė, kapitalą iš esmės atitinka rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijų.
- 376 Vadinas, reikia patenkinti šį ieškinį, kiek juo kritikuojama ginčijamo sprendimo dalis, kurioje Komisija, nepradėjusi SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytos formalios tyrimo procedūros, nusprendė, kad 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nelaikytinas valstybės pagalba, nes jis nėra priskiriamas Danijos ir Švedijos valstybėms ir juo nesuteikiamas pranašumas.
- 377 Taigi nereikia tenkinti prašymo taikyti proceso organizavimo priemonę, kurią taikyti prašo ieškovės ir kuria siekiama, kad būtų pateiktas direktorių valdybos raštas.

IV. Išvados dėl viso ieškinio

- 378 Remiantis jurisprudencija, tik dėl to, kad ieškiniui dėl panaikinimo pagrįsti ieškovės pateiktą pagrindą Bendrasis Teismas pripažįsta pagrįstu, jis negali automatiškai panaikinti viso skundžiamo akto. Iš tikrųjų visas aktas negali būti panaikintas, jei akivaizdžiai matyti, kad atitinkamu pagrindu, susijusiu tik su konkrečiu ginčijamo teisės akto aspektu, galima pagrįsti tik dalinį panaikinimą (2008 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Komisija / Département du Loiret*, C-295/07 P, EU:C:2008:707, 104 punktas).
- 379 Sąjungos teisės aktą galima panaikinti iš dalies, tik jei prašomos panaikinti nuostatos gali būti atskirtos nuo likusios teisės akto dalies. Šis atskiriamumo reikalavimas netenkinamas, jei teisės akto panaikinimas iš dalies pakeistų jo esmę (žr. 2008 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Komisija / Département du Loiret*, C-295/07 P, EU:C:2008:707, 105 ir 106 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 380 Šiuo atveju ginčijamame sprendime Komisija nagrinėjo penkias atskiras priemones, t. y. nagrinėjamą kompensaciją, nagrinėjamą garantiją, nagrinėjamą administracinę praktiką, *Post Danmark* bendrųjų sąnaudų buhalterinį paskirstymą ir 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimą. Šios priemonės, kurios, kaip per teismo posėdį pripažino Komisija, yra vienos nuo kitų nepriklausomos, ginčijamame sprendime nagrinėtos atskirai ir dėl kiekvienos iš jų šio sprendimo 205 ir 206 punktuose pateikta atskira išvada, nurodyta šio sprendimo 30 punkte.
- 381 Šiuo klausimu šio sprendimo 271 ir 376 punktuose nuspręsta, kad šis ieškinys, kiek juo kritikuojamos ginčijamo sprendimo dalys, kuriose Komisija, nepradėjusi SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytos formalios tyrimo procedūros, nusprendė, kad

nagrinėjama administracinė praktika ir 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimas nelaikytini valstybės pagalba, yra pagrįstas. Todėl reikia panaikinti tas ginčijamo sprendimo dalis ir atmesti likusią ieškinio dalį.

V. Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 382 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Bendrasis Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nuspręsti, kad kiekviena padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
- 383 Kadangi ieškinys iš dalies patenkintas, atsižvelgiant į bylos aplinkybes būtų teisinga nuspręsti, kad ieškovės turi padengti pusę savo bylinėjimosi išlaidų, o likusią jų išlaidų dalį reikia priteisti iš Komisijos; be to, ši institucija turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas.
- 384 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį Danijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 3 dalį *Jørgen Jensen Distribution* ir *Dansk Distribution* padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2018 m. gegužės 28 d. Komisijos sprendimą C(2018) 3169 *final* dėl valstybės pagalbos SA.47707 (2018/N) – Valstybės kompensacijos, suteiktos *PostNord* už universaliųjų pašto paslaugų teikimą – Danija tiek, kiek užbaigus preliminarų tyrimo etapą jame nuspręsta, kad valstybės pagalba nelaikomas, viena vertus, administraciniu sprendimu Nr. 1306/90 ir Danijos mokesčių administratoriaus priimtu administraciniu reglamentu F 6742/90 nustatytas atleidimas nuo pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir, kita vertus, 2017 m. vasario 23 d. *PostNord AB* atliktas *Post Danmark A / S* kapitalo padidinimas vienu milijardu Danijos kronų (DDK).**
- 2. Atmesti likusią ieškinio dalį.**
- 3. ITD, *Brancheorganisation for den danske vejgodstransport A / S* ir *Danske Fragtmænd A / S* padengia pusę savo bylinėjimosi išlaidų, kitą jų dalį padengia Europos Komisija.**
- 4. Komisija, Danijos Karalystė, *Jørgen Jensen Distribution A / S* ir *Dansk Distribution A / S* padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

da Silva Passos

Valančius

Truchot

Paskelbtas 2021 m. gegužės 5 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

I.	Ginčo aplinkybės	2
II.	Procesas ir šalių reikalavimai	7
III.	Dėl teisės	8
	A. Dėl požymių, susijusių su preliminaraus tyrimo etapo trukme ir jo eiga	10
	B. Dėl su ginčijamo sprendimo turiniu susijusių požymių	14
	1. Dėl nagrinėjamos kompensacijos	14
	a) Dėl C.2–C.5 priedų priimtinumą	16
	b) Dėl didelių sunkumų, susijusių su nagrinėjama kompensacija	17
	1) Dėl priešingos padėties scenarijaus	18
	2) Dėl nematerialios naudos išskaičiavimo	21
	i) Dėl „Post Danmark“ reputacijos gerinimo	22
	ii) Dėl galimybės veiklą vykdyti bet kur	23
	3) Dėl atsižvelgimo į našumo paskatas	25
	4) Dėl nagrinėjamos kompensacijos naudojimo	26
	5) Išvada	29
	2. Dėl nagrinėjamos garantijos	29
	3. Dėl atleidimo nuo PVM	33
	4. Dėl bendrųjų sąnaudų buhalterinio paskirstymo universalajai paslaugai priskirtai ir nepriskirtai „Post Danmark“ veiklai	40
	5. Dėl 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo	45
	a) Dėl Reglamento 2015/1589 24 straipsnio 2 dalies pažeidimo	49
	b) Dėl 2017 m. vasario 23 d. kapitalo didinimo priskyrimo	49
	c) Dėl rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijaus	53
IV.	Išvados dėl viso ieškinio	57
V.	Dėl bylinėjimosi išlaidų	58